

**2017-2021
GIZARTERATZEKO IV.
EUSKAL PLANA**

2020 jarraipen-txostena

EUSKO JAURLARITZA

GOBIERNO VASCO

LAN ETA ENPLEGU
SAILA

DEPARTAMENTO DE TRABAJO
Y EMPLEO

AURKIBIDEA

LABURPEN EXEKUTIBOA.....	3
1. TXOSTENAREN EGITURA ETA HELBURUAK.....	7
2. METODOLOGIA	8
3. GIZARTERATZEKO PLANAREN JARRAIPEN PROZESUA	10
4. PLANAREN BETEARAZPEN MAILA	11
4.1. 2020ko betearazpen orokorra	11
4.2. Enplegua.....	14
4.3. Diru-sarrereren Bermea.....	19
4.4. Gizarte Zerbitzuak	21
4.5. Osasuna	25
4.6. Etxebizitza.....	28
4.7. Hezkuntza.....	33
4.8. Artikulazioa eta koordinazioa	35
PLANAREN BALORAZIOA.....	43
1. GEHIGARRIA. BAREMOA: BALORAZIO IRIZPIDEAK	49
2. GEHIGARRIA. TESTUINGURU-ADIERAZLEEN BILAKAERA.....	50

LABURPEN EXEKUTIBOA

SARRERA

- 2018ko otsailean, Eusko Jaurlaritzaren Gobernu Kontseiluak Gizarteratzeko IV. Euskal Plana (2017-2021) onartu zuen. Dokumentu honek urteko jarraipen-txostenak egiteko konpromisoari erantzuten dio; 2020an egindako jardueren jarraipenari, zehazkiro.

METODOLOGIA

- Aurreko jarraipen-prozesuetan erabilitako metodologia berari jarraituz, informazio-mekanismo hauek aktibatu dira: Excel-eko ebaluazio-matrizea, 2020ko jarduerak jasotzeko egindakoa –COVID-19ren eraginari erantzuteko aktibatutakoak barne–, bazterketa-egoerei buruzko testuinguru-adierazleen multzoa eta lehendabiziko galdetegia; baita Planaren inguruan, erakundeen pertzepzioari buruzko balorazio-izaera nabarmentzen den galdetegia ere.
- 2020ko azaroaren 4an, planean erantzukizun zuzena duten 41 erakundeei informazio-eskaera egin zitzaion. Erantzun-tasa %70,7koa izan da.

2020ko BETETZE MAILA

- Gizarteratzeko Euskal Planaren egiturak 3 ardatz, 7 helburu estrategiko, 34 jomuga eta 148 jarduketa ditu. Planaren helburuen eta jomugen betearazpen-maila neurtzeko ondoko baremoan oinarri hartu da, erakundeek emandako informazioan oinarritzen dena:

	Exekuzio-maila	Irizpidea
	Ezarritakoa	jomuga/jarduketan %>=60 hasita; haietatik bat edo gehiago ezarrita
	Hasitakoa	jomuga/jarduketan %>=60 aktiboak, baina haietatik bat ere ez ezarrita helmugen/jarduketan hasitako %>= 60, haietatik bat edo gehiago ezarrita
	Hasi gabea	jomuga/jarduketan %<30 hasita; ez dago %>70 bitarteko buruzko informaziorik

- **Helburuen betearazpen-maila.** 2020an jakinarazitako jardueren arabera, helburu estrategikoetatik sei Ezarritzat jotzen dira –Gizarte-zerbitzuak, Osasuna, Etxebizitza, Hezkuntza eta Koordinazioa–, eta helburu bakarra –Diru-sarreraren bermea–, berriz, hasitzat jotzen da. Helburu estrategiko bat bera ere ez da jotzen hasi gabetzat.
- **Jomugen araberako betearazpen-maila.** 2020an, Planeko helburuen artean %82,4 ezarri direla edo ezartzeko bidean daudela egiaztatu da, eta horietako %17,6 ez direla hasi edo ez dela jaso horiek gauzatzeari buruzko informazio nahikorik.

	Hasi gabeak/ Informaziorik gabe	Hasitakoak	Ezarritakoak	Guztira
Enplegua	1	3	2	6
Diru-sarreraren bermea	2	1	1	4
Gizarte-zerbitzuak	0	1	1	2
Osasuna	2	2	2	6
Etxebizitza	0	0	3	3
Hezkuntza	1	1	2	4
Artikulazioa eta koordinazioa	0	8	1	9
Guztizkoa	6	16	12	34
	%17,6	%47,1	%35,3	%100

- Gizarte Zerbitzuen, Etxebizitzaren eta Artikulazio eta Koordinazioaren helburuek aktibazio-portzentaje altuagoa dute; haien helburu guztiak hasita edo ezarrita daudelako. Aitzitik, Diru-sarrerak Bermatzeko helburuak hasi gabeko jomugen ehuneko handiagoa du.
- Plana 2020an nola gauzatu den aztertzerakoan, COVID-19 pandemiaren eragina kontuan hartu behar da. Pandemiak gizarteratze-arloan inplikaturako erakundeen lan-gainkarga eragin baitu; baita aurreikusitako jarduera-lehentasanak iraultzea ere, krisiak sortutako larrialdi-egoerei erantzutearen mende egon baitira.
- **Enpleguaren 1. Helburua** aktibatutako –hasitako edo ezarritako– jarduketan ehuneko handiena duen helburuetako bat da. 2020an, ondoko hauek nabarmen daitezke: enplegarritasunaren hobetze-programak, kontratazio-rako laguntza-deialdiak, enplegu-zentro bereziei eta laneratze-enpresei emandako laguntza, kontratazio-prozesuetan klausula sozialak sartzea, eta desgaitasuna duten pertsonak baldintza berberetan sartu ahal izateko enplegu-prozesuen egokitzea. Aitzitik, garapen txikiak izan duten –edo informazio-rik jaso ez duten– jarduketan artean, hauek nabarmentzen dira: DSBE erabiltzeko egungo pizgarrien sistema sendotzea, laneratze-laguntza osagarriak ematera bideratutako proiektu pilotuak, DSBE jasotzen dutenentzako eta/edo iraupen luzeko langabeentzako txanda-kontraturako hobariak handitzea, DSBE jasotzen dutenentzako lanbide- edo lan-alternatibak, edo diskriminazio-irizpide positiboak lan-merkatuan ezartzea.
- **Diru-sarrerak Bermatzeko 2. Helburua** 2020an hasi –eta ezarri gabe– jarraitzen duen helburu bakarra da; logikoa da, kontuan hartuta haren jarduerak estu-estu lotuta daudela Gizarteratzeko eta Diru Sarrerak Bermatzeko 18/2008 Legearen erreformarekin, oraindik egin gabe dagoena. 2020an egindako jarduera nagusien artean, eta COVID-19 pandemiaren markoan, GLLen eskariari erantzuteko aurrekontu-partidak handitzea nabarmentzekoa da; kalteberatasun sozialeko egoerentzako ezohiko laguntza ekonomikoak aktibatzea eta elikagai-programak sendotzea. Bultzada handiena behar duten jardueren artean DSBE sistema birmoldatzea, EAE osoan diru-sarrerak bermatzeko politika integral bakarra diseinatzea eta seme-alabak dituzten familientzako prestazio ekonomikoen sistema hobetzea aipatzekoak dira.
- **Gizarte Zerbitzuen 3. Helburua** aipatzekoak dira EAEko Gizarte Zerbitzuen I. Plan Estrategikoaren ebaluazioa, II. Plana eta Mapa egiteko lanen hasiera, bigarren-mailako gizarteratzerako zentro eta zerbitzuen berrantolaketa, eta foru-aldundiek eta udalek eguneko arretarako, ostaturako eta laguntzarako zerbitzuak sortzea. Pandemiaren testuinguruan, nabarmentzekoak dira Inor Atzean Utzi Gabe Funtsa sortu izana, COVID-19k larritutako bazterketa-egoerei erantzuteko programetarako –zehazkiro, premia larriko produktuak banatzeko Guztion Artean programa eta GLLetara jo ezin duten pertsonentzako oinarriko beharrak estaltzeko Azken Sarea Indartzen programa–, eskariaren gorakadari erantzunez bazterkeriari arreta emateko zerbitzuak zabaltzea, etxegabeko pertsonen zenbaketa konfinamendu-aldian, alarma-egoeran bazterkeriari arreta emateko zerbitzuen egokitzapena, edo COVIDaren ondorioengatik bultzatutako laguntza emozionaleko programa. Aitzitik, informazio gutxieneko jarduketan artean, hauek nabarmentzen dira: zorroari buruzko Dekretua eguneratzeko erakunde arteko lantaldea sortzea, ingurune inklusiboak sortzeko ekimen esperimentalak garatzea, kulturaren eta kirolaren bitartez gizarteratze-programa pilotuak egitea, edo gizarteratzeko gizarte-zerbitzuen funtzionamendua arautzea.
- **Osasunaren 4. Helburua** 2020an gauzatutako jarduera nagusien artean, ondokoak nabarmentzen dira: Osasun mentaleko sareen plan estrategikoa, tratamendu medikoak atxikitzeko laguntzak, suizidioa prebenitzeko estrategian egindako aurrerapenak, Inor Atzean Utzi Gabe Funts esparruan aktibatutako arreta psikologikoko programak, arrisku-kolektiboetan mendekotasunak prebenitzeko laguntzak, eta kalteak murrizteko baliabideak kudeatzen dituzten elkarteekin hitzarmenak (Bilboko Elizbarrutiko Caritas, Gizakia eta Hiesaren aurkako Herritarren Batzordea). Bultzada handiena behar duten jardueren artean aipatzekoak dira osasuneko gizarte- eta genero-desberdintasunak murriztea, baita osasun-desberdintasunei buruzko monitorizazioa eta ikerketa sustatzea ere.

- **Etxebizitzaren 5. Helburuak** 2020an ezarritako jomugen ehunekorik handiena du, eta ondokoak nabarmentzekoak dira: 210/2019 Dekretua –babes-etxebizitzaren sistema hobetzen duena– alokairu sozialeko etxebizitzaren parkea handitzea, gizarte-bazterkeria jasateko arriskuan dauden kolektiboetako etxebizitzak lagatzea, etxebizitza-gastuetarako udal-laguntzak; utzarazpen-arriskuari aurre egiteko udaletako zerbitzuak eta protokoloak, pobrezia energetikoari lotutako prestazioak, eta pobrezia energetikoaren eta esku-hartzearen aukeraren azterketa egitea.

COVID-19ren krisiaren eraginari erantzuteko, ondokoak aktibatu dira: parke publikoko alokairuaren ordainketatik salbuestea, bereziki kalteberak diren pertsonen berehalako bizileku-konponbidea emateko ezohiko laguntzak, alokairua ordaintzeko arazo iragankorrak dituzten ohiko etxebizitzaren errentarientzako laguntzak, eta Gaztelagun programaren onuradun diren eta egoera kalteberan dauden pertsonentzako laguntzak.

Aitzitik, garapen edo informazio gutxien duten jarduketan artean, administrazio autonomikoaren eta udalen artean hitzarmenak sinatzea bultzatzea nabarmentzekoa da, premian dauden gizarte-sektoreentzako zuzkidura-bizitokien udalaz gaindiko sarea eratzeko.
- **Hezkuntzako 6. Helburuan** azpimarratzekoak dira: Haurreskolen tarifak murriztea eta salbuestea diru-sarrerara gutxiko familientzat, ikastetxeetako giza baliabideak eta baliabide materialak ematea hezkuntza-laguntzaren berriazko premia duten ikasleei erantzuteko, absentismoa desagerrarazteko lurralde-programak sendotzea; eta hezkuntza sendotzeko programak. COVID-19 krisiaren testuinguruan, gizarte-desabantailan dauden adingabeei hezkuntza-laguntza emateko Aukerak Suspertzen programa aktibatu dela aipatu behar da, baita ikastetxeak itxeari aurre egiteko beste laguntza-neurri batzuk ere; hala nola, jantokiko bekei eustea.

Bultzada edo informazio gehien behar duten jardueren artean, hezkuntza-premiak dituzten ikasleek lanbide-heziketarekin eta enpleguaren mundura egindako trantsizio arrakastatsuekin lotutako prestakuntza-aukerak nabarmentzekoak dira, baita bizialdi osoko ikaskuntzarako sarbide unibertsala bermatzea ere.
- **Artikulazioaren eta koordinazioaren 7. Helburua**, Etxebizitza eta Gizarte Zerbitzuekin batera, 2020an aktibatutako helburuen ehuneko handiena duten hiru helburuetako bat da. Jarduera nagusien artean, "2017-2022 aldirako Euskadiko Lurraldeko Esku Hartze Plan Integratuaren" (PITI) eremu kalteberetan interbentzio integraleko esperientzia pilotuak abian jartzea, ZTBPren "hiri-habitata" proiektu berritzaileetarako laguntza-lerroa, hiri-berronertzeari buruzko dokumentua genero-ikuspegia aintzat hartuta egitea, gizarteratzeko eta laneratzeko lurralde-batzordeen funtzionamendua, balioespenerako, diagnostikorako eta fitxa sozialerako tresnak berrikusteko batzordeak, gizarte-zerbitzuen lehen- eta bigarren-mailako arretaren artean koordinazio-protokoloak ezartzea, gizarte-zerbitzuen esku-hartzearen esparruan eta hobekuntza-programen artean koordinazio-protokoloak ezartzea. Halaber, nabarmentzekoak dira: Pobreziari eta Gizarte Desberdintasunei buruzko Inkesta, Hiriko Gizarte Kalteberatasunaren Inbentarioa proiektua, UPV/EHUk eta Deustuk gizarte-politiken eta gizarteratzearen esparruan egindako graduondoko azterlanak, edo indarkeria matxistaren arloan egindako ekintzak –jarduera-protokoloak–, etxebizitzaren esleipen zuzenak, Telefono Zerbitzu Espezializatua, Nahikari programa, Biktimen Tratamendurako Erakunde arteko Laguntza Mahaia edo Biktimen Laguntzarako Erakunde arteko Mahaia, prestazio ekonomikoak.

Aitzitik, garapen txikieneko edo informaziorik gabeko jarduketan artean, ondokoak nabarmentzen dira: langabezia-tasa handiko eremuetan enplegua sortzea, gizarte-zerbitzuetan parte hartzea sustatzea, desabantailan dauden hezkuntza-arloko adingabeekin gizarte- eta hezkuntza-arloko esku-hartzea, gizarteratzeko eragileak identifikatzea, enplegu-zerbitzuetan kasu-erreferente bat esleitzea, gizarteratze-politiken zilegitasun sozialaren aldeko diskurtsoak zabaltzea, gizarte-erakundeen erabaki-esparruetan emakumeak gehitzea, edo Hirugarren Sektorearekin lankidetzan erantzukizun publikoko zerbitzuak emateko eredu mistoa bultzatzea.

PLANAREN BALORAZIOA

- Lehendabiziko aldiz, Planari buruzko balorazio-izaera handiagoko informazioa eskatu zaie erakundeei. 2021ean, gai horiek aditu Panel zabalago bati helaraziko zaizkio, gauzatu nahi den planaren birbideratze-prozesuaren barruan dagoena.
- **Planaren balorazio orokorra 10etik 6,3koa da.** Indargune gisa aipatzen dira: gizarteratzeari modu integralean heltzea, sailen arteko, erakundeen arteko eta sistemen arteko lankidetzaren aldeko apustua, eta aldizkako jarraipen-sistema izatea. Hobetu daitezkeen alderdiei dagokionez, ondokoak aipatzen dira: sistemen arteko lan integratuaren zailtasunak eta administrazioen arteko koordinazioa, gizarte-zerbitzuen arloko arau-garapena, jarduketa eta adierazle jakin batzuen zehaztasun falta, zerbitzuen zentraltasuna eta ez pertsonena, eta planaren benetako eragina baloratzeko zailtasunak.
- **Plana lanketa-prozesuaren batez besteko balorazioa 10etik 6,7koa da.** Baikortzat nabarmendu dira: diagnostikoa egokia dela-eta hura egiteko osagai parte-hartzailea dela; aldiz, zalantzan jarri da planari buruzko ezjakintasuna, baita gizarteratzeari buruzko ekintzak bilduma-izaera hutsa izatea ere.
- **Planaren hiru urteetako koordinazio-, dinamizazio- eta jarraipen-prozesuari dagokionez, 5,8ko balorazioa eman da.** Indarguneen artean, urtero egiten diren jarraipen-prozesuen sistematizazioa nabarmentzen da. Aitzitik, plana sustatzeko dinamizazio eta koordinazio handiagoa eskatzen da, baita jarraipen-adierazleak hobeto definitzea ere.
- Planaren 7 helburu estrategikoen 2018., 2019. eta 2020. urteetako **garapen-maila** baloratzekoan, Diru-sarrerak Bermatzeko helburua da balorazio altuena lortzen duena $-5,8/10-$, eta, ondoren, Gizarte Zerbitzuak eta Hezkuntza, Osasuna eta Koordinazioa. Bestalde, Enplegua eta Etxebizitza ez dira iristen onarpen-mailara.
- **Planaren neurriek onuradunengan duten eragina 6,5ekin baloratu da.** Indargune gisa, ondokoak nabarmentzen dira: dirusarrera- eta etxebizitza-laguntzak, akonpainamendu soziolaboralerako jarduerak eta programa espezializatu jakin batzuetan egindako aurrerapenak. Aitzitik, hobetu beharreko alderdien artean aipatzen dira: neurrien benetako eragina baloratzeko zailtasunak, partekatutako arreta-eredurik ez izatea, sarearen atomizazioa eta arreta integratua emateko zailtasunak, ikuspegi asistentzialistegiak irautea edo baztertuta dauden pertsonentzako ostatu-baliabideetan gabeziak izatea.
Planak genero-berdintasunaren ikuspegitik izan duen eragina baloratzeko ere eskatu zitzaion, eta 10etik 6,1eko nota lortu. Alderdi positiboen artean aipatzen dira: enpleguaren kalitatea hobetzeko administrazio-koordinazioan egindako aurrerapenak, programetarako sarbidean izandako diskriminazio positiboa edo kontratazio-klausulak; aldiz, ez da garatu indarkeria matxistatik haratago baztertuta dagoen genero-ikuspegia txertatzea edo egoera bereziki ahulen balorazioa arautzea.
Azkenik, haur-pobrezia murrizteari dagokionez, balorazioa 5,6koa da. Hobekuntza sozioekonomikoa eta enpleguaren sorrera $-COVID-19$ krisiaren aurrekoa dena- eta diru-sarreraren prestazioak eskuratzeko erraztasuna $-DSBE, GLL$ eta udal-laguntzak- nabarmentzekoak dira. Aitzitik, kalteberatasun-egoeran dauden adingabeak dituzten etxebizitza-unitateentzako prestazio ekonomikoen eredia zabaltzea eskatzen da, baita zerga-pizgarri gisa familiari laguntzeko beste neurri batzuk garatzea ere.

2018ko otsailaren 26an, Eusko Jaurlaritzaren Gobernu Kontseiluak Gizarteratzeko IV. Euskal Plana (2017-2021) onartu zuen. Plan hori Eusko Jaurlaritzako Enplegu eta Gizarte Politiketako Saileko Enplegu eta Gizarteratze Zuzendaritzak sustatu zuen, eta Gizarteratzeko Erakunde arteko Batzordeak egin. Batzorde horretako kide dira, sail horretaz gain, hiru foru-aldundiak eta EUDEL.

Dokumentu honek 2020ko ekitaldian garatutako jardueren jarraipen-txostena egiteko konpromisoari erantzuten dio.

1. TXOSTENAREN EGITURA ETA HELBURUAK

Txosten honen xedea, beraz, 2020an Planean sartutako jomugek elementu esanguratsuenak nabarmentzeko izan duten garapen-mailari buruzko informazio guztia laburbiltzea da, bai aurreratuagotzat jo daitezkeen jardueri dagokienean, bai behar bezala garatu gabe daudenei dagokienean.

Txostenaren egitura ondokoa da:

- Lehenik eta behin, txostenaren ondorio nagusiak laburbiltzen dituen laburpen exekutibo bat eskaintzen da.
- Sarrerako zatiak, ondoren, jarraipen-prozesuaren helburuak eta metodologia aurkezten ditu.
- Txostenaren zatirik handiena 2020an Planak izan duen betearazpen-mailaren analisiak osatzen du. Azterketa horretan, ikuspegi orokor baten ondoren, zehatz-mehatz Planaren helburu estrategiko bakoitzean egin diren jarduerak aztertzen dira.
- Azken zatian, Planaren hiru urteko indarraldiko (2018-2020) garapenari eta eraginari buruzko ebaluazio-izaera handiagoko alderdiak aztertzen dira.
- Eranskin banatan, Planaren jarduera, jomuga eta helburu estrategikoen betearazpen-maila baloratzeko baremoa jasotzeaz gain, bazterketa-egoeren ikuspegi bat osatzen duten testuinguru-adierazle nagusien bilduma ere jasotzen da, eboluzioaren ikuspegia aintzat hartzen duena.

2. METODOLOGIA

Aurreko urteetako esperientziak informazioaren sistematizaziorik erakusten du bilketan eta tratamenduan, eta, beraz, Planaren hedapenean inplikaturako erakunde gehienentzat gauzatutako jardueren berri ematea arazotsua dela. Erakundeek informazioa aurkitzeko zailtasunak dituztela jakinarazi dutenez, ez dute aurreko urteetako datuen berri, emaitzen adierazleak eskasia egiaztatu da, eta bidalitako informazio-maila oso desberdin bat.

Azken batean, ez dago informazioa biltzeko prozedurarik inplikaturako erakunde guztientzat, eta, beraz, Planaren esparruan gauzatutako jardueren jarraipen sistematikoa irizpide homogeneoen gainean egingo dela bermatzea zaila gertatzen da.

Egiaztapen horretatik abiatuta, orokorrean, nolabaiteko jarraitutasuna bermatzeko 2018ko eta 2019ko jarraipen-prozesuetako metodologia bera erabiltzen saiatu gara, baina funtsezko bi aldaketa eginda:

- Excel-eko ebaluazio-matrizea arintzea, helburuen –ez jarduketek– mailan, soilik informazioa eskatu eta egikaritze-adierazleak jasotzea saihestuta.
- Galdetegi bat gehitzea COVID-19ren krisiaren eraginari eta Planari berari buruzko alderdi kualitatiboak jasotzeko.

2.1. Excel-eko ebaluazio-matrizea

Egindako jarduketek gauzatze-bilketa mantendu da, Excel-eko matrize baten bitartez, baina eskatutako informazioa arinago batekin eta ondokoetara mugatuta:

- Jomugen betearazpen-maila (34); hala nahi duten erakundeek jarduketa-mailan (148) zehaztu ahal izateko, aurreko ekitaldietan egin den bezala.
- Jomuga –edo jarduketa– bakoitzean garatutako jardueren deskribapen zehatza.
- Planean aurreikusi gabeko eta/edo COVID-19 krisiaren ondorioz aktibatutako jarduera berriak sartzea.

Illo horretan, gogorarazi behar da fase honetan ez dela Planaren eragina ebaluatu nahi, baizik eta 2020an izango duen garapen-maila baloratzeko eta neurri txikiagoan artatzen ari diren eremuak detektatzeko behar den informazioa bildu nahi dela.

Erakundeek errazago bete dezaten, 2019an emandako informazioaren kopia bat helarazi zaie erakundeei.

2.2. Plana baloratzeko galdetegia

Lehen aldiz, Planaren hedapenean zuzenean inplikaturak dauden erakundeei eskatu zaie ebaluazio-izaerako informazioa igortzea, galdetegi bat bitarteko. Galdetegi horretan Planaren eta COVID-19ren krisiaren eraginaren inguruan dituzten pertzepzioen berri eman dute. Galdetegia, bigarren-fase batean, adituen Panel zabalago batera bidaliko da, 2021. urtean garatuko den planaren birbideratze-prozesuaren baitan. Planaren hedapenean esleitutako erantzukizunak dituzten 27 erakundeek (Eusko Jaurlaritzako sailak, foru-aldundiak eta 20.000 biztanletik gorako udalak) eta Planean erantzukizun

zuzenik esleituta ez duten baina informazio interesgarria eman dezaketela uste den erakunde eta profesional multzo zabal batek (administrazio publikoko profesionalak, gizarte-erakundeetako ordezkariak, unibertsitateko irakasleak eta ikertzaileak, etab.) osatuko dute Panela.

Bi tresna horien bitartez –matrizea eta galdera sorta–, bildutako informazio guztia aztertu eta Excel-eko dokumentu banatan irauli da. Dokumentu horiek Lan eta Enplegu Saileko Enplegu eta Gizarteratze Zuzendaritzak eskura ditu.

2.3. Testuinguru-adierazleen bilduma

Hirugarrenik, kanpoko iturrietatik lortutako adierazle estatistikoak bildu eta aztertu dira, euskal biztanleriaren egoerari buruzko irudi zehatza ezartzeko aukera ematen dutenak, Planak hartzen dituen esparruei dagokionez (enplegua, diru-sarrerak, hezkuntza, etxebizitza, osasuna, gizarte-zerbitzuak, etab.), gizarteratze- eta bazterkeria-egoeretan eragiten dutena .

Generoaren arabera bereizita saiatu gara informazioa ematen, ahal izan den guztietan eta 2020ko abendura arte eguneratuta. Nolanahi ere, erabilitako estatistikek planteatzen dituzten datuen eskuragarritasunaren arabera, datuen erreferentzia-aldia aldatzen da. Adierazleak irizpide hauen arabera hautatu dira:

- Eskuragarritasuna: batez ere, estatistika-iturrietako edo erakundeen memoriako datu publikoak erabili dira, informazio hori haien web orrietan herritar guztien eskura jartzen dena.
- Aldizkakotasuna: Maiztasun jakin batekin eguneratzen diren iturriak adierazle horien jarraipen erregularra egin ahal izateko aukeratu dira, azterlan puntualak baztertuta.
- Egokitasuna: Euskal biztanleriaren egoera orokorra islatzen duten adierazleak zehaztu ditu, Gizarteratze Aktiboko IV. Euskal Planaren eragina zuzenean edo zeharka neurtzen duten alderdiak kontuan hartuta. Era berean, gizarte-bazterketako egoeren prebentzioarekin zerikusia duten hainbat zerbitzu eta prestazio ekonomikoren erabilerari buruzko datuekin osatu da informazio hori.
- Indarraldia: datuak 2020ko abendurako eguneratuta dituzten iturriak erabili dira. Bilakaerari buruzko datuari dagokionez, eskuragarri dagoen azken datuak abiapuntuko datuarekin alderatuta duen aldea erakusten da, kontuan hartuta erreferentziako lehen urtea, eta kasu gehienetan, 2016. urtea da.

Txostenaren irakurketa arintze aldera, testuinguru-adierazleen taula osoa eranskin gisa gehitu da.

3. GIZARATERATZEKO PLANAREN JARRAIPIEN PROZESUA 2020 URTEAN

2020ko azaroaren 4an, Gizarteratzeko Euskal Planaren jarraipena egiteko informazio-eskaera egin zitzaizen Planean erantzukizun zuzena esleituta duten 41 erakunderi. Abenduaren 14an, mezu oroigarri bat bidali zitzaizen erantzun ez zuten erakundeei, esanez informazioa abenduaren 31 baino lehen bidaliz gero 2020ko jarraipen-txostenaren behin betiko bertsioan sartuko zela.

2021eko urtarrilaren 18an informazioa biltzeko epea behin betiko itxiztat jo zen. Bukaerako erantzun-tasa %70,7koa izan da.

1. taula. Erantzun-tasa.

ERAKUNDEAK	Eskakizunak	Erantzunak 21/01/18	Erantzun-tasa %
Eusko Jaurjaritza	17	12	70,6
Foru Aldundiak	3	3	100
Udaletxeak eta EUDEL ¹	21	14	66,7
GUZTIZKOA	41	29	70,7

Praktikan, jardueren jarraipen-prozesuan, erantzun-indizea aurreko urtekoen tankerakoa izan arren, jasotako informazioaren zehaztasun- eta hedapen-maila apalagoa egiaztatu da. Ildo horretatik, COVID-19 pandemiaren ondoriozko krisiaren eragina berriz ere aipatzea ezinbestekoa gertatzen da: erakunde ia guztiek lan-gainkargaren ondorioz, konplikazioak izan direla jakinarazi dute: isolamendu-aldiei lotutako langileen absentiengatik, pertsona jakin batzuek iristeko telelanarekin edo informazioarekin lotutako zailtasunengatik, etab.

Azkenik, jarraipen-txostenean erakundeek informazio-jarduerak baino ez direla aipatzen gogorarazi behar da eta, beraz, 2020an egin arren, kanpo gera daitezkeela inolako informaziorik jaso gabeko jarduerak.

¹ Hauek dira erantzun igorritako udalak: Barakaldo, Basauri, Donostia, Eibar, Erandio, Getxo, Irun, Leioa, Laudio, Portugalete, Sestao, Gasteiz eta Zarautz; eta EUDEL.

4. PLANAREN BETEARAZPEN MAILA

4.1. 2020ko betearazpen orokorra

Gizarteratzeko Euskal Plana 3 ardatzen, 7 helburu estrategikoren, 34 jomugen eta 148 jarduketa ingururen inguruan egituratzen da.

Atal honek Planaren exekuzioaren balorazio kuantitatiboa eskaintzen du. Ikuspegi hori orokorragoa da eta hurrengo epigrafeetan ikuspegi kualitatiboago batekin osatzen da. Bertan, 2020. urtean helburu estrategiko bakoitzean gauzatu diren ekintza zehatzen deskribapen xehatua eskaintzen da.

Planaren helburuak eta jomugak zenbateraino bete diren erakunde emaileek emandako informazioaren arabera baloratu da, eta aurreko jarraipen-prozesuetako baremo bera aplikatu². Baremo horrek balorazio-irizpide hauen arabera sailkatzen ditu helburuak:

2. taula. Betearazpen-mailaren balorazio-baremoa

Betearazpen-maila	Irizpidea
 Ezarritakoa	jomuga/jarduketaren %>=60 hasita, eta haietatik bat edo gehiago ezarrita
 Hasitakoa	jomuga/jarduketaren %>=60 aktiboak, baina haietatik bat ere ez ezarrita jomuga/jarduketaren %>=30 hasita, eta haietatik behintzat bat ezarrita
 Hasi gabea	jomuga/jarduketaren %<30 %>70 informazio-txostenik gabea

2020an egindako jardueren arabera, sei helbururen ezarpena –Gizarte-zerbitzuak, Osasuna, Etxebizitza, Hezkuntza eta Koordinazioa– egiaztatu da, eta helburu bakarra –Diru-sarreraren bermea– hasitzat jotzen dela.

Beraz, esan daiteke **Gizarteratzeko Euskal Planaren helburuen betearazpen-maila handia dela**: Planaren helburuen artean, %82,4 ezarri dira edo ezartzeko bidean daude, eta horietatik %17,6 ez dira hasi edo ez da jaso horiek gauzatzeari buruzko informazio nahikorik.

² 1. eranskinean, jarduerak, jomugak eta helburuak baloratzeko baremoa kontsulta daiteke.

3. taula. Planaren helburuen betearazpen-maila (2018, 2019 eta 2020).

Helburuak	Beteazpen-maila		
	2020	2019	2018
1. Enplegua	✓	✓	✓
2. Diru-sarreraren bermea	▶	▶	✓
3. Gizarte-zerbitzuak	✓	✓	▶
4. Osasuna	✓	✓	✓
5. Etxebizitza	✓	✓	✓
6. Hezkuntza	✓	✓	✓
7. Artikulazioa eta koordinazioa	✓	✓	✓

34 jomugen analisia aztertuz, Planaren helburuen %82,4 2020an ezarri edo ezartzeko bidean daudela egiaztatu da; kasuen 17,6an, berriz, ez da hasi edo ez da jaso gauzatzeari buruzko informazio nahikorik. Beraz, jomuga-mailan gauzatze-maila handia dela uste da.

Zehatzago azalduta, 12 jomuga ezarri izana baloratu da, 16 jomuga hasitzat jo dira, eta ez dira hasi 6 jomuga –edo ez da jaso informazio nahikorik–.

4. taula. Jomugen betearazpen-maila (2020)

	Ez-hasiak/ Informaziorik gabe	Hasitakoak	Ezarritakoak	Gutzikoa
Enplegua	1	3	2	6
Diru-sarreraren bermea	2	1	1	4
Gizarte-zerbitzuak	0	1	1	2
Osasuna	2	2	2	6
Etxebizitza	0	0	3	3
Hezkuntza	1	1	2	4
Artikulazioa eta koordinazioa	0	8	1	9
Gutzikoa	6	16	12	34
	%17,6	%47,1	%35,3	%100

Jomugen betearazpen-maila helburu bakoitzean aztertzean, 2020an igartzen da:

- Gizarte-zerbitzuen, Etxebizitzaren eta Artikulazio eta Koordinazioaren jomugak aktibatutako jomugen ehuneko handiena dute³, horiek guztiak 2020ko ekitaldian hasi edo ezarritzat jotzen baitira. Horren atzetik, Enpleguaren helburua agertzen da, %83,3ko betearazpen-maila duena.
- Diru-sarrerak Bermatzeko helburuak, aitzitik, hasitako edo ezarritako jomugen ehuneko txikiena du, hasi gabeko jomugen %50 baititu.
- Dagoeneko ezarrita dauden jomugen ehunekoa baloratzean, hau da, betearazpen-maila handiena dutenak ebaluatzean, Etxebizitzaren helburuak ehuneko handiena du, osatzen duten hiru jomugak horrela ebaluatu baitira. Ondoren, Gizarte Zerbitzuen eta Hezkuntzaren helburuak ageri dira, haietako bakoitzean %50 jomugak dagoeneko ezarrita daudenak.

5. taula. Planaren Jomugen betearazpen-maila (2019 eta 2020⁴).

	Ez-hasiak/ Informaziorik gabe		Hasitakoak		Ezarritakoak		Guztira
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	
Enplegua	0	1	3	3	3	2	6
Diru-sarreraren bermea	1	2	3	1	0	1	4
Gizarte-zerbitzuak	0	0	1	1	1	1	2
Osasuna	0	2	4	2	2	2	6
Etxebizitza	0	0	1	0	2	3	3
Hezkuntza	0	1	1	1	3	2	4
Artikulazioa eta koordinazioa	0	0	3	8	6	1	9
GUZTIZKOA	1	6	16	16	17	12	34
	%3	%17,6	%47	%47,1	%50	%35,3	%100

2020ko ekitaldiko jomugen betearazpen-maila 2019ko emaitzekin alderatzean, ondokoa ikus daiteke:

- Aktibatutako –hasitako edo ezarritako– jomugen ehunekoa 2019ko 97tik 2020ko 82,4ra apaldu da.
- Hasi gabekotzat –edo informaziorik gabekotzat– kalifikatutako jomugak hazi egin dira, eta bakarra (2019) izatetik sei (2020) izatera igaro dira.
- Ezarritako jomugen kopurua beheratu egin da: %50 (2019) izatetik %35,3 (2020) izatera.

³ Aktibatutzat joko dira bai ezarrita daudenak bai hasita daudenak, baremoaren arabera.

⁴ Jarraipen-prozesuan erabilitako exekuzioaren balorazio-baremoa 2019tik aurrera aldatu zen; horregatik, 2018ko emaitzekin alderaketa ez egitea erabaki da.

Nolanahi ere, 2020an Planaren jomugak nola gauzatu diren aztertzerakoan, eta, funtsean, aurreko urteetako gauzatze-mailarekin alderatzean, COVID-19ren krisiak urte honetan izandako eragin ukaezina kontuan hartu beharrekoa da, gutxienez bi alderditan eragiten baitu:

- Krisiaren ondoriozko premia sozioekonomikoei erantzuteko premia izan da erakundeak gizarteratzearen arloa gidatu duen ibilbide-orria, eta haien jarduerak ez dira Planari atxikita egon, ohiko ekitaldi batean gertatu bezala.
- Telelanari lotutako zailtasunek eta gizarte-larrialdiek eragindako zereginen gainkargak jasotako informazioaren kalitatea eta kantitatea aurreko urteetako mailan ez egotea.

4.2. Enplegua

Enpleguaren 1. Helburuaren arabera, 26 jarduera zehatz egingo dira, 6 jomugen inguruan. 2020an, jomuga horietako bi ezarrita daudela balioesten da, hiru hasita daudela; horietako batean, ordea, ez da informazio nahikorik jaso, eta hasi gabetzat jotzen da.

Hori dela-eta, Enpleguaren 1. Helburua, gauzatzeari dagokionez, ezarritzat baloratzen da. Gainera, helburu aktibatuen ehuneko handiena duen helburuetako bat da, %83,3 .

6. taula. Enpleguaren 1. Helburuaren jomugen betearazpen-maila (2020)

Jomugak	Betearazpen-maila
1. Enplegu-kalitatearen hobekuntza	Informaziorik gabe
2. Gazteen eta enplegarritasunari laguntzeko premia handienak dituzten pertsonen laneratzea bultzatzea	Ezarrita
3. Lanbide-Euskal Enplegu Zerbitzua eraberritzea eta modernizatzea	Hasitakoa
4. Gizarte-ekonomiaren, autoenpleguaren, mikroekintzailtzaren eta gizarte-ekintzailtzaren aldezte	Hasitakoa
5. Administrazio publikoan gizarte-erantzukizuna bultzatzea	Ezarrita
6. Emakumeen aktibazio- eta okupazio-tasa handitzea, kalitatezko enpleguetan partaidetzaren eskutik	Hasitakoa

2. jomuga. Gazteen eta enplegarritasunari laguntzeko premia handienak dituzten pertsonen laneratzeari bultzatzea

Behar diren lan-aktibazioko tresnak garatzea, enplegarritasunari laguntzeko premia handienak dituzten pertsonen enplegu iraunkorrak eta kalitatezkoak eskuratzeko aukerak eskaintzeko, bai enpresa arruntan, bai gizarte-ekonomiaren esparruan, haien gizarteratzea eta bizi-kalitatea hobetzeko.

2. jomugaren esparruan, Eusko Jaurlaritzako Enplegu eta Gizarteratze Zuzendaritzak jarduketak hauek egin ditu 2020an:

- Dirulaguntza izenduna Novia Salcedo Fundazioari, gazteen enplegarritasuna hobetzeko, erakunde akademikoen eta enpresen arteko lankidetzari balioa emanez, eraldaketa digitalean parte hartzen duten erakundeen mota berri batean, kultura zientifikoa, etikoa eta teknologikoa sustatzeko.
- BIME PRO proiekturako babesletza-kontratu txikia, gazteak sormen-industrien sektoreetan prestatzera eta laneratzera bideratua, musika-industrian arreta berezia jarriz.
- Arabako Ganberari Eskola Proiektua egiteko dirulaguntza izenduna, ikasleentzako –merkatu sartzeko diren gazteak, esperientzia izanda bide berriak urratzeko asmoa duten pertsonak, eta baztertzeko arriskuan dauden taldeak– gizarte-trebetasunak eta zeharkako gaitasunak eskaintzeko salmenta-sektorean haien lanbidea garatu eta sektoreko eskaerak betetzeko enplegu-poltsa batean sartzeko aukera izan dezaten.
- Gipuzkoako Foru Aldundiari "Enpresa Bidelagun" proiektua egiteko zuzeneko dirulaguntza. Proiektu horren xedea da enpresak, aberastasuna eta lanpostuak sortzen duten eragile ekonomiko gisa, inguruko langabeen eta, batez ere, egoera zaurgarrienean daudenen enplegarritasun-prozesuetan duten zereginari erantzutea. Enplegutik urrunen dauden pertsonen enplegarritasunean sentsibilizatutako enpresen sare bat sortzea da helburu nagusia da; enpresa-prospekzio proiektu baten bitartez.
- Dirulaguntza izenduna GIZATEA-Euskadiko Laneratzeko Enpresen Elkarteari laguntza-ibilbideak kudeatzeko prestakuntzarako tresnak eta espazioak: garatzera bideratutako jardueretarako, laneratzeko laguntzeko taldeak dinamizatuzko, gaitasunak ziurtatzeko buruzko proposamenak egiteko, eta gizarteratzeko enpresen lana gizarteari zabaltzeko; zailtasun bereziak dituzten kolektiboak gizarteratzeko eta laneratzeko tresna moduan.

Lanbideak, bere aldetik berri eman duenez, 2020an ondoko jarduerak garatu direla:

Lehen Aukera programaren jarraipena, toki-erakundeek gazteak kontratatzea, 30 urtetik gorako iraupen luzeko langabeak kontratatzea, enplegu-zentroei, enplegu-zentro berezietako laguntza-unitateei eta laneratzeko enpresei laguntzeko jarduerak, desgaitasuna duten pertsonak merkatu arruntan eta enplegu lagunduaren bitartez kontratatzeko pizgarriak, langabeei zuzendutako prestakuntza-deialdi arrunta eta laguntza-proiektu bereziak garatzea.

Azkenik, 2019an Lanbide eraberritzeko eta modernizatze jarduketetan izandako aurrerapenen berri eman izana gogorarazi behar da, eta ondokoak nabarmendu beharra: Lanbideren zerbitzu-zorroaren definizioa, esku-hartze espezializatuaren eredua eta "ereduzko" bulego-eredu berri baten diseinua, baita dimentsio fisikoa eta birtuala konbinatzen dituen arreta- eta bideratze-prozesu bat ere. Era berean, Euskal Autonomia Erkidegoan desgaitasuna duten pertsonen enplegarritasunarekin lotutako programak eta zerbitzuak arautzen dituen 168/2019 Dekretua eta Enplegu Zentro Berezien Euskal Erregistroa onartu izana jakinarazi zen (2019ko azaroaren 28ko EHAA). Gipuzkoako Foru Aldundiak, bestalde, ondokoak nabarmentzen ditu: aktibazio, gizarteratze, laneratzeko eta enplegarritasuneko zerbitzuaren definizioa; enplegarritasun-estrategiaren berrikuspena Elkar Ekin Lanean 2020-2023 programaren esparruan; Lanbiderekin hitzarmena, eta 1,2 milioi euroko laguntza-lerro baten deialdia eta ebazpena.

Tokiko mailan (tokian-tokian), hiru udalek eman dute 2020an arlo horretan egindako jardueren berri. Eibarreko Udalak, Ekonomia eta Berrikuntza Sailaren bitartez, prestakuntza-jarduerak egiten ditu, bazterketa-arriskuan dauden pertsonen berriaz zuzendutakoak barne. Leioako Udalak, bestalde, lehen lan-esperientzia lortzeko egindako ahalegina nabarmendu du, baita iraupen luzeko langabetuei laneratzeko jarduerak edo 45 urtetik gorako langabeentzako, iraupen luzeko langabeentzako eta/edo baztertuta dauden langabeentzako kualifikazio- eta laneratzeko esperientzia pilotuak diseinatzea ere. Azkenik, Sestaoko Udalak berretsi egin ditu COVID-19ren krisiak Behargintzako Tokiko Enplegu eta Garapen Zentroan aurreikusitako jarduerak garatzeko eragindako zailtasunak; bestalde, handitu egin da enplegu-planak gauzatzeko aurrekontu-zuzkidura –nahiz eta ezin izan den dirulaguntza osoa gauzatu–, eta enplegu-planen kolektibo onuradunak handitzea aurreikusi da; azkenik, dirulaguntza bat eskatu da, lehen lan-orientaziorako 3R Proiektua, lehen fasean lan-orientazioa aintzat hartzen duena.

3. jomuga. Lanbide-Euskal Enplegu Zerbitzua eraberritzea eta modernizatzea

Euskal Enplegu Zerbitzuari tresna egokiak ematea, zerbitzu horiek kudeatzen dituzten erakundeekin lankidetzan, orientazio-, prestakuntza- eta laneratzeko-funtzioak sendotzeko, eta lehen tasuna ematea zailtasun handienak dituen kolektiboari enplegua bilatzen laguntzeari eta laneratzeko banakako ibilbideak diseinatzeari.

Gogoan izan behar da aurrerapausoak eman direla Lanbide eraberritu eta modernizatzerako bideratutako jarduketetan; hauek nabarmendu behar dira: Lanbideren zerbitzu-zorroaren definizioa, Lanbide hornitu duen pertsona guztientzako esku-hartze espezializatuaren eredu eta bulego-eredu "tipo" berri baten diseinua, arreta- eta deribazio-prozesu bat barne, dimentsio fisikoa eta birtuala konbinatuz.jomuga.

4. jomuga. Gizarte-ekonomia, autoenplegua eta mikroekintzailtza eta gizarte-ekintzailtza sustatzea

Gizarte-ekonomiaren eta autoenpleguaren esparruan laneratzeko aukera iraunkorrak sortzea, zailtasun handienak dituzten pertsonentzat epe luzera bideragarriak diren ekintzailtza-formulak sustatuz.

Eusko Jaurlaritzako Lan eta Enplegu Saileko Gizarte Ekonomiaren Zuzendaritzak hiru jarduerari-ildo nagusi garatu ditu 4. jomugaren esparruan:

- Galera-maila gero eta handiagoa duten sozietate anonimo edo mugatuaren bideragarritasun ekonomiko eta finantzarioari buruzko azterlanak egiteko laguntzak, negozio-bolumenaren murrizketa, izakinen gehikuntza, gehiegizko ahalmena, autofinantzaketaren marjina gordinaren murrizketa, gero eta zorpetze handiagoa, finantza-gastuen gehikuntza, aktibo garbiaren ahultzea edo desagertzea.
- Langileek enpresaren jabetza belaunaldi erreleborik gabe eskuratzeko bideragarritasunari buruzko azterlan juridikoak eta ekonomiko-finantzarioak egiteko laguntzak –Elkar Lan eta ASLERako dirulaguntzak–.2020an, esleitutako 50.000 euroko aurrekontuaren 6.000 €gauzatu dira.
- Gizarte-ekonomiako enpresak eratzeko laguntzak, lehenik enpresa-jarduerari duten erakundeak gizarte-ekonomiako enpresa bihurtzeko kasuak barne. 2.400.000 euroko hasierako aurrekontuaren 2.809.081 € egikaritu dira, eta gizarte-ekonomiako 136 enpresa berriri dirulaguntzak eman zaizkie; horren arabera, 429 enplegu berri sortuko dira gizarte-ekonomian.

Foru Aldundien kasuan, Gipuzkoan, 2020an, eskualdeko gizarteratze-, laneratzeko-, prestakuntza- eta enplegu-sareak jarri ziren martxan eskualdeko garapen-agentziekin.

Udalerriei dagokienez, Leioako Udalak neurri txikiko ekimen ekintzaile berriak garatzen eta abian jartzen laguntzeko eta ekintzailatza sustatzeko jarduerak egin izana egiaztatu da, laneratzeko alternatiba gisara.

5. jomuga. Administrazio publikoan gizarte-erantzukizuna bultzatzea

Laneratzeko aukerak sortzea enplegarritasunari laguntzeko premia handienak dituzten pertsonentzat, bi bideren bitartez: kontratazio publiko jasangarri eta arduratsuan eta enplegu publikoaren bitartez oinarritutako politikak.

Kontratazio publikoko prozesuetan klausula sozialak txertatzeari dagokionez, hainbat jarduketa detektatu dira:

- Eusko Jaurlaritzako Ekonomia eta Ogasun Sailak egiaztatu du 2019ko martxoan onartu zela emakumeen eta gizonen ordainsari-berdintasunerako klausulak txertatzeari eta kontratazio publikoan soldata-arrakalaren aurkako neurriei buruzko Jarraibidea, eta, beraz, jarduera hori ezarritzat jotzen da.
- Foru-mailan, Arabako Gizarte Ongizaterako Foru Erakundeak klausula sozial hauek sartzen ditu zerbitzuak kontratatzeko espediente guztietan, betearazteko baldintza berezi gisa: Gardentasun instituzionala, lan-baldintzak eta hitzarmen kolektiboekin bat datozen soldatak. Gipuzkoako Foru Aldundiak, bestalde, izaera sozialeko klausulak txertatu ditu 2020an egin diren lizitazio guztietan.
- Udal-jarduerari dagokionez, hainbat udalek adierazi dute kontratazio publikoko prozesuetan klausula sozialak sartu dituztela –zehazkiro, Barakaldok, Donostiak, Erandiok, Laudiok, Gasteiz eta Zarautzek–.

Bestetik, enplegu publikoko prozesuetan desgaitasunen bat duten pertsonak eta, bereziki, desgaitasun intelektuala eta/edo gaixotasun mentala duten pertsonak aukera berdinak izan ditzaten bermatzeko beharrezkoak diren egokitzapenak eta moldaketak egitera bideratutako jarduerak ondoko hauek izan dira:

- Eusko Jaurlaritzako Ekonomia eta Ogasun Sailak 2019an kontratazio publikoko aholku-batzordearen urriaren 25eko 1/2019 Zirkularra onartu izana egiaztatu du: kontratu erreserbatuetara, laneratze-enpresetara eta gizarte-ekimeneko enplegu-zentro berezietara bideratua; beraz, jarduera hori ezarritzat jotzen da.
- Aldundiei dagokienez, Gipuzkoak artxiboko eta zerbitzu orokorretako hiru ofizial plaza (2018/15/EPO, 2019ko irailaren 9ko GAO) lortzeko hautaketa-prozesuaren deialdian 3 lanpostu gorde ditu adimen-desgaitasuna duten pertsonentzat; 2020an egiten baitira hautaketa-probak. Arabaren kasuan, irekita dago Gizarte Ongizaterako Foru Erakundearen zerbitzura dauden funtzionarioen lanpostu publikoak eskaintzeko prozesua (820/2018 Erabakia, ALHAO, 2019/01/16); deitutako 77 plazetatik 5 desgaitasun orokorra duten pertsonentzat dira, eta 1, berriz, desgaitasun intelektuala dutenentzat.
- Udal-mailan, Gasteizko Udaleko Giza Baliabideen Sailak desgaitasun intelektuala eta bestelako desgaitasunak dituzten pertsonen beharretara egokitzen eta egokitzen ditu lanpostuak; Gizarte Politiketako Sailak, berriz, desgaitasun intelektuala duten pertsonentzako praktika-plan profesionalak abian jartzen, enplegu-plan bereziak kontratatzen eta abarretan lagundu du. Sestaoko Udalak, bestalde, hautaketa-prozesuetan %33-tik gorako desgaitasuna duten pertsonentzako txanda mugatuak sartzen direla azaltzen du; era berean, hautaketa-prozesuaren deialdian oinarritan adierazten da Epaimahai Kalifikatzaileek ariketak egiteko denbora eta bitartekoak desgaitasunen bat duten izangaien beharretara egokitzen dituztela, gainerako parte-hartzaileekiko aukera-berdintasuna izan dezaten, betiere edukiari kalterik egin gabe.

6. jomuga. Emakumeen aktibazio- eta okupazio-tasa handitzea, kalitatezko enpleguetan parte-hartzearen bitartez

Emakumeen autonomia ekonomikoa bultzatzea, kalitatezko enpleguetan sar daitezen sustatuz.

6. jomugan Sestaoko Udalaren informazioa baino ez da jaso, zeinak jakinarazten baitu kontrataziorako laguntzen dirulaguntza bideratu duela eta eskabide guztiak -5 enpresatakoak - Ezetsi behar izan direla, ez baitu betetzen dirulaguntza arautzen duen Lanbide-Euskal Enplegu Zerbitzuko zuzendari nagusiaren 2019ko maiatzaren 23ko Ebazpenean zehaztutako emakumeen %40 gutxieneko ehunekoa. Hori dela-eta, ebazpena jakinaraziko da, eta enpresa bakoitzari banaka deitu jakinarazteko. Emakumeak kontratatu izan balira, gizonak kontratatu beharrean, dirulaguntza jasotzeko aukera gehiago izango lituzketela, genero-ikuspegiaren gaineko kontzientziario handiagoa lortzeko.

Bestalde, 2019ko jarraipenean jakinarazi zen bezala, eta planean hasieran aurreikusi ez bazen ere, nabarmentzekoa da Emakundek eta Lan eta Justizia Sailak abian jarri dutela Euskadin soldata-arrakala murrizteko estrategia eta ekintza-plan operatiboa, zeinak zuzeneko eragina izango baitu jomuga honetan.

Beraz, 2020an garapen txikiena -edo informazio-txostenik gabea- izan duten jardueren artean, ondokoak nabarmentzen dira:

- Enplegurako pizgarrien egungo sistema sendotzea, DSBEren baitakoa dena.
- Laneratzeko laguntza osagarriak ematera bideratutako proiektu pilotuak garatzea, arreta berezia jarritz kontziliazioaren, haurren zaintzaren, garraioaren eta lanpostu batean sartzeko behar diren ordainketa ekonomikoen arloko premiei.
- Txanda-kontratuetan aurreikusitako hobariak handitzea, txanda-hartzaileak DSBE jasotzen duten pertsonak eta/edo iraupen luzeko langabeak direnean.
- DSBE arautzen duen araudian sartzea Lanbidek lanerako edo lanerako berriazko alternatibak eskaintzeko konpromisoa, prestazioa etengabe jasotzeko denbora jakin bat gainditu aurretik.
- Diskriminazio positiboko irizpideak txertatzea, gure lan-merkatuarekin lotutako esparruetan generoari dagokionez dauden aldeak murrizten laguntzeko.

4.3. Diru-sarrereren Bermea

Diru-sarrerak Bermatzeko 2. Helburuak diru-sarrerak bermatzeko euskal eredia babestea eta hobetzea aurreikusten du, datozen urteetan zilegitasun soziala eta iraunkortasun ekonomikoa bermatuz. Horretarako, 4 jomuga zehatzen inguruko 10 jarduketa egitea aurreikusten da.

2020an, jomugetatik bik informazio esanguratsurik eman gabe jarraitzen dute, bata abiatutzat jotzen da eta bestea ezarritzat. Hori dela-eta, 2020an, 2. Helburua, Diru-sarrerak bermatzeari buruzkoa, hasieratzat jotzen da, eta logikoa da hori, kontuan hartuta haren jarduerak estuki lotuta daudela Gizarteratzeko eta Diru Sarrerak Bermatzeko 18/2008 Legearen erreformarekin, zeina egiteke baitago.

7. taula. Diru-sarrerak Bermatzeko 2. Helburuaren jomugen betearazpen-maila (2020)

2. Helburuaren jomugak. Diru-sarrereren bermea	Betearazpen-maila
7. Diru-sarrerak Bermatzeko Errenta (DSBE) sendotzea	Informaziorik gabe
8. Gizarte Larrialdietarako Laguntzak (GLL) bermatzea	Ezarrita
9. Estatuaren eskumeneko enplegu-politika pasiboen birdiseinua bultzatzea	Informaziorik gabe
10. Seme-alabak dituzten familientzako prestazio ekonomikoen sistema hobetzea eta arrazionalizatzea	Hasitakoa

7. jomuga. Diru-sarrerak Bermatzeko Errenta (DSBE) sendotzea

DSBE sistema eguneratzea eta zuzentzea. Horretarako beharrezkoa izango da hautemandako disfuntzioak zuzentzea, prestazioaren diseinua gaurko testuinguru sozioekonomikora moldatzea, Euskadiko ongizate-eredu orokorraren barruan sistema normalizatzea, eta diru-sarrerak bermatzeko gure sistemari ebaluazioan eta ezagutzan oinarritutako berrikuntzak aplikatzea, Europar politika sozialen abangoardian mantentzea posible izan dadin.

COVID-19ren ondorioei aurre egiteko, Eusko Jaurlaritzak bi jarduera aktibatu izana nabarmen daiteke:

- Diru-sarrerak bermatzeko errentaren izapidetzea errazteko prozedura aldatzea Alarma Estatuak iraun bitartean –2020ko martxotik aurrera–; demanda guztiak automatikoki berritu ziren 2020ko irailaren 30era arte.
- Aparteko laguntzak ezartzea Aldi baterako Enplegu Erregulazioko Espedienteetako (AEEE) eraginpeko langileentzat. AEEEtan dauden pertsona guztientzat Laguntza osagarriak dira, hileko 1.666 eurotik beherako oinarri arautzailea eta 20.000 euroko edo hortik beherako soldata gordina duten langile guztientzat. Zenbatekoa hileko 150 eurokoa izango da %50 baino gehiagoko lanaldia dutenentzat, eta hileko 100 eurokoa %50 baino gutxiagoko lanaldia dutenentzat. Lehen deialdian, AEEEtik eratorritako prestazioak osatu ziren 2020ko uztailaren 1etik irailaren 30era arte. Bigarren deialdia azaroaren 18an onartu zuten, eta 2021eko urtarrilaren 31ra arte luzatu dute. Aparteko laguntzen bigarren lerro bat profesional autonomoei zuzendu zaie, alarma-egoeraren deklarazioaren ondorioz haien jarduerak etenda geratu baitziren, 3.000 arteko dirulaguntzekin ordainketa bakarrean.

8. jomuga. Gizarte Larrialdietarako Laguntzak (GLL) bermatzea

Larrialdietarako laguntzen gaur egungo erregulazioa aldatzea, laguntza-sistema beharrian berrietara hobeto egokitzea errazteko.

Eusko Jaurlaritzako Gizarte Zerbitzuen Zuzendaritzak adierazten duenez, Gizarte Larrialdietarako Laguntzen esleipenak banatzeko irizpideen aukeren azterketa teknikoa hasi dela. Bestalde, COVID-19ren ondorioei aurre egiteko, Eusko Jaurlaritzak GLLen zuzkidura 16 milioi eurotan handitu du 2020an, eta 43,5 milioira igo du.

Zenbait udalek Gizarte Larrialdietarako Laguntzen arloko jarduketan berri eman dute, gehienbat; eta Eusko Jaurlaritzaren partida ekonomikoa udal-partida batekin osatu dute, eskatutako GLL guztiei erantzun ahal izateko. Horrela, Barakaldoko Udalak handitu egin omen ditu 2020rako Gizarte Larrialdietarako Laguntzen gastua eta zenbatekoak, baita aplikatu beharreko irizpideak ere (2020ko maiatzaren 11ko 02665 Dekretua eta 2020ko urriaren 28ko 06912 Dekretua). Irungo Udalak, bestalde, elikagaiak banatzeko dispositibo bat aktibatu zuen pandemian, Gurutze Gorriko langile boluntarioen bitarteko; laguntza bereziak eman zitzaizkien zailtasun ekonomikoak eta eskolako jantokira joan ohi ziren familiei; era berean, oinarrizko premiei aurre egiteko laguntza-kontzeptu berriak sartu ziren, eta horiek kudeatzeko prozeduran aldaketak abiarazi, haien izapidetza arintze aldera. Leioan, Gizarte Larrialdietarako Laguntzetarako Udalaren dekretu propioa indarrean dago, zenbatekoen eta baldintzen aldaketa arautzen duena (442/19 Dekretua). Laudioko Udalean GLLak eta jasangarritasunerako laguntzak handitu egin dira, Elikagai Bankua programaren irizpideak aldatu egin dira behar handiena duten eta haien kargura adingabe gehien dituzten familiei laguntzeko, eta COVID-19 aparteko laguntzen plana aktibatu da, 150.000 euroekin; premia-egoeran dauden pertsona eta familientzat. Sestaoko Udalak jakinarazi duenez, GLLen eskaera handia dela-eta, orokorrean, murrizketak ezarri dira eta, beraz, ematen den gehieneko zenbatekoa gastu-kontzeptu bakoitzerako ezarritakoa baino txikiagoa dela, alokairu-gastuei aurre egiteko laguntzen eta ohiko etxebizitza erosteko hartutako maileguen interesak amortizatu eta ordaintzeko laguntzen kontzeptuetan izan ezik. Gasteizko Udalaren kasuan, pandemian sortutako beharrei erantzun ahal izateko, GLLetan egindako gastua aurreko urteetan baino 2 milioi euro handiagoa izan da.

9. jomuga. Estatuaren eskumeneko enplegu-politika pasiboan birdiseinua bultzatzea

Autonomia Erkidego osorako diru-sarrerak bermatzeko politika bakar, integral eta eraginkorra diseinatzea.

Ez da ia informaziorik jaso Estatuaren eskumeneko enplegu-politika pasiboak berriz diseinatzera bideratutako jomugaren esparruan egindako jardueri buruz. Hala ere, nabarmentzekoa da Gizarte Segurantzako Institutu Nazionalaren eta Lanbide-Euskal Enplegu Zerbitzuaren arteko hitzarmena argitaratu zela 2020ko irailaren 8ko ebazpenaren bitartez, Euskal Autonomia Erkidegoan gutxieneko bizi-sarreraren prestazioaren kudeaketa administratiborako (Estatuko Aldizkari Ofiziala, 2020ko irailaren 17koa) eta luzapen-gehigarriko (BOE, 2020ko azaroaren 12koa).

10. jomuga. Seme-alabak dituzten familientzako prestazio ekonomikoen sistema hobetzea eta arrazionalizatzea

Diru-sarrerak bermatzeko euskal politikaren ikuspegi familiarraren eta haurtzaroarekiko lagunkoiaren aplikazioan sakontzea, bereziki areagotuz haurren pobrezia eta bazterketa belaunaldi batetik bestera transmititzea borrokatzeko duen ahalmena.

Ardurapeko seme-alaben prestazioen sistema hobetzeari dagokionez, 121/2018 Dekretua onartu izana gogorarazi behar da, seme-alabak dituzten familientzako dirulaguntzak arautzen dituen Dekretua aldatzen duena (EHAA, 2020/08/06); bigarren seme-alabentzako hirugarren urte-sari bat gehitzeko.

Udal-mailan, Eibarreko Udalak esandakoaren arabera, berariazko dirulaguntza-lerro bat sortu da, adingabeek eskolaz kanpoko jarduera publikoetan parte hartzeko. Pandemiaren testuinguruan, Leioako Udalak dioenez, alde batetik, eskola-adineko adingabeak ardurapean dituzte eta Diru-sarrerak

Bermatzeko Errenta jasotzen duten familiei elikagaien laguntza-programa bat sortu du, ikastetxeak martxotik ekainera bitartean itxi dituztelako eskola-jantokirik izan ez duten familiei laguntzeko; bestalde, familia-unitate bakoitzeko 100 €-ko ekarpena egin du; bestetik, laguntza-programa bat sortu du eskola-adineko adingabeak dituzten elikagai-bankua banatzen duten familientzat, eta 100 euroko ekarpena egin du eskola-adineko oporretan dauden zentroetan.

Ondorioz, Diru-sarrerak Bermatzeko arloan garapen txikiena izan duten –edo informazio-txostenik gabe egon diren– jomuga eta jarduketaren artean, ondokoak nabarmentzen dira:

- DSBEren sistema eguneratzeko eta hobetzeko jarduerak, igarritako disfunzio batzuk zuzenduta.
- Autonomia Erkidego osorako diru-sarrerak bermatzeko politika bakar, integral eta eraginkorra diseinatzea.
- Seme-alabak dituzten familientzako prestazio ekonomikoen sistema hobetzea eta arrazionalizatzea.

4.4. Gizarte Zerbitzuak

Gizarte Zerbitzuen 3. Helburuaren xedeak hauek dira: Gizarte Zerbitzuen Legearen garapena bultzatzea, euskal herritar guztiek Gizarte Zerbitzuetarako duten eskubide subjektiboa eraginkorra izan dadin; gizarte-zerbitzuen sistema Planean adierazitako printzipioetara egokitzen laguntzea kontzeptualki, eta gizarteratze-programa berriak bultzatzea, herritartasun aktiboa eta partaidetza soziala oinarri hartuta. Horretarako, 2 jomuga zehatzen inguruko 12 jarduketa egitea aurreikusten da.

2020an egindako jardueri esker egiaztatu ahal izan da 11. jomuga ezarri dela, eta 12. jomuga, berriz, hasitzat jotzen da; beraz, 3. Helburua, orokorrean, ezarritzat jotzen da.

8. taula. Gizarte Zerbitzuen helburuaren jomugen betearazpen-maila

Gizarte Zerbitzuen 3. Helburuaren jomugak	Betearazpen-maila
11. Gizarteratzeko zentro eta zerbitzuei dagokienez Gizarte Zerbitzuen Mapa eta Zerbitzuen eta Prestazioen Zorroa garatzen aurrera egitea	Ezarrita
12. Gizarteratzeko gizarte-zerbitzuen arloko garapen normatiboa burutzea	Hasita

11. jomuga. Gizarte Zerbitzuen Mapa eta Zerbitzuen eta Prestazioen Zorroa garatzen aurrera egitea, gizarteratzeko zentro eta zerbitzuei dagokienean

Gizarte-bazterketaren eremuko arreta-sarea finkatzea eta proiektu esperimentalen hedapena sustatzea.

11. jomuga ezarritzat jotzen da, ia hamar jarduketa guztietan aurrerapausoak eman direla egiaztatu baita. Zehatzago, horietako zazpi hasitakotzat jotzen dira, eta bi ezarritzat; jomuga batean, ordea, bildutako informazioa ez da nahikoa eta, beraz, ez da hasitzat hartzen.

Eusko Jaurlaritzako Gizarte Zerbitzuen Zuzendaritzak ondoko jarduerak nabarmendu ditu 2020ko ekitaldian:

- EAEko Gizarte Zerbitzuen I. Plan Estrategikoa ebaluatzea (ixteko fasean dago) eta II. Plana egitea. Ebaluazioak agerian uzten duenez, sendotu egin da gizarteratzeko zentron eta zerbitzuen sarea Gizarte Zerbitzuen Euskal Sistemaren barruan, eta aurrera egin da haren hedapenean, nahiz eta sistema osatzen duten lau sareetatik ahulena izaten jarraitu (mendekotasuna, desgaitasuna, babesgabetasuna eta bazterketa).
- Pandemiaren testuinguruan, nabarmentzekoa da Inor Atzean Utzi Gabe funtsa jarri dela martxan, 10 milioi eurokoa, pandemiak baztertuta dauden edo baztertuta geratzeko arriskuan dauden pertsonengan duen eraginari erantzuteko. Funtsak 8 programa antolatzen ditu: Guztion Artean (premia larriko produktuen eta gizarte-laguntzaren banaketa), ADI (konfinamenduaren aurreko laguntza psikologikoa), Aukerak Suspertzen (eskolaz kanpoko hezkuntza-errefortzua eta arrakala digitala), Azken Sarea Indartzen (GLLetara sartu ezin diren pertsonentzako oinarrizko premien estaldura), Betirako (konfinamenduan hildako senideak kaleratu ezin izan dituzten pertsonentzako laguntza psikologikoa), Aterpeak (konfinamenduan zehar etxerik gabeko pertsonentzat egokitutako babeslekuak), Lehen Urratsa (babeslekuetatik irteteen gizarte-laguntza duten ostatu-aukerak) eta Erdu (unitate mugikorren bidez gizarte-baliabideetan mendekotasunak dituzten pertsonen arreta ematea eta pandemian zehar online zerbitzuak).

Gizarte Zerbitzuen Maparen eta Gizarteratzeko Zerbitzu eta Prestazioen Zorroaren garapenaren esparruan, udalek 2020an egindako jarduerak ondokoak dira:

- Gizarte-bazterketako egoeran dauden pertsonentzako eguneko arreta-zerbitzuei dagokienez (1.7), nabarmentzekoa da Barakaldoko Udalak Ezkerraldeko 13 plazaren funtzionamenduaren berri eman duela -7 plaza Barakaldoko udalerrirako-, nahiz eta, egia esan, 30 plazako edukiera duen zerbitzua ematen den, eta, batez beste, egunean 70 pertsona artatzen ari den Covid-19aren aurreko egoeran (Gizarte Zerbitzuen Mapan aurreikusitakoa baino 10 aldiz gehiago). Portugaleteko Udalak, bestalde, ABEGI mantentzen du, gizarte-bazterketako egoeran dauden pertsonentzako eguneko arreta-zerbitzua. Getxoko Udalak, Uribe Kostako Gizarte Zerbitzuen Mankomunitatearekin egindako administrazio-hitzarmenaren bitartez, eta Hirugarren Sektoreko erakunde batekin hitzartuta, 10 lanposturekin mantendu du Eguneko Arreta Zerbitzua. Irungo Udalak Eguneko Arretarako Zubia Gizarteratze Zentroaren funtzionamenduari eutsi dio; COVID-19aren konfinamenduan, etxebizitza duten jantokiko erabiltzaileek janaria etxera eraman ahal izatea baimendu zen, eta ordutegia luzatu zen, konfinamenduak iraun zuen bitartean zentroa ez ixteko; era berean, nabarmentzekoa da Irungo eta Hondarribiako udalen arteko lankidetzaren bitartez, eskualdean baztertuta dauden pertsonen arreta emateko. Eibarreko Udalak jarraipena eman dio helduentzako gizarte- eta hezkuntza-programari, eta Leioako Udalak Bazterkeria eta Mendekotasun Arriskuan dauden Pertsonentzako Esku-hartze Sozioedukatibo eta Psikosozialeko Zerbitzuaren (SISPRED) inplementazioa nabarmendu du. Zerbitzuaren orduak luzatu ditu ekitaldi honetarako eta datorren ekitaldirako. Bestalde, Gasteizko Udalak Arabako lurralde historikoko gizarte-zerbitzuen maparen estaldura-helburuak eta egungo plazak betetzen ditu; gainera, pandemiak iraun bitartean, 24 orduko arreta bermatzeko baliabide guztiak birmoldatu ziren.
- Gizarte-bazterketako egoeran dauden pertsonentzako gaueko harrera-zerbitzurako (1.8) aurreikusitako zuzkiduren garapena zehaztu da Ezkerraldean, 28 plazako zerbitzu batean (22 gizon eta 6 emakume). Joan den neguan, emakumeentzako 6/7 plaza gehiago gehitu zaizkie, guztira 35 plaza. Getxoko Udalak, bestalde, eutsi egin dio Uribe Kostako Gizarte Zerbitzuen Mankomunitatearekin sinatutako administrazio-hitzarmenari, 19 plaza kudeatzeko. Hitzarmen hori Hirugarren Sektoreko erakunde batekin hitzartzen da. Irungo Udalak gaueko arretarako Zubia Gizarteratze Zentroaren funtzionamenduari eutsi dio; nabarmendu behar da COVID-19 konfinamenduan, aldi baterako egonaldiak 7 egunetik 14ra luzatu zirela; gainera, ordutegia luzatu egin zen, konfinamenduak iraun zuen bitartean zentroa ez ixteko, eta Martindozeneako

gazte-aterpetxe zaharra egokitu zen etxerik gabeko pertsonentzako plaza gehiago sortzeko. Irunek, gainera, esparru-kontratu bat du, hoteletan eta gizarte-larrialdietarako etxebizitzetan larrialdiko bizitokiak kudeatzeko. Portugaleteko Udalak, bestalde, larrialdiko ostatu-zerbitzua mantentzen du. Gasteizko Udalak Arabako lurralde historikoko gizarte-zerbitzuen mapako estaldura-helburuak betetzen ditu; 2020an espazio fisikoak hobetu dira –logeletako plazak gaitzea, emakumeentzako berariazko espazioa–, pandemia dela-eta arreta 24 ordura zabaldu eta baliabideak banatu dira.

- Baztertuta geratzeko arriskuan dauden pertsonentzako tutoretzapeko etxebizitzetarako (1.9.2) aurreikusitako zuzkidurak Gizarte Zerbitzuen eskualde guztietan garatzeari dagokionez, Donostiako Udalak Gizarteratzeko Gizarte Zerbitzuen mapa osatu du, 2020an ireki baitira falta ziren tutoretzapeko 5 etxebizitzak. Eibarreko Udalak, bestalde, gizarteratzeko etxebizitza dauka, eta Erandioko Udalak jakinarazi duenez, Leioako Udalarekin hitzarmen bat sinatzeko asmoa du baztertuta dauden pertsonentzako etxebizitza bat eskuratzeko (udal-egoitzako plazak aldatzea). Getxoko Udalak esanean, laster tutoretzapeko etxebizitza bat –6 plaza– arautzea eta irekitzea aurreikusten da, baita beste etxebizitza bat alokatzeko urteko 12.000 euroko aurrekontu-zuzkidura bat ere. Portugaleteko Udalak gizarte-larrialdietarako harrera-etxea du. Ezkerraldea Eskualdearen kasuan, Gizarte Zerbitzuen Maparen arabera, 25 plaza kalkulatu dira eskualderako, eta horietatik 12 Barakaldokoak izango lirateke. Udalak uste du soilik eta bere kabuz betetzen dela Maparen hasierako aurreikuspenaren azpitik (%42). Azkenik, Gasteizko Udalak Arabako Lurralde Historikoko gizarte-zerbitzuen maparen estaldura-helburuak betetzen ditu; hala ere, 2020. urtean tutoretzapeko 2 etxebizitza handitu dira eta tutoretzapeko etxebizitza-sare osoa kudeatzeko lizitazio-prozesua hasi da (120 plaza). Prozesu hori hainbat lankidetzak-hitzarmenen eta kontratu baten bitartez kudeatzen zen, programa zorroari buruzko Dekretura egokituz.
- Erakunde arteko lantalde tekniko bat sortzeari dagokionez, Zorroari buruzko Dekretua nahitaez eguneratze aldera, bazterketa-egoeran dauden pertsonentzako zerbitzuen definizioan izandako aldaketak aztertuko dituen, Gasteizko Udalak bazterketaren esparruko baliabideak berriro definitzeko eta Zorroari buruzko Dekretura egokitzeko batzorde tekniko bat duela adierazi du.
- Azkenik, ekimen esperimentalen esparruan, Eusko Jaurlaritzako Gizarte Zerbitzuen Zuzendaritzak Eskualdeko Plan Estrategikoak egiteko proiektua abian jarri dela jakinarazi du. Gipuzkoako Foru Aldundiak, bere aldetik, honako jarduera esperimental hauek egin ditu: Eskakizun oso txikiko 5 etxebizitza irekitzea, "Habitat" proiektu esperimentalaren barruan, etxerik gabeko pertsonentzat; "elkarrekin Ekinez" proiektua garatzea Emausekin; parte-hartze eta hurbilketa instituzionalerako proiektua; bigarren-mailako arretako sarearen diagnostikoa, instrukzioa eta hizkuntza-politikako plana; bakardadeari eta bazterkerian dauden pertsonen buruzko azterlana (EHU, Telesgi, Caritas, Emaus); gizarte-bazterketari eta zahartzeari buruzko azterlana (Adinberri, Matia) eta, azkenik, gizarte-bazterketari eta osasun mentalari buruzko tesia (UPV/EHU). Portugaleteko Udalak 2020an kalean dauden pertsonak hurbiltzeko Aproximate programarekin jarraitu du, haien egoera ezagutzeko eta ABEGI Eguneko Arreta Zerbitzuei laguntzeko. Portugaleten ere, GaituzSport proiektuak desgaitasuna duten pertsonen jarduera fisiko sustatzen du, aukera-berdintasuna erraztuz. Leioako Udalak, bestalde, Habitat programarekiko lankidetzak nabarmendu du, baita zerbitzuaren esleipendun den elkarrekeriko eta Bizkaiko Foru Aldundiarekiko koordinazioa ere.

Foru-aldundiek 2020an egindako jardueri dagokienez, ondokoak nabarmendu behar dira:

- Bizkaiko Foru Aldundiak 2019an sortutako laguntza-programa esperimental finkatu du 2020an, gizarte-bazterketako egoeran dauden eta, zailtasun pertsonalak direla-eta, zerbitzu-sarean sartzeko moduan ez dauden pertsonen arreta emateko. Osasun-larrialdian, programa hori hedatu da gizarte-bazterketako egoeran dauden eta etxerik ez duten edo indarrean

dauden konfinamendu-neurriak betetzeko egokia ez den pertsonentzat. Gainera, itxaron-zerrendan dauden pertsoneri ere zabaldu zaie programa.

Bestalde, aurretik zeuden baliabideak berrantolatzen aurrera egin da, arreta-eredura egokitzeko, baita gazteei arreta emateko programetan ere (18-23 urte). Programa berri guztiak 185/2015 Dekretuaren 2.2.3 fitxaren parametroaren arabera egituratu dira, hau da, eguneko zerbitzuetik, baina erabiltzaileekin esku hartzeko lurralde batean ezarritako erreferentziarako esparru fisiko gisa ulertuta; kasu jakin batzuetan, zerbitzu horiek egoitza-zerbitzu lagungarriak (2.4.5) eskatzen dituzte esku-hartzeari ekiteko testuinguru egituratua behar duten pertsonentzat. 2021ean amaituko da baliabideak berrantolatzeko eta sarea interbentzio-parametro berrietara egokitzeko prozesua.

- Gipuzkoako Foru Aldundiak, gizarteratze-premiei erantzuteko eguneko zerbitzuen eremuan (2.2.3), 17 plaza ireki ditu, horietatik 7 Gipuzkoan eta mendebaldean, zehazkiro: Arrasateko eguneko zentroa (5 plaza), Irungo eguneko zentroa (10 plaza) eta Tolosako eguneko zentroa (+2).

Laguntzak dituzten etxebizitzetara dagokienez (2.4.5), Gipuzkoak 28 plaza ireki ditu, horietatik 16 Gipuzkoa-Mendebaldean: 4 plaza Astigarragan, 2 plaza Villabonan, 4 plaza Beasainen, 5 plaza Arrasaten eta 5 plaza Mendaron. Halaber, "Itxasetxea" zentro integrala ireki da Pasaian, 8 plazarekin. Bestalde, arretaren intentsitatea indartu egin da. Azkenik, beste 2 autonomia aldeztzen duten pisuak ireki dira indarkeriaren biktima diren emakumeentzat. Emantzipazioa prestatzeko baliabideei dagokienez (2.4.4), Gazteon Sarelan proiektua jarri da abian (16-23). 14 plaza ditu Haurren eta Gizarteratzearen Zerbitzuaren artean. Egoera kronifikatua dauden pertsonentzako egoitza-zentroyen (2.4.5.1) eta gizarteratze-premiei erantzuteko gaueko harrera-zentroyen (2.3.2) esparruan, Aldundiak 3 plaza ireki ditu Errenterian, 4 plaza gehitu dira Aterpe zentroan, 8 plaza izatetik 12 plaza izatera igaro dira, eta arretaren intentsitatea indartu da; azkenik, San Juan de Dios arreta integraleko zentro bat diseinatu da, zeina 20ean egongo bailitzateke, egoitza-arretan.

Kirol-jardueren esparruan, Aldundiak ondokoak nabarmendu ditu: jarduera fisikoari eta kirolari buruzko "Auzolab" proiektu pilotua, Kirol, Konexio Ezinezko eta Athlon Foru Zerbitzuarekin batera; Bizitegi eta Emausekin "Homeless Film Festival 2019" proiektua eta "zurekin sortu dugu Donostia" proiektua.

- Arabako Foru Aldundiak, bestalde, lankidetzeta-hitzarmenak mantendu ditu Caritas, Gao Lacho Drom eta Hiesaren aurkako Herritarren Batzordearekin (Nahikari programa), programa okupazionalak, lan-aurrekoak eta gizarte-arretako/laguntzako programak mantentzeko. Emantzipazioa prestatzeko baliabideei dagokienez (2.4.4), Aldundiak 2019ko emantzipazio-plaza berak mantentzen ditu, baita tutoretzapean eta/edo zaintzapean egon diren gazteei laguntzeko Aukera programa ere.
- Adingabeen kontseilua, etxeetan edo familia harreragileetan artatuak direnak. Era berean, eutsi egingo zaie tutoretza osteko laguntzei. Azkenik, programa esperimentalen esparruan, Aldundiak jakinarazi duenez, Oinez Zerbitzuarekin jarraituko du. Landa-ingurunean garapen pertsonaleko, okupazionalako, lan-aurreko eta murgiltze komunitarioko jarduerak, zeina Europako Gizarte Funtzak kofinantzatzen baitu eta Covid-19ren baldintzetara egokitu baita.

12. Gizarteratzeko Gizarte Zerbitzuen arloko garapen normatiboa burutzea

Gizarteratzeko gizarte-zerbitzuekin lotutako zerbitzu, zentro eta programen funtzionamenduari lotutako alderdi guztiak arautzea, interbentziorako eredu komun bat izateko eta zerbitzuen funtzioak, ezaugarriak eta edukiak argitzea.

12. jomuga, bi jarduketa barne hartzen dituena, hasitzat jotzen da. Alde batetik, Bizkaiko Foru Aldundiak barne-erregimeneko araudia ezarri du gizarteratze-zentro guztientzat. Halaber,

gazteentzako diagnostiko espezializatu bat garatu, baliozkotu eta ezarri da, Gazte Estrategiaren esparruan. Azkenik, "ostatu" prestazio osagarria garatzen jarraitzen da, *Housing led* filosofiaren pean bizitza autonomoari laguntzeko programa baten bitartez. Programa horrek *Housing first* metodologia indartzea barne hartzen du. 2021ean, gizarte-bazterketako egoeran dauden erabiltzaileekin esku hartzen dutenen prestakuntza- eta kualifikazio-jarduerak garatuko dira, arreta-ereduarekin bat egite aldera. Bestalde, jarraipena eta ebaluazioa baloratzeko tresna komunak egiteko prozedurarekin jarraituko da; hala, esku hartzeko (balorazio eta diagnostiko espezializatuarekin lerrokatuta) eta jarraipena ebaluatzeko tresnak izatea aurreikusten da.

Bestalde, 2020. urtean, Gipuzkoako Foru Aldundiak bazterketa arin, moderatu edo larriko egoeran dauden pertsonen zuzendutako zentroak eta zerbitzuak kokatu eta egokitu ditu, Zorroari buruzko Dekretua osatzen dutenak; eta hitzarmenak programa-kontratueta egokitu.

Laburbilduz, egindako aurrerapenak gorabehera, komenigarria dirudi ondokoak indartzea:

- Eskualde guztietan garatzen jarraitzea eguneko arreta-zerbitzuaren Mapan aurreikusitako zuzkidurak (1.7), gaueko harrerakoak (1.8 eta 2.3.2), tutoretzapeko etxebizitzak (1.9.2), emantzipazioa prestatzeko baliabideak (2.4.4), gizarte-bazterkerian (2.4.5) egoera kronifikatuan dauden pertsonentzako laguntzak (2.4.5) eta egoitza-zentroak dituzten etxebizitzak (2.4.5.1).
- Erakunde arteko lantalde tekniko baten lana sustatzea, 2019rako aurreikusitako Zorroari buruzko Dekretua nahitaez eguneratze aldera, bazterketa-egoeran dauden pertsonentzako zerbitzuen definizioan izandako aldaketak azter ditzan.
- Esperimentalki, harreman-ingurune inklusiboak bultzatzeko ekimenak garatzea EAEko gutxienez zortzi eskualdetan, batez ere pobrezia-egoerek gehien kaltetutako eskualdeetan.
- Kulturaren eta kirolaren bitartez gizarteratze-programa pilotuak esperimentatzea.
- Orokorrean, gizarteratzeko gizarte-zerbitzuekin lotutako zerbitzuen funtzionamenduarekin lotutako alderdien erregulazioan aurrera egitea.

4.5. Osasuna

Osasunaren helburuak 6 jomugen inguruan egituratutako 28 jarduera egitea aurreikusten du. Horien bitartez, gizarte-egoera kalteberan dauden biztanleek ohitura osasungarriak har ditzaten sustatu nahi da, gizarte-bazterketako egoeran edo arriskuan dauden pertsonen osasun-zerbitzuetarako sarbidea hobetu nahi da eta osasun-arloko desberdintasun sozialak murriztu nahi dira.

2020an egindako jardueri esker, egiaztatu ahal izan da jomugetako 2 ezarri direla eta beste bi abian jarri direla; bi jomugen inguruan, ordea, ez da informaziorik eman. Horregatik, 4. Helburua, orokorrean, ezarritzat jotzen da.

9. taula. Osasunaren helburuaren jomugen betearazpen-maila (2020)

Osasunaren 4. Helburuaren jomugak	Betearazpen-maila
14. Prebentzioa eta ohitura osasungarrien eskuratze edo mantentzea sustatzea	Hasitakoa
15. Baztertuta dauden edo bazterkeria-arriskuan dauden pertsonen osasun-zerbitzuetarako sarbidea bermatzea	Hasitakoa
16. Genero-indarkeria osasun-esparrutik prebenitzea eta jorratzea	Ezarrita
17. Euskadiko osasun-sisteman osasun-desberdintasunak murriztea eta ekitatea indartzea	Informaziorik gabe
18. Osasun-desberdintasunen monitorizazioan aurrera egitea	Informaziorik gabe
19. Ekitatearen ikuspegitik, ahalik eta gehien murriztea adikzio-substantzien kontsumoa eta jokabide-adikzioak, eta, ondorioz, pertsonen eta haien familien osasunean eta komunitatean eta, orokorrean, biztanleengan dituen ondorioak.	Ezarrita

2020ko ekitaldian, batez ere Eusko Jaurlaritzako Osasun Sailaren ardurapean, hainbat jarduera egin dira:

- Euskadiko osasun mentaleko sareek nahasmendu mental larriari buruz dituzten plan estrategikoei jarraipena eman zaie.
- Suizidioa prebenitzeko strategiaren esparruan, honako ekintza hauek jarri dira abian: jokabide suizidaren zaintza epidemiologikorako sistema bat sortzea; Osakidetzan suizidio-arriskuaren kodea ezartzea eta bizirik dirauten pertsonekin jardutea. Azpimarratu behar da Beti On zerbitzuak ere berariaz ematen diela arreta profil hori duten pertsonen.
- Gogoratu behar da, halaber, eutsi egiten zaiela finantzaketa publikoa behar duten Euskadiko osasun-sistemako langileek agindutako tratamendu medikoak betetzea errazteko laguntzei, 247/2017 Dekretuak araututa (2017-11-17ko EHAA).
- Euskadin genero-indarkeriaren eta sexu-erasoen aurrean osasun-arloko profesionalak jarduteko gida argitaratu da, eta, beraz, xedatutzat jotzen da genero-indarkeria osasun-esparrutik prebenitzeko eta lantzeko xedea.
- Prebentzioa sustatzeari eta ohitura osasungarriak hartzeari dagokionez, nabarmentzekoa da Euskadi lagunkoia esparru horretako ekintzak egiten dituela adinekoentzat.
- Azkenik, COVID-19k eragindako osasun-krisia dela-eta, Osasun Sailak abian jarri du COVID, "Lehen olatua" eta "Bigarren olatua, pandemiak eragindako nekea" gaixoei, senideei eta profesionalen laguntza emozionala emateko programa. Bestalde, Inor Atzean Utzi Gabe Funtzaren esparruan, arreta-programak aktibatu dira, hala nola ADI (Laguntza psikologikoa konfinamenduan), Betirako (Laguntza eta arreta psikologikoa Covid-19 egoeran dolutu-egoeretan) eta ERDU (Adikzioen hurbileko esku-hartzea).

Osasunaren sustapena sustatzeari eta substantzien eskaria murrizten eta adikziorik gabeko bizitza egiten lagunduko duten trebetasunak eskuratzeari dagokionez, baita adikzioek eragindako arriskuak eta kalteak minimizatzeari dagokionez ere, Eusko Jaurlaritzako Osasun Publikoaren eta Adikzioen Zuzendaritzak bi jarduera-ildo nagusi garatzen ditu:

- a) Arrisku edo kalteberatasun bereziko egoeran dauden pertsonen eta kolektiboen osasuna sustatzeko eta adikzioak prebenitzeko programak egiten dituzten toki-erakundeei eta Hirugarren Sektorereko erakundeei zuzendutako laguntzen Agindua onartzea. Agindu horrek honako ekintza hauek diruz laguntzen ditu (EHAA, 2020ko ekainaren 15ekoa):
- familia adingabeak eta egoera arriskutsuan eta egoera bereziki kalteberan dauden pertsonak garaiz detektatzeko esku-hartze eraginkorrak indartzea;
 - arrisku edo kalteberatasun handieneko egoeran dauden kolektiboetara eta pertsonetara zuzendutako prebentzio-programak komunitate, eskola, familia, lan eta aisialdian;
 - bazterkeria-egoera larrian eta narriadura fisiko, psikiko eta sozial handia duten pertsonetara arreta integrala ematea sustatzen duten programak, arriskuak eta kalteak murriztea eta oinarrizko beharrak betetzea barne hartzen dutenak, neurri penalak dituzten drogazaleak barne, eta egoera horretan dauden emakumeekiko gaitzespen eta isolamendu sozial handiagoa kontuan hartuta.
- b) Hitzarmenak ezartzea bazterkeria-egoera larrian dauden pertsonak artatzen dituzten kalteak murrizteko baliabideak kudeatzen dituzten elkarteekin, baldin eta, arreta integrala emateaz gain, laguntza ematen badute eta oinarrizko premiak betetzen badituzte:
- Bilboko Elizbarrutiko Caritas, Hontza Gaueko Laguntza Zentroa mantentzeko (2020an 146.130 €-ko aurrekontuarekin; 2019an 659 erabiltzaile artatu ziren - 532 G, 127 E);
 - Gizakia, Adikzioen Arretarako Zentro Soziosanitarioa mantentzeko ANDEN 1 (2020an 166.101 €-ko aurrekontuarekin; 2019an 378 erabiltzaile artatu ziren - 323 G, 55 E);
 - Bizkaiko Hiesaren Aurkako Herritarren Batzordea, drogazaleentzako eguneko zentroa mantentzeko (2020an 76.000 €-ko aurrekontua izan zuen; 442 erabiltzaile artatu ziren 2019an - 365 G, 77 E), Bilboko Udalarekin eta Bizkaiko Foru Aldundiarekin lankidetzan.

Udalerriei dagokionez, nabarmentzekoa da EAEko zenbait udalek adikzioei buruzko tokiko planak dituztela, 2020an indarrean zeudenak, eta horien jarduerak ekitaldi honetan garatzen jarraitu direla. Sestaon, zehazki, 2020ko urtarrilean hasi zen Adikzioen Lehen Tokiko Plana diseinatzeko eta garatzeko kontratua ematen, eta 2022rako amaitzea aurreikusten da. Leioako Udalak, bere aldetik, zazpi hizkuntzatan egin eta zabaldu du Leioako Harrera Baliabideen Gida, eta bertan zehazten dira, besteak beste, osasun-baliabideak. Azkenik, Eibarreko Udalak genero indarkeriaren aurka eta arrisku arin edo ertaineko egoeran dauden adingabeen arretan jarduteko protokoloak ezarri direla jakinarazi du. Lurralde historikoei dagokionez, Arabako Foru Aldundiak Adikzioen 2017-2020 Foru Plana du. Biltzen dituen ekintzen artean, nabarmentzekoak dira adingabeei eragiten dieten arriskuak prebenitzeko familia-ahalduntzerako "Ferya-PrebenFamilia Araba" proiektua, Gizarte Ongizaterako Foru Erakundearen, Gasteizko, Laudioko eta Amurrioko udalen eta AMPAS-GEKeko ordezkarien federazioen, zentro publikoetakoen (Denon Eskola) zein itunpekoen (FAPACNE) eta Europako Ikerketa Institutuaren lankidetzarekin inplementatua.

Eusko Jaurlaritzako Gizarte Zerbitzuen Zuzendaritzak jakinarazi duenez, Emakunderekin lankidetzara teknikoari ekin zaiola indarkeria matxistarekin lotutako babesgabetasun-egoerak hautemateko eta baloratzeko.

Azkenik, osasunaren esparruan 2020an garapen txikiena izan duten –edo informazio-txostenik gabe egon diren– esku-hartzeen artean, honako jarduera-ildo hauek nabarmentzen dira:

- EAEko biztanleriaren osasun-arloko gizarte- eta genero-desberdintasunak murriztea, egoera ahulenean dauden taldeen egoera hobetuz.
- Osasuneko desberdintasunei buruzko monitorizazioa eta ikerketa sustatzea eta garatzea.

4.6. Etxebizitza

Etxebizitzaren helburuak gizarte-bazterketako egoeran edo arriskuan dauden pertsonen etxebizitza egoki bat eskuratzen laguntzea du helburu, etxebizitzarako eskubide subjektiboa garatuz eta bizitegi-bazterketako egoerak prebenituz eta horiei aurre eginez. Horretarako, 3 jomuga zehatzen inguruko 17 jarduketa egitea aurreikusten da.

2020an egindako jarduerari esker, egiaztatu ahal izan da jomugetako 3 ezarri direla. Horregatik, 5. Helburua, orokorrean, ezarritzat jotzen da.

10. taula. Etxebizitzaren helburuaren jomugen betearazpen-maila (2020)

Etxebizitza 5. Helburuaren jomugak	Beteazpen-maila
20. Baliabide ekonomikorik ez duten pertsonen etxebizitza duin, irisgarri eta egokirako sarbide egonkorra izango dutela bermatzea, edo, hala badagokio, alokairu-erregimeneko etxebizitza bat eskuratzea bermatuko duen prestazio ekonomikoa aitortzea.	Ezarrita
21. Bizitegi-bazterketako egoerak prebenitzeko eta bizitegi-bazterketako egoeran edo arriskuan dauden pertsonen etxebizitza independentea eskuratzeko aukera emango dieten tresnak ezartzea.	Ezarrita
22. Pobrezia energetikoari aurre egitea	Ezarrita

20. jomuga. Baliabide ekonomikorik ez duten pertsonen etxebizitza duin, irisgarri eta egokirako sarbide egonkorra izango dutela bermatzea, edo, hala badagokio, alokairu-erregimeneko etxebizitza bat eskuratzea bermatuko duen prestazio ekonomikoa aitortzea

Etxebizitzaren Legean aitortutako etxebizitzarako eskubide subjektiboa garatzea.

Eusko Jaurlaritzako Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailak 2020ko ekitaldian egindako jardueraren berri eman du:

- 2020ko urtarrilean, 210/2019 Dekretua argitaratu da, kreditu-erakundearen eta Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioaren arteko finantza-lankidetzari buruzkoa, etxebizitzaren eta lurzorua arloan, eta etxebizitzaren arloko erregelamendu-xedapenak aldatzeari buruzkoa. Dekretu horren bitartez, babes publikoko etxebizitzaren egungo sistemari buruzko zenbait alderdi hobetu dira.
- Lanbiderekin negoziatzen ari dira etxebizitza duin bat lege eskuratzeko edo etxebizitzarako prestazio ekonomikoa jasotzeko eskubide subjektiboa arautuko duen Dekretua onartzean islatuko den akordio bat ezartzeko.

- Alokairu sozialeko etxebizitzaren parkeari dagokionez, jakinarazten da 2020ko hirugarren hiruhilekoan 57 etxebizitza berri daudela alokairuan (42 BOE eta 15 etxebizitza sozial), 278 ASAP etxebizitza (Alokairu segurua, Arrazoizko Prezioa) eta 6.224 etxebizitza Bizigune programan (etxebizitza hutsak atzemateko programa).
- Etxebizitza partekatuko programei dagokienez, Eusko Jaurlaritzak baloratu du programak behera egin duela. Azpimarratzekoa da 2019an Gaztelagun programari ekin zitzaioela, eta programa horren alderdietako bat gazteen emantzipazioa etxebizitza partekatuetan sustatzea dela. 2020ko hirugarren hiruhilekora arte, etxebizitza partekatuen 596 eskaera aktibo daude guztira.
- Azkenik, Planean aurreikusitako "errenta bitartezko birgaikuntzako" programa pilotuak bultzatzeari dagokionez, baieztatu da, horien egokitasuna aztertu ondoren, 2019an ez garatzea erabaki zela, eta, beraz, baztertutako jardueratzat jotzen da.

Aipatzekoa da, halaber, 2020an, eta COVID-19ren ondorio ekonomiko eta sozialei aurre egiteko, Eusko Jaurlaritzak hainbat programa jarri dituela abian etxebizitzaren arloan:

- Krisiaren ondorioz egoera kalteberan dauden Euskadiko alokairu babestuko parke publikoko maizterrak aldi baterako salbustea onartu da alokairua ordaintzetik eta erkidegoko gastuetatik.
- Ezohiko laguntza-programa bat aktibatu da, denboran mugatuta, ondokoei berehalako bizileku-konponbidea emateko: genero-indarkeriaren biktimei, ohiko etxebizitzatik bota dituzten pertsoneri, etxerik gabe daudeneri eta bereziki zaurgarritzat jotako beste pertsona batzuei.
- Aldi berean, babes publikoko edo antzeko etxebizitza bat zuzenean esleitzeko ezohiko prozeduran sartu dira beren ohiko etxebizitzari dagokionez kaleratze judizial bat egiteko aukera ematen duten kalteberatasun bereziko errentariak.
- Azkenik, ezohiko laguntzak, laguntza osagarriak eta aldi baterakoak onartu dira "egoera ekonomiko kalteberan" dauden Gaztelagun laguntza-programaren onuradunentzat. Laguntza horiei esker, aitortutako dirulaguntza osatu ahal izango da, etxebizitzaren hileko errentaren mugetara iritsi arte, 2020ko apirilera, maiatzera eta ekainera hilekoetan.

Tokian-tokian, Barakaldoko Udalak babes publikoko udal-aloairuko etxebizitzak arautzen dituen udal-ordenantza (BOB 2015/05/04ko 82. artikulua). Bertan zehazten denez, udal-ondareko babes publikoko alokairuko etxebizitza bat eskuratzeko, pertsonak bizitegi-bazterketako prozesuen eraginpean egon behar dute –etxerik gabeko pertsoneri buruzko Europako tipologiaren arabera (ETHOS)–. Sestaoko Udalak jakinarazi duenez, bestalde, udal etxebizitzaren parkea handitu dela eta egoera kalteberan dauden kolektiboari lehentasuna ematea aurreikusi dela etxebizitza horiek alokatzeko zozketan. Azkenik, Gasteizko Udalak prozedura bat sinatu du Gizarte Politiketako Sailaren eta Zabalgunea 21 udal sozietate publikoaren artean, etxebizitza galtzearen ondorioz egoera kalteberan dauden familiek alokairuko etxebizitzak eskuratzeko; gaur egun, programak 6 etxebizitza ditu eta etxebizitza berriak egokitzen ari dira parke hori handitzeko.

21. jomuga. Bizitegi-bazterketako egoerak prebenitzeko eta bizitegi-bazterketako egoeran edo arriskuan dauden pertsoneri etxebizitza independentea eskuratzeko aukera emango dieten tresnak ezartzea

Bizitegi-bazterketa larriko egoerak prebenitzeko eta egoera horiei aurre egiteko Euskal Estrategia garatzea.

Pandemiaren testuinguruan eta Inor Atzean Utzi Gabe Funtsaren bitartez, etxerik gabeko pertsonen laguntzeko bi programa gaitu ziren: Aterpeak –konfinamenduak irauten duen bitartean etxerik gabeko pertsonentzat egokitutako babeslekuak– eta Lehen Urratsa –aterpeetatik irteteko babes soziala duten ostatu-aukerak–. Bi programen bitartez, erantzuna ematen ari zaien 1.000 pertsona baino gehiagoren ezagutzan sakontzen ari da, eta, ondorioz, eskainitako arreta-aukerak dibertsifikatu ahal izatea espero da. Programa horien esperientziak nahitaez ekarriko duela Etxerik Gabeko Pertsonen Euskal Estrategia eraldatzea aurreikusten da .

2020an, hainbat udalek bizitegi-bazterketako egoerak probenitzera orrirentzako jarduerak egin dituzte:

- Donostiako Udalak 100.000 euroko partida gaitu du ohiko prestazioak (EPO eta GLL) eskuratu ezin dituzten etxerik gabeko pertsonen etxebizitza-alokairuak ordaintzeko, eta 4 etxebizitza jarri ditu gizarte-erakunde baten esku, COVID bitartezko konfinamenduan irekitako harrera-zerbitzuak erabili zituzten pertsonen ostatu emateko.
- Laudioko Udalak koordinazioa indartu du Lehen-mailako Arreta Unitatearekin eta Osasun Mentaleko Zentroarekin, oinezkoen, etxerik gabekoen eta gizarte-bazterketako egoeran daudenen eraginkortasun eta berehalakotasun handiagoz erantzuteko. Etxe bat ere prestatu dute etxegabetutako familia batentzat.
- Beste udal-erakunde batzuek bezala, Getxoko Udalak aldizkako ez diren udal-laguntza izaera sozialeko eta subsidiarioen eta urteroko deialdiaren berri eman du. Laguntza horietan, besteak beste, etxegabetzeak eta/edo etxebizitza eskuratzea saihesteko/arintzeko laguntzak jasotzen dira. Ildo horretan, Leioako Udalak etxebizitzarako gizarte-larrialdiko udal-laguntza batzuen berri eman du: alokairu-gastuak, fidantzak, hipoteka-kredituak, komunitatearen derramak, konponketak, etxetresna elektrikoak, etab. Sestaoko Udalak, bestalde, laguntza ekonomikoak ematen ditu larrialdiko eta aldi baterako ostaturako, bai erosteko mailegua ez ordaintzeagatik etxegabetu diren etxebizitzaren jabeentzat, bai dagokion errenta ez ordaintzeagatik etxegabetu diren errentarientzat.
- Azkenik, aipatu behar da 3 Foru Aldundiek eta 19 udalek parte hartu dutela Kaleko Etxerik Gabeko Pertsonen V. Zenbaketan. Aurten maiatzera aurreratu zen, salbuespen gisa, eta COVID-19ko osasun-krisiak eragindako konfinamenduaren ondorio. Zehazkiro, Amurrioko, Arrasateko, Barakaldoko, Beasaingo, Bilboko, Donostiako, Eibarreko, Errenteriako, Galdakaoko, Getxoko, Irungo, Leioako, Laudioko, Oiartzungo, Pasaiaiko, Portugaleteko, Sestaoko, Tolosako eta Gasteizko udalek hartu zuten parte zenbaketan, bai kalean, bai zentroetan.

Jabetzako etxebizitzak nahiz alokairuko etxegabetzeak –sustapen publikoak edo jabetza pribatukoak– prebentzioari dagokionez, 2020an ondokoa nabarmendu behar da:

- 2020ko urtarrilean 210/2019 Dekretua argitaratu da, kreditu-erakundearen eta Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioaren arteko finantza-lankidetzari buruzkoa, etxebizitzaren eta lurzorua arloan, eta etxebizitzaren arloko erregelamendu-xedapenak aldatzeari buruzkoa. Dekretuak zuzeneko esleipenentarako xedatutakoa aldatu du, eta hipoteka betearazteko prozedura baten ondorioz edo errentak ez ordaintzearen ondorioz etxegabetze batek bereziki kaltetutako pertsonak edo familia-unitateak sartu ditu salbuespenezko neurri horren onuradun izan daitezkeen kolektiboen artean. Zuzeneko 137 esleipen egin dira 2020ko 3. hiru hilekoan.
- Gainera, Eusko Jaurlaritzako Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailak proiektu bat abiarazi du abokatuen elkargoekin, oinarriko gizarte-zerbitzuei eta etxegabetze-prozedura judiziala hasteko arriskuan dauden familia-unitateei zuzendutako orientazio-zerbitzu bat ezartzeko. Hala ere, Justizia Sailburuordetza oso aurreratuta dagoen proiektu bat lantzen ari da, bitartekaritza hori barne hartzen duena, eta, beraz, plan espezifiko honen edukia birplanteatzen ari da.

- Udal-mailan, hainbat udalek jarduten dute etxegabetze-arriskuaren aurrean –nahiz eta prebentzio-plan espezifikorik ez izan–. Horrela, Barakaldoko Udalak Hipoteka Bitartekaritza Zerbitzua ezarri du. Zerbitzu horren helburuak ondokoak dira: ordaintzeko zailtasunen aurrean pertsonalki aholkatzea eta bitartekaritza egitea, hipoteka-kuoten ordainketa mantentzea ahalbidetuko duten neurri zuzentzaileak planteatzea, alternatibak negoziatzea eta hipoteka-exekuzioen kasuetan bitartekaritza-bideak aurkitzea, bai aurretiazko aholkularitza- eta judizioz kanpoko fasean, bai fase judizialean. Zerbitzua indartu egin da 2020an, Covid-19 egoeraren ondorioz, eta Bizkaiko Abokatuen Bazkunarekin sinatutako lankidetzaz hitzarmen markoaren bitartez gauzatzen da. Era berean, sustapen publikoko etxebizitzaren salbuespenezko zuzeneko esleipenerako irizpideak ezarri dira, ohiko etxebizitza galdu ondoren gizarte-bazterketako arrisku larrian dauden familiei edo bizikidetzaz-unitateei formula horretarako sarbidea errazteko. Era berean, Irungo Udalak etxebizitza galtzeari eta etxegabetzei arreta berezia emateko dispositibo bat du. Sestaoko Udalak, bere aldetik, 2013an etxegabetzeak prebenitzeko eta etxegabetzeak kaltetutako pertsonen arreta emateko udal-protokoloa onartu zuen. Protokolo horren bitartez, hainbat zerbitzu eskaintzen zaizkie etxegabetzeak kaltetutako pertsonen, besteak beste, Aholkularitza eta Bitartekaritza Zerbitzua finantza-erakundeek demandak aurkez ez ditzaten, eta Aholkularitza Zerbitzua, doako justiziaren kudeaketa eta, hala badagokio, defentsa judiziala. Gasteizko Udalak, bestalde, 2020an zehar martxan izan diren hainbat ekintza ditu: etxegabetzeak prebenitzeko eta jakinarazteko udal-protokoloa, datuen aldizkako ustiapena, saileko batzorde tekniko eta ALOKABIDeekin koordinazio- eta lankidetzaz-akordioak, besteak beste. Zarautzen, epaitegiaren eta udaleko gizarte-zerbitzuen arteko koordinazioa ezarri da eta behar bezala funtzionatzen du, familia kalteberen etxegabetzeak jakinarazteko eta, beharrezkoa bada, luzamendua eskatzeko.

EAEko Administrazioaren eta gizarte-ekintzako Hirugarren Sektoreko erakundearen artean lankidetzaz hitzarmenak sinatzei dagokionez, 2020an zehar ondokoa egiaztatu da, sustapen publikoko etxebizitzak lagatzeko, bizitegi-bazterketako edo/eta gizarte-bazterketako egoeran dauden pertsonen ostatu emateko eta gizarte-erakundearen esku hartzeko programetarako erabil daitezkeenak:

- Eusko Jaurlaritzako Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailak jakinarazi du 2020ko urriaren 19an 60 etxebizitza Hirugarren Sektoreko erakundeei lagata daudela, eta beste 73 administrazio publikoei lagata, Hirugarren Sektoreko erakundearen bitartez beren planak edo esku-hartzeak gauzatzen badituzte. *Housing First*-erako bereziki, Gipuzkoako Foru Aldundiari lagatako 4 etxebizitza daude, aipatutako 133 etxebizitza horiei gehitzen zaizkionak.
- Udal-mailan, Barakaldoko Udalak zenbait lankidetzaz hitzarmen sinatu ditu Hirugarren Sektoreko erakundeekin, bizitegi-bazterketako egoeran dauden pertsonen ostatu emateko eta gizarte-erakundearen esku hartzeko programetarako sustapen publikoko etxebizitzak lagatzeko. Ildo beretik, Leioako Udalak lankidetzaz hitzarmen bat du Habitat programarekin, programa horretarako etxebizitza bat lagatzean zehazten dena, eta Erandioko Udalak bi udal-etxebizitza ditu gizarte-larrialdiko egoerarako eta *Housing First* programarako etxebizitza bat laga du.

Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiaren, BJKNren, Eusko Jaurlaritzaren eta EUDELen jardueren koordinazioa sustatzeari dagokionez, oinarritzako gizarte-zerbitzuak prebenitzeko, horiek tratatzeko eta pertsona kalteberentzako bizitoki-irtenbide alternatiboak arbitratzeko, neurri hori 2019az geroztik ezarrita dagoela uste da, BJKNrekin eta EUDELekin sinatutako lankidetzaz hitzarmenaren bitartez, neurri sozialak hartzea ahalbidetzeko familia-etxebizitza botatzearen ondoriozko kalteberatasun-kasuak detektatzeari buruzkoa (33/2019 Ebazpena, 2012koa). 2020an, EUDELek egiaztatu du aurrerapausoak eman direla Erregistro informatikoa abian jartzeko, erakundearen artean helarazteko protokoloak eta txostenak koordinatzeko, baita hitzarmenaren garapenari buruzko gaietarako alternatibak garatzeko ere.

Azkenik, Eusko Jaurlaritzak eta/edo EAEko gainerako administrazioek familiaren gehiegizko zorpetzeari laguntzeko garatzen dituzten zerbitzuak bultzatzeari dagokionez, adierazi behar dugu

Hipoteka Bitartekaritzako Zerbitzuak bere zerbitzuak ematen jarraitzen duela Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Sailean. 2019an, Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailak errentarientzako Bitartekaritza Zerbitzu bat sortzeko aukera aztertu zuen, oinarriko gizarte-zerbitzuekin lankidetzan, baina Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Sailak bitartekaritzarekin lotutako proiektu baten berri eman zuen, prozedura mota horiek ere barne hartuko zituen. Horregatik, jarduketa hori baztertutzat jotzen da.

22. jomuga. Pobrezia energetikoari aurre egitea

Neurri sorta integral bat garatzea pobrezia energetikoko egoerak prebenitzeko eta murrizteko, prestazio ekonomiko espezifikoan, sentsibilizazio- eta aholkularitza-programen eta etxebizitzaren eraginkortasun energetikoa hobetzeko jardueren bitartez.

Eusko Jaurlaritzako Lurralde Plangintza, Hirigintza eta Hiri berroneratze Zuzendaritzak berretsi egin du 2020an Pobrezia Energetikoari eta Esku Hartzeko Aukerari buruzko azterlana landu dela (datuen eta adierazleen bitartez egindako lana eta ondorengo analisia), Kataluniako (Vallés Arkitektura Eskola) eta Euskal Herriko (Donostiako Arkitektura Eskola) unibertsitateek elkarlanean garatua, eta, aldi berean, Euskadiko Estrategiaren barruan esku-hartze paraleloa egiten ari dela.

Bestalde, 2020an, Gizarte Zerbitzuen Zuzendaritzak Gizarte Bonu Termikoaren kudeaketa eta ordainketa definitzeko prozesua hasi du.

Gurutze Gorriaren bitartez banatzen diren uraren, argiaren edo gasaren ordainagiriak ordaintzeko laguntzei dagokienez, 2020an 1.415 familiari eman zaie arreta 2020an –1.015 titular emakume eta 400 gizon–, lurralde-banaketa honekin: 753 Bizkaian, 423 Gipuzkoan eta 239 Araban. Gogoratu behar da Eusko Jaurlaritzak egokitu egin zuela Gizarte Larrialdietarako Laguntzei buruzko araudia energia-pobrezari aurre egiteko –16/2017 Dekretua, Gizarte Larrialdietarako Laguntzei buruzko dekretua aldatzen duena–, eta urtero onartzen dela 18/2008 Legean ezarritako Agindua.

Gipuzkoako Foru Aldundiak, bestalde, Pobrezia Energetikoaren Behatokia du.

Udal-mailan, Donostiako Udalak hitzarmen bat du Iberdrolarekin hornidura-mozketak eteteko eta hornitzaileari zuzenean atzeratutako fakturak ordaintzeko. Erandion, Kontsumitzaileen Informaziorako Udal Bulegoak aholkularitza indibiduala eskaintzen du, egoera pertsonalen arabera. Getxoko eta Leioako udaletan, Gizarte Larrialdietarako Laguntzen erregulazioa egokitu egin da, energia-pobrezari eta gizarte-bazterkeria jasateko arriskuan dauden pertsonen edo familien hornidura-mozketen prebentzioari lotutako premiei berariazko erantzuna emateko. Zarautzko Udalak laguntza ekonomikoen lerro berri bat sortu du, besteak beste, energiako eta mantentze-lanetarako laguntzak. Laguntza horiek GLLak jaso ezin dituzten edo EPO jasotzen duten pertsonentzat dira, eta, beraz, ezingo lukete kontzeptu horietan GLLak eskatu. Audioko Udalak kasuak izapidetzen eta Audioko Gurutze Gorrira bideratzen jarraitu du, energia-bonuak emateko, energiaren arloko krisiak eragindako familiei laguntzeko programaren barruan. Sestaon, bestalde, *District Heating/Calefacción de barrio* proiektua jarri da martxan, Sestao Berri bitartez –Udalak eta Eusko Jaurlaritzako Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailak 50ean parte hartzen duten sozietate publikoa da–. Halaber, 2020an, Gasteizko Udalak profesionalak, gizarte-zerbitzuetan artatutako familiak eta gizarte-erakundeak prestatzeko programa bat kontratatu du Goiener elkartearekin, faktura elektrikoa interpretatu eta aurrezteko, baita bideoak eta liburuxkak egiteko ere, gizarte-zerbitzuetan banatu ahal izateko.

Azkenik, etxebizitzaren arloan garapen txikiena izan duten –edo 2020an informazio-txostenik gabe egon diren– jarduketan artean, nabarmentzekoa da Autonomia Erkidegoko Administrazioaren eta udalen artean hitzarmenak sinatzea bultzatu dela, premian dauden gizarte-sektoreei zuzendutako zuzkidura-bizitokien udalaz gairako sare bat arian-arian osatze aldera.

4.7. Hezkuntza

6. Helburuak, hezkuntzaren eremuan, zaugarritasun sozioekonomiko handieneko egoeran dauden pertsonak, haien adina edozein izanda ere, kalitatezko hezkuntza- eta prestakuntza-zerbitzuetara sar daitezten bermatzea du xede; aukera-berdintasuna eta helduarorako trantsizio arrakastatsuk errazteko. Horretarako, 4 jomuga eta 14 jarduketa zehatz ezarri dira.

2020an egindako jardueri buruzko informazioari esker, egiazta daiteke jomugetako 2 ezarri direla eta horietako bat hasi dela; aitzitik, ez da laugarren jomugari buruzko informaziorik eman. Ondorioz, 6. Helburua, orokorrean, ezarritzat jotzen da.

11. taula. Hezkuntzaren helburuaren jomugen betearazpen-maila (2020)

Hezkuntzaren 6. Helburuaren jomugak	Betearazpen-maila
23. Haurtzaroko arreta-zerbitzu irisgarrietara eta kalitatekoetara sarbidea bermatzea, bereziki errenta urrirenko familiei eta/edo hiriko eremu behartsuenei	Ezarrita
24. Eskola inklusibo, ekitatibo eta kalitateko baten eraikuntzan aurrera egitea	Ezarrita
25. Kalteberatasun larriko egoeran dauden gazteei Lanbide Heziketako sarbidea erraztea eta hortik enplegura igarotzea bultzatzea	Hasitakoa
26. Bititza osoko prestakuntza-jarduerak bultzatzea	Informaziorik gabe

23. jomuga. Haurtzaroko arreta-zerbitzu irisgarrietara eta kalitatekoetara sarbidea bermatzea, bereziki errenta urrirenko familiei eta/edo hiriko eremu behartsuenei

Haurtzaroko arreta-zerbitzuen eskaintza areagotzea eremu behartsuenetan eta/edo ahultasun handieneko pertsonen kasuan.

Haurreskolak Partzuergoak 2018an, 2019an eta 2020an haur-arretarako zentroen kopuru bera mantendu dela adierazi du. Plazak eskaeraren arabera aldatzen dira, eta taldekatzeak egiten dira Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa sailburuaren 2008ko apirilaren 10eko Aginduaren arabera. Agindu horren bitartez, azaroaren 16ko 215/2004 Dekretuaren azken xedapenetako lehena garatzen da. Dekretu horren bitartez, 0 eta 3 urte bitarteko haurrentzako haur-eskolen gutxieneko baldintzak ezartzen dira. 2020an 5.688 erabiltzaile zeuden guztira.

Errenta baxuenak dituzten familientzako Haurreskolen tarifen salbuespenari dagokionez, Haurreskolak Partzuergoko Zuzendaritza Batzordearen bi erabaki aipatzen dira:

- alde batetik, kuotaren salbuespena 18.000 eurotik beherako diru-sarrerak dituzten familientzat, 2019ko urtarrilaren 1etik aurrera hartutako neurria, 2018-10-09ko Erabakiaren bitartez, 2020an 1.080 pertsonak hartu dutena;
- bestetik, Haurreskolak Partzuergoko Zuzendaritza Batzordearen 04/05-2020 Akordioa 2020ko irailtik aurrera indarrean jartzea. Akordio horren bitartez, kuotaren 1. tartean %10 ko murrizketa aplikatzen da, eta 43 erabiltzailek jaso dute horren onura.

Haurreskolak Partzuergoan matrikulatutako ikasleen artean, matrikulan salbuespenen edo hobariren bat jasotzen dutenen kopurua nabarmen igo da: 2018an 1.174 ziren, eta 2020an, aldiz, 1.763.

24. jomuga. Eskola inklusibo, ekitatibo eta kalitateko baten eraikuntzan aurrera egitea

Gizartean desabantaila-egoeran dauden ikasleei hezkuntza-erantzun egokia eta kalitatekoa ematea, eskola-ingurune arruntean nahitaezko hezkuntzako Helburuak erdiets ditzaten; horretarako, haien beharrian eta ezaugarrietara egokitzeko beharrezkoak diren aldaketak egin beharko dira ikastetxean eta eskola-ingurunean, gizarte konplexu batean txertatzeko ezagutza eta gaitasunak izango dituzten pertsona trebeak gara daitezzen.

Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza Sailak adierazi duenez, hezkuntza-laguntzarako berariazko premia duten ikasleei erantzun egokia emateko beharrezkoak diren giza baliabide eta baliabide material espezializatuak emango dizkietela ikastetxeei. Zehazkiroago, ondokoak aipatzen dira: hezkuntza-premia bereziak dituzten ikasleen curriculumean sartzeko giza baliabideak, langile espezializatuak eta material didaktikoa eta berariazko altzariak; hezkuntza-laguntzako langile espezialistak kontratatzea eskatzen duten itunpeko ikastetxeentzako dirulaguntzak; Osakidetzarekin, ONCE Fundazioarekin, Fevasekin eta Gregorio Ybarra Prosordoen Elkartearekin egindako hitzarmenak eta laguntza-gastuak; Berritzegune, Ikasle indibidualizatuak, Ikasle Fisikoak, Ikasle Fisikoak eta ABET dituzten Ikasketa Burukideak Laguntzeko Zentroak eta Ikasle Fisikoak Laguntzeko Ikasketa Bereziak Laguntzeko Zentroak Laguntzi Laguntzeko Zentroen Laguntzi Laguntzak.

Halaber, ondokoak ere egiaztatu dira: eskolatzeko lurralde-unitateen sustapena; ikasle etorkinen eskolatzeko inklusioa eta orekatua sustatzea sareen artean eta sare beraren barruan eskola-eragin-eremuaren barruan; ikasle etorkinak dituzten eta eskolako hizkuntzak ezagutzen ez dituzten ikastetxeen hizkuntza-errefortzuko beharrei erantzun egokia eskaintzea; ikastetxeko kultur arteko ikuspegiaren koordinatzaileak; eta ikasle etorkinekin berariazko interbentzio-programak garatzea eta estandarizatzea.

Azkenik, sareko lana bultzatzen jarraitzen da, gizartearen, osasunaren eta hezkuntzaren arteko lankidetzaren bitartez, behar duten ikasleei erantzun integrala emateko. Halaber, honako programa hauek indartu dira: Bidelaguna, Hamaika Esku, Hezkuntza Berariaz sendotzeko Programa, Hezkuntza Programa Osagarriak (Osatuz/Bideratuz), eta absentismoa eta eskola gabetzea desagerrarazteko lurralde-programak.

Udal-mailan, Leioako Udalak hiru jarduera-ildo aktibatu ditu 2020an: uztailean udalerriko akademietan errefortzu-eskolak ematea konfinamenduan eten digitala jasan zuten ikasleentzat, SIM txartelak banatzea Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza Saila iritsi ez zen ikastetxeetara eta Udalak Eusko Jaurlaritzaren "Aukerak Suspertzen" programan parte hartzea. Erandioko Udalak ere neurri hori ezarria dela ulertzen du, 2020an egindako jardueren bitartez.

25. jomuga. Kalteberatasun handieneko egoeran dauden gazteei Lanbide Heziketako sarbidea erraztea eta hortik enplegura igarotzea bultzatzea

DBH bertan behera uzten duten hezkuntza-premia bereziko ikasleei eta sostengu-premia handieneko gainerako kolektiboari –desgaitasun intelektuala duten pertsonari, bereziki– Lanbide Heziketari lotutako prestakuntza-aukerak eskaintzea eta lan-mundura arrakastaz igarotzen direla erraztea.

Eusko Jaurlaritzako Lanbide Heziketako Sailburuordetzako Plangintza eta Antolaketa Zuzendaritzak adierazi duenez, 2020-2021 ikasturteko onarpen-agindutik aurrera, handitu egin direla Oinarrizko Lanbide Heziketan sartzeko erreserbatutako plazak, %33 baino gehiagoko desgaitasuna duten pertsonentzat, %5-etik %10-rera. Halaber, 17 urtetik gorakoei Oinarrizko Lanbide Heziketan sartzeko aukera ezarri zaie, eta, era berean, Gizarte Berrikuntzako LHIKn esperientzia pilotu bat jarri da abian, hiru ikasturteko prestakuntza-ibilbidearekin, bi heziketa-ziklotan. Era berean, Enpresako Prestakuntza kudeatzeko eta tutorizatze baliabideen banaketari eutsi zaio. Azkenik, 2020-2021 ikasturtean LP modulua irailtik martxora bitartean egiten duten Lanbide Heziketako ikasleentzako enpresa-egonaldietarako beken deialdia egin da (2020ko urriaren 13ko Agindua); 2020ko deialdian, plaza-erreserba bat sartu da 33-tik gorako desgaitasuna duten ikasleentzat, eta kendu egin da 2020ko abenduaren 31n desgaitasuna duen kolektibo horrentzako adinaren betekizuna (30 urte 2020ko abenduaren 31n).

Udal-mailan, Leioako Udalak Adsis Fundazioko Oinarrizko Lanbide Heziketako zentroarekiko lankidetzan nabarmendu du. Zentro horri udalak prestakuntza-jarduera garatzeko instalazioak uzten dizkio, udalerrian praktikak egin ditzaten, eta dirulaguntza izendun bat ematen dio.

Ondorioz, hezkuntzaren esparruan garapen txikiak izan duten –edo informazio-txostenik gabe egon diren– jarduketan artean, ondokoak nabarmentzen dira 2020an:

- DBH bertan behera uzten duten hezkuntza-premia bereziko ikasleei eta sostengu-premia handieneko gainerako kolektiboari –desgaitasun intelektuala duten pertsonari, bereziki– lanbide-heziketari lotutako prestakuntza-aukerak eskaintzea eta lan-mundura arrakastaz igarotzen direla erraztea.
- Euskal herritar guztiei bizitza osoan zehar ikasteko eta garapen pertsonalerako eta gizarteratzeko behar dituzten oinarrizko gaitasunak eskuratzeko sarbide unibertsala eta berdintasun-baldintzetan bermatzea.

4.8. Artikulazioa eta koordinazioa

7. Helburuak xede hauek ditu: sektoreen arteko koordinazioa hobetzea, esku hartzeko eredu komun bat garatzea, ezagutzaren kudeaketa bultzatzea eta gizarteratzeko euskal sistemaren barne-antolaketan aurrera egitea. Horretarako, 9 jomuga eta 41 jarduketa zehatz ezarri dira.

2020an egindako jardueren buruzko informazioaren azterketatik ondorioztatzen da jomugetatik 8 hasitakotzat eta ezarritakotzat jotzen direla. Beraz, 7. Helburua ezarritzat jotzen da.

12. taula. Artikulazioaren eta Koordinazioaren helburuaren jomugaren betearazpen-maila (2020)

Artikulazioaren eta Koordinazioaren 7. Helburuaren jomugak	Betearazpen-maila
27. Berariazko jarduketa-planak garatzea desabantailan dauden eskualde eta udalerrietan eta sareko lana sustatzea lurralde-mailan	Hasitakoa
28. Sistema arteko koordinazio-erremintak garatzea auzo, udalerrri- edo eskualde-mailar eta esku-hartze prozesuen komunitateko dimentsioa bultzatzea	Hasitakoa
29. Banakako esku-hartze prozesuetan agenteen koordinazioa sustatzea	Hasitakoa
30. Gizarteratzearen eremuan esku-hartze esparru komun bat sortzea praktika profesionala artikulatu pertsonan zentratutako arreta, norbanakoaren arabera, aktibazio inklusiboa eta bizi-kalitatean	Hasitakoa
31. Arreta soziosanitarioko eredu eraginkor, koordinatu eta jasangarri bat garatzea, pertsona ardatz duena bere bizi-proiektuaren protagonista gisa	Hasitakoa
32. Berrikuntzaren eta ezagutzaren kudeaketaren alde egitea eta gizarteratzeko euskal sistemaren zilegitasun soziala bermatzea	Hasitakoa
33. Lidergoa Plana aplikatzean eta gizarteratzeko euskal sistema artikulatzean	Ezarrita
34. Gizartearen aniztasunarekin koherentea den sistema baten eraikuntza bermatzea, emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna bermatzeko	Hasitakoa
35. Euskadin Hirugarren Sektore Soziala garatzen laguntzea	Hasitakoa

27. jomuga. Berriazko jarduketa-planak garatzea desabantailan dauden eskualde eta udalerrietan eta sareko lana sustatzea lurralde-mailan

Euskadiko lurraldeen artean pobrezia eta langabezia arloan dauden desberdintasunak murriztea

Eusko Jaurlaritzako Lurralde Plangintza, Hirigintza eta Hiri Berroneratze Zuzendaritzak 2020an egindako jarduketa hauen berri eman du:

- "2017-2022 aldirako Euskadiko Lurraldeko Esku Hartze Plan Integratuaren" (PITI) esparruan, esperientzia pilotuak abian jartzen ari dira izaera integraleko esku-hartze mekanismo eta prozesuekin, hiru lurralde historikoetako tamaina desberdinetako udalerrietan kokatutako auzo eta eremu kalteberetan. Udalekin egindako hitzarmenen bitartez, hauek dira sektore anitzeko ikuspegia eman nahi zaien auzo-proiektu pilotuak: -Txonta (Eibar), Otxarkoaga (Bilbo), Aramotz (Durango) eta Basaundi Bailara (Lasarte). Txontako laguntzak 2017an hasi ziren, beste hiru auzoetan 2018an; 2022rako Txonta eta Otxarkoagako lanak amaitu beharko dira, 2023rako Aramotz eta Basaundi Bailarakoak. Nolanahi ere, 2018an, 2019an eta 2020an zeharka eta Jaurlaritzako sailekin eta udal-zerbitzuekin koordinatuta egindako esku-hartzeek aurrera egin duten arren, oraindik ezin dira egiaztatu PITIn espero ziren inpaktuak.
- Bestalde, ZTBP Euskadi 2020ren "hiri-habitata" aukera-nitxoaren helburuak lortzen lagunduko duten proiektu berritzaileetarako laguntza-lerroa aktibatu da (BAI+G-I programa). 2018ko Aginduaren bitartez, laguntza-lerro honen lehen deialdia sortu zen: lehiaketa-dirulaguntza, hiri-habitatari lotutako enpresek eta profesionalek hiri-berroneratzearen arloan I+G+b proiektuak garatzeko. 19 proiektu aurkeztu ziren, eta horietatik 9 hautatu ziren. Hiru urteko laguntza da, lanak 2018ko irailean hasi ziren eta 2020. urtearen amaieran amaituko dira. Horietako batzuek 2021eko otsailaren 15era arte luzatu dute epea, pandemiak eragindako atzerapenengatik. Beraz, oraindik ez dago lanen azken emaitzarik. 2020. urtean, urriaren 7ko Aginduaren bitartez, laguntzaren bigarren deialdi bat egin da, eta, gaur egun, aurkeztutako 16 proposamenak aztertzen ari dira.
- Era berean, Ingurumen, Lurralde Plangintza eta Etxebizitzako sailburuaren Agindu bitartez, Bultzatu 2050-Euskadiko Hiri Agenda onartu da. Nazio Batuen Hiri Agenda Berritik abiatuta egin da, eta Garapen Jasangarriko helburuen 11. zenbakiarekin lerrokatuta dago. Helburua hiri inklusiboak, seguruak, erresilienteak eta jasangarriak lortzea da, ez inor ez lekurik atzean gera ez dadin.
- Bestalde, 2020an, Genero Ikuspegia duen Hiri Berroneratzeari buruzko dokumentua amaitu da Euskadiko Hiri Agenda Bultzatu 2050en esparruan, eta 2021era begira aurkeztu eta argitaratu nahi da.

Udal-mailan, 2020an zehar, Barakaldoko Udalak bat egin du foru-sailetako enplegua sustatzeko abian jartzen dituzten programekin. Eibarreko Udalak, bestalde, Debarrena Gizarteratze Sarearekin lotutako hainbat jardura garatu ditu 2020an; Erandioko Udalak Lanbideren 2019ko deialdiaren barruko enplegu-programaren eta 2020ko urtarriletik ekainera bitartean aktibatutako txoke-planen berri eman du, eta 47 pertsona kontratatu ziren horien esparruan. Sestaoko Udalak handitu egin ditu 2020-2021erako Enplegu Planen kolektibo onuradunak, COVID-19ren krisiaren ondorioei aurre egiteko; hala ere, enplegu-planak gauzatzeko zuzkidura ekonomikoa handitzea ez da nahikotzat jotzen Sestaoko ezaugarriak dituen udalerrri batentzat. Gasteizko Udaleko Gizarte Politiketako Saila, bestalde, lankidetzan ari da Udaleko Enplegu Sailarekin, gizarte-zerbitzuetan kokatzen diren eskualdeko enplegu-planak eta gazteentzako enplegu-planak kontratatzekeko proiektuak proposatuz.

28. jomuga. Sistema arteko koordinazio-erremintak garatzea auzo, udalerrri edo eskualdeen mailan eta esku-hartze prozesuen komunitateko dimentsioa bultzatzea

Lurralde bakoitzeko ezaugarri bereizgarriak kontuan hartzeaz gainera, agente guztiak barne hartuko dituzten eta esku hartzeko prozesuen alderdi erlazional eta komunitarioa integratzea.

Pobreziaren eta gizarteratzearen esparruan auzo-, udalerrri- edo eskualde-mailan koordinaziorako lurralde-mahaiak sortzeari dagokionez, enpleguko, osasuneko, hezkuntzako eta gizarte-zerbitzuetako zerbitzu publikoen jarduerak eta Hirugarren Sektorearen parte-hartzea koordinatu ahal izateko, ondokoa nabarmentzen da:

- Osasun Sailak nabarmendu du eskualdeko gizarteratze-mahaietan parte hartu dela –Lehen-mailako arretan, osasunaren sustapenean eta osasun mentalean–, eta nabarmendu du jarraitu egin dela curriculum emozionala sortzeko eta erresilientzia areagotzeko prozesu soziosanitarioak egiten, eskolatutako nerabe eta familietan (ESI Bilbao Basurto) eta Upright proiektua (ESI Araba).
- Eusko Jaurlaritzako Lan eta Enplegu Sailak berriro nabarmendu du koordinazio-pilotua ezartzeko prozesua. Lau lekutan egin da –Otxarkoaga auzoan (Bilbo) eta Eibar, Durango eta Lasarte-Oriako udalerrietan–. 2020an 3 lan-saio egin ziren: Lehenengo fasean (2020ko maiatza-ekaina) sistemen aurkezpena egin zen eta eragileen artean elkar ezagutu zen; bigarrengoan (2020ko ekaina-uztaila) koordinazio-beharrak hauteman eta gurutzatu ziren; hirugarrenean (2020ko iraila-urria), berriz, beharrak ekintza zehatz eta egingarrietara eraman ziren; eta, ekintzak definituta, mahaiak egutegian ezarri eta eraginkor bihurtu ziren.
- Gipuzkoako Foru Aldundiak nabarmendu du eskualdeko gizarteratze-, laneratze-, prestakuntza- eta enplegu-sareak abian jarri direla eskualdeko garapen-agentziekin. Arabako Foru Aldundiak Arabako Kuadrilletan Gizarteratzeko Batzordeak aipatzen ditu. Batzorde horiek gizarteratze-arloan aktiboki parte hartzen duten eragile eta erakundeen arteko foro parte-hartzailea osatzen dute, eta, eratuta badaude ere, ez dira deitu 2020an.
- Gasteizko Udalak, bestetik, herritarrek parte hartzeko hainbat organo daudela, bai lurraldekoak (auzoa) bai sektorekoak (Osasun publikoa, Berdintasuna, Gizarte Zerbitzuak, PSEER, Hautzarroa eta Nerabearoa...). 2020an funtzionatzen jarraitu duten gizarte-erakundeek, pertsona partikularrek eta erakundeek parte hartzen dute.

Eusko Jaurlaritzako Gizarte Zerbitzuen Zuzendaritzak adierazi du, Gizarte Zerbitzuen I. Plan Estrategikoaren ebaluazioaren esparruan, hiru lurralde historikoetan bazterketa-sarea sendotzeko beharra antzeman dela, bereziki bi alderditan: batetik, lehen eta bigarren-mailako arretaren artikulazioa, eta, bestetik, bazterketa-egoeran dauden pertsonen arretaren deszentralizazioa, hiru hiriburuetan oso fokalizatuta dagoena.

Zorroari buruzko Dekretuan jasotako gizarte-zerbitzuen esparruan parte-hartzea eta gizarteratzea sustatzeko zerbitzua sustatzeari dagokionez, Gasteizko Udalak zerbitzua garatzearen aldeko apustua egin du, eta hala jaso du bere plan estrategikoan. 2020an, COVID dela-eta, zainketen kartografia-proiektu bat garatzen ari da, konfinamenduan zehar egindako ekimen publiko, pribatu eta erkidegoko gizarte-erakunde guztiak jasotzeko, estali gabeko premia berriak detektatzeko eta programa berrien proposamenak egiteko, elkarlanean. Bestalde, Getxoko Udalak Sarekide Getxoko Boluntariotzako Erakundeekin Elkartearekin sinatutako lankidetzeta-hitzarmena nabarmendu du, partaidetza eta gizarteratzea sustatzeko zerbitzua garatzeko.

Desabantaila-egoeran dauden adingabeekin egin beharreko gizarte- eta hezkuntza-arloko esku-hartzearen esparruan, 2020an zehar, Gasteizko Udalak hainbat jarduera garatu ditu haur eta nerabeekin egin beharreko gizarte- eta hezkuntza-arloko esku-hartzera bideratuta. Lehendik zeuden programak sustatu dira –interbentzio soziohezitzailea–, eta beste programa berri batzuk abian jartzea onartu da, hala nola gurasoen aurkako indarkerian antzemateko eta esku-hartze goiztiarra egiteko programa edo belaunaldien arteko programak. Halaber, 2020an ekitatera bideratutako ekintzak

garatzen jarraitzen da, Haurren eta Nerabeen II. Tokiko Planean jasotakoak. Bestalde, Getxoko Udalak Caritasekin sinatutako lankidetzeta-hitzarmena nabarmendu du, baita eskolaz kanpoko laguntza ematen duten 3 elkarteri (Fidias Fundazioa, Perualde eta Berdintasuna) dirulaguntzak ematea ere.

Elkarteak sustatzeko arloan, Barakaldoko Udalak elkarteak sendotzeko programa nabarmendu du. Programa horren barruan, Pertsona Migratuen Elkarten Federazioa eratu da, eta Errontegi auzoan kulturen arteko bizikidetzeta eta osasuna sustatzeko garapen komunitarioa aktibatu da. Getxoko Udalak, bestalde, gizarte-arloko erakundeentzako urteko toki-lagapenen deialdia eta elkarteentzako hitzarmenak, dirulaguntzak eta laguntza zuzenak nabarmendu ditu.

29. jomuga. Banakako esku-hartze prozesuetan agenteen koordinazioa sustatzea

Pertsona edo familia berberarengan sistema desberdinetatik esku hartzen duten agenteen esku-hartze koordinatuaren alde egitea, balorazio-prozesuak hobetuz eta laguntza soziala eta kasuen kudeaketa indartuz.

Lanbidek eta DSBE jasotzen duten pertsonak gizarteratzeko prozesuen jarraipenaz arduratzen diren erakundeek gizarteratze-hitzarmenak bultzatzearen esparruan, Barakaldoko Udalak Alkatetzeta Dekretuaren onarpena nabarmendu du, 03000, 2013/04/11koa, Lanbide-Euskal Enplegu Zerbitzuaren eta Udaleko Gizarte Zerbitzuen arteko lankidetzeta-protokoloari atxikitzekoa. Administrazio publikoen eta irabazi-asmorik gabeko erakunde pribatuen arteko lankidetzari dagokionez, horiek erreferentziatzeko eginkizunetan eta kasuaren koordinazioan parte har dezaten, Gipuzkoako Foru Aldundiak lurraldeko bigarren-mailako arretako erakundeekin sarean egindako kudeaketa-lana nabarmendu du.

Barakaldoko Udalak Bilboko Elizbarrutiko Caritasi gizarte-jantokia zuzenean eta 2014tik emateko prozeduraren bitartez emandako dirulaguntza aipatu du, eta Goiztiri Elkartearen parte-hartze aktiboa aipatu du udalarekiko koordinazio-lanetan. Laudioko Udalak, bestalde, gizarteratze-arloan lan egiten duten irabazi-asmorik gabeko erakundeekin (Caritas eta Gurutze Gorria, batez ere) koordinatzeko ohiko jarduerak nabarmendu ditu, baita koordinazio soziosanitarioko ohiko jarduerak ere.

Gizarte Zerbitzuen eremuan lehen-mailako eta bigarren-mailako arretaren arteko lankidetzeta- eta koordinazio-protokoloak (baterako arreta eta deribazioa) eta sistemen arteko protokoloak egiteari dagokionez (gizarte-zerbitzuen, justiziaren, enpleguaren, etxebizitzaren eta abarren sistemen artean), Bizkaiko Foru Aldundiak 59/2019 Foru Dekretua, gizarteratzeko esku-hartze espezializatuaren prozedura arautzen du; Arabako Foru Aldundiak, berriz, Lurralde Historikoko 8/2018 Foru Dekretuan arautzen du. Bestalde, Gipuzkoako Foru Aldundiak Lehen-mailako Arretarekiko eta Oinarrizko Gizarte Zerbitzuekiko koordinazioa nabarmendu du, baita Gizarte Larrialdietako Foru Zerbitzuaren eta Ertzaintzaren arteko lankidetzeta-protokoloa ere. Era berean, Arabako Foru Aldundiak genero-indarkeriaren biktimei arreta emateko bideratze- eta koordinazio-protokoloa aipatu du Lehen eta Bigarren-mailako Arretako Gizarte Zerbitzuen artean, eta Bigarren-mailako Arretako Gizarte Zerbitzuen eta Ertzaintzaren artean. Nolanahi ere, Eusko Jaurlaritzako Gizarte Zerbitzuen Zuzendaritzak adierazten duen bezala, hobetu egin behar da lehen-mailako eta bigarren-mailako arretaren antolaketa. Inklusio-prozesuetan arretaren jarraipena bermatu, eta sarea lurralde historiko bakoitzean banatu edo deszentralizatzeko ere.

Udal-mailan, Gasteizko Udalak berretsi egiten du gaur egun onartutako eta funtzionamenduan dauden hainbat protokolo –udaletako gizarte-zerbitzuak eta osasun mentala; udaletako gizarte-zerbitzuak eta Arabako ESI; Eusko Jaurlaritzako gizarte-zerbitzuak eta hezkuntza–, eta, horrez gain, protokolo berriak diseinatzeko edo egungoak berrikusteko/hobetzeko gaur egun irekita dauden beste prozesu batzuen berri ematen du –Osakidetzeta, Eusko Jaurlaritzeta, aldundiak– eta haurrentzako eta haurrentzako udaletako haur-eskolen arteko udal-protokoloa, beste haurrentzako zerbitzu eta eskola batzuk kudeatzen dituzten haur-zerbitzuentzat. Bestalde, Udaleko Gizarte Politiketako Sailak modu aktiboan parte hartzen du Arabako ESIko batzorde soziosanitarioan eta lurralde-plan soziosanitarioko batzordean eta lantaldeetan. Azkenik, adierazi da azken legegintzaldi honetan Udalak Lanbiderekin eta Etxebizitzarekin lankidetzeta-hitzarmenak egiteko lan-mahaiak sustatu direla. Eibarreko Udalak,

bestalde, sistemen arteko koordinaziorako Eusko Jaurlaritzaren Proiektu pilotuan parte hartzea aipatu du.

30. jomuga. Gizarteratzearen eremuan esku-hartze esparru komun bat sortzea praktika profesionala artikulatu dezan honako printzipio hauen inguruan: pertsonan zentratutako arreta, norbanakoaren arabera, aktibazio inklusiboa eta bizi-kalitatea

Gizarteratze-egoeran dauden pertsonen arreta-eredua berrorientatzea eta pertsona ukituen parte-hartzea sustatzea.

Hiru foru-aldundiek aurrera egin dute Gizarte Bazterkeriaren Arretarako Ereduaren definizioan. Gipuzkoako Foru Aldundiak nabarmendu du, gainera, gizarteratzeko eskuliburua egin dela eta jardunbide egokien Jardunaldia egin dela. Bizkaiko Foru Aldundiak 59/2019 Foru Dekretuan arautu du arreta-eredua. Getxo Uribe Kosta eskualdeak, bestalde, esparru-dokumentu bat egin du, baztertuta dauden pertsonentzako eguneko arretarako eta gaueko harrerarako zerbitzuak arautzen dituena. Leioako Udalak birformulatu egin du Gizarte Ongizateko Zerbitzua, antolamendu operatiboagoa eta alderdi administratibo eta teknikoan indartuagoa lortzeko asmoz, gizarte-bazterketako arrisku-kasuen esku-hartzeari hobeto aurre egiteko.

Gizarte-bazterketako egoeran dauden pertsonen eta/edo haiek ordezkatzeko dituzten erakundearen parte-hartze zuzena sustatzeari dagokionez, gizarteratze-programen diseinuan, zentroen kudeaketan eta gizarte-politiken aplikazioan, Hirugarren Sektore Sozialaren Euskal Behatokiak esku-hartze sozialaren hartzaileren parte-hartzeari buruzko ikerketa-proiektu bat amaitu du, bereziki kasuaren koordinazioan. Gipuzkoako Foru Aldundiak Partaidetza Programaren garapena nabarmendu du, Elkar EKIN Planaren esparruan. Gasteizko Udalak, bestalde, 2017an hainbat ekintza abiarazi zituen udaleko gizarte-zerbitzu guztietan (oinarriak, haurrak, gizarteratzea, adinekoak) pertsona ardatz duen arreta-eredura igarotzeko. 2020an, aurreko urteetan bezala, oinarriko prestakuntza eman zaie zerbitzuetako langile guztiei, eta talde profesional batzuetako prestakuntza espezifikoak (gizarte-lana, psikologia, gizarte-hezkuntza, erizaintza...). Bestalde, zerbitzu arteko lantalde tekniko bat sortu zen Sailean, ereduaren sustatzeko, proiektu pilotu bat garatzeko eta hainbat ekintza abian jartzeko. Barakaldoko Udalak, bestalde, Denbora Bankua nabarmendu du. Komunitateko gizarte-garapenerako programa bat da, zerbitzuak, jakintzak eta zaintzak trukatzeko sare bat sortuz, non truke-txanpona denbora den, kulturen arteko bizikidetzaren sustatzea eta gizarte-isolamendua arinduko duten elkarri laguntzeko auzo-sareak berronertzea bilatzen baitu.

Hari beretik, Eusko Jaurlaritzako Gizarte Zerbitzuen Zuzendaritzak Gizarte Zerbitzuen arloko Lehen Mailako Arretarako Jardunbide Egokien Bankua (berrituz.eus) garatu eta mantendu izana nabarmentzekoa da. Banku hori 2019an jarri zen abian, eta II. Jardunaldia 2020ko abenduan egin da.

31. jomuga. Arreta soziosanitarioko eredu eraginkor, koordinatu eta jasangarri bat garatzea, pertsona ardatz duena bere bizi-proiektuaren protagonista gisa

Gizarteratze-egoeran dauden pertsonen arreta-eredua berrorientatzea eta pertsona ukituen parte-hartzea sustatzea

Eusko Jaurlaritzako Osasun Sailak eta Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Sailak elkarrekin izapidetu dute Euskadiko gobernantza soziosanitarioaren ereduari buruzko dekretu baten garapena. Halaber, historia soziosanitario elektronikoa lantzen jarraitu da.

Osasun Sailak, halaber, historia soziosanitarioaren garapena bultzatzeko Bulegoaren diagnostiko instituzional eta teknologikoa eta Osasun Sailak etxegabetasun-estrategian hartutako konpromisoen barruan garatutako ekintzak aurkeztu ditu. Era berean, COVID-19 pandemian, izaera soziosanitarioko jarduerak hauek ezarri dira: Norbera babesteko ekipamenduak ematea egoitza-zentroei (2020ko martxo-maiatza); baterako ikuskapen mistoak –foru-erakundeak eta Osasun Saila– egoitza-zentroetan; esku-hartze bizkorreko taldeak foralak sortzea kasuen eta kontaktuen zaintza

epidemiologikorako; egoitza-zentroei laguntzeko lehen-mailako arretako plana eta bigarren olatuaren aurrean kontingentzia soziosanitarioko plan orokorra.

Barakaldoko Udalak nabarmendu du Gizarteratze Atalak Barakaldo Sestaoko ESiko Batzorde Soziosanitarioan parte hartu duela; Getxoko Udalak, berriz, Uribe Eskualdeko adinekoren protokolo soziosanitarioan parte hartu duela jakinarazi du.

32. jomuga. Berrikuntza eta jakintzaren kudeaketa bultzatzea eta gizarteratzeko euskal sistemaren legitimotasun soziala bermatzea

Gizarteratzeko politiken eremuan, ikerkuntza, berrikuntza, prestakuntza eta ebaluazioa sustatzea –era koordinatuan–, eta behaketa- eta azterketa-lana hobetzea gizarteratzearen arloan.

2020an, Pobreziari eta Gizarte Desberdintasunei buruzko Inkesta (PGDI) egiten ari da. Inkesta horren helburu nagusia Euskal Autonomia Erkidegoko pobreziaren eta ongizate-gabeziaren adierazleak aztertzea da. Txostenak kontuan hartzen ditu, halaber, epe ertain edo luzera herritarren artean baliabideen banaketari eragiten dioten egiturazko joera nagusiak, baita Euskadiko pobreziaren eta prekaritatearen lurralde- eta eskualde-banaketa ere.

Eusko Jaurlearitzaren Hiri berroneratze Zerbitzuak Hiri Kalteberatasunaren Inbentarioa proiektuaren berri eman du. Proiektu hori EAEko hiri-inguruneen kalteberatasunari buruzko azterlan eta analisi geoestatistiko bat eguneratzean datza, 2011n egindakoa. Eguneratze horren helburua da hiri-inguruneen bilakaera eta benetako egoera zehaztea, eta bere garaian aztertutako kalteberatasun-parametroak eguneratzea, birgaitze-estrategiak definitu eta esku hartzeko lehentasunak eta estrategiak ezarri ahal izateko. Ereduak honako dimentsio hauetan egituratutako aldagaiak jasotzen ditu: zaugarritasun soziala (soziodemografikoa eta sozioekonomikoa), bizigarritasuna, irisgarritasuna, egonkortasuna, efizientzia energetikoa eta eraikuntza- eta biztanle-dentsitatea. Lan hori amaitu eta Sailaren webgunean argitaratu da 2020an, EAEko Hiri Eremu Kalteberen Bisorearekin batera. Gainera, euskal errealitatearen berezitasunetara egokitutako metodologia bat garatu da, herritarren parte-hartzerako eta inplikaziorako, hiri-berroneratze integraleko prozesuak bultzatu eta garatu ahal izateko. Metodologia hori, abian dauden proiektuetan aplikatuko dena, 2020an amaitu eta Sailaren webgunean argitaratu da.

Diru-sarrerak Bermatzeko Errentari buruzko ikerketei eta/edo ebaluazioei dagokienez, Lanbidek profilen sistema baten garapenaren berri ematen du. Sistema horretan, "Gizarte-prestazioak" aldagaia funtsezkotzat jotzen da enplegua aurkitzeko aukerak ezagutzeko.

2020an, bestalde, graduondoko ikasketak bultzatu dira gizarte-politiken eremuan eta gizarteratzeko esku-hartzeetan. Horrela, Deustuko Unibertsitateak egoera kalteberan eta gizarte-bazterkerian dauden pertsonekin esku hartzeko masterra jarri du abian. Euskal Herriko Unibertsitateak, bestalde, gizarte-zerbitzuen kudeaketa eta berrikuntzari buruzko unibertsitate-espezializazioko tituluaren hirugarren edizioa aktibatu du.

33. jomuga. Lidergoa bultzatzea Planaren aplikazioan eta gizarteratzeko euskal sistemaren artikulazioan

Gizarteratzeko Euskal Plana tresna baliagarri bihurtzea gizarteratzeko euskal sistema artikulatzeko, agente guztien parte-hartzearen bitartez

Gizarteratzeko IV. Euskal Plana onartu ondoren, Sailarteko Batzordea eta Erakundearteko Batzordea bateratu ziren, eta, alde batetik, Erakundearteko Batzordea eta, bestetik, Lantalde Tekniko-Zuzendaria sortu ziren.

Gizarteratzeko Erakunde arteko Batzordeak bere gain hartzen du, besteak beste, Gizarteratzeko Euskal Plana sustatzeko eta haren jarraipen politikoa egiteko eginkizuna, eta lantalde tekniko zuzendaria, berriz, jarraipen teknikoaz arduratzen da. 2020an, Planaren gauzatzearen jarraipen-prozesua egin da ekitaldi horretan bertan, txosten honetan jasotzen dena.

34. jomuga. Gizartearen aniztasunarekin koherentea den sistema baten eraikuntza bermatzea, emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna berma dadin

Emakumeen ahalduntzea bultzatzea maila guztietan, gizonen eta emakumeen arteko berdintasuna aitortzea eraldaketa sozial eta ekonomikorako beharrezko balio gisa eta emakumeen kontrako indarkeriak eragindako kalteak hautematea, artatzea eta konpontzea.

Eusko Jaurlaritzako Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailak jakinarazi duenez, 2020ko urriaren 31n zuzeneko 37 etxebizitza esleitu zaizkie genero-indarkeriaren biktima diren emakumeei. Gizarte Zerbitzuen Zuzendaritzak, bestalde, Genero Indarkeriaren Biktimentzako Telefono bitarteko Informazio eta Arreta Zerbitzu Espezializatua eta Genero Indarkeriaren Biktimentzako Ordainketa Bakarreko Prestazio Ekonomikoa nabarmendu ditu.

Foru-mailan, Arabako Foru Aldundiak nabarmendu du emakumeen aurkako indarkeriaren biktimentzako egonaldi ertaineko egoitza-harrerako zentroa (Carme) eta emakumeen aurkako indarkeriaren biktimentzako berehalako harrerako zentroa (CAI) ezarri direla.

Donostiako Udalak jakinarazi du azterketa bat egin dela Gizarte Harrera Zentroan emakumeei ematen zaien arretari buruz, eta azterketa horren zain dagoela aplikatu beharreko neurriak aztertzea eta ezartzea. 2020an zehar, emakume biktimei zuzeneko arreta emateko errefortzu-teknika bat kontratatu da, lehen hitzordurako itxarote-denbora murrizteko (astebetekoa, gehienez ere, presazkoak ez diren kasuetarako; presakoak berehala artatzen dira) eta baliabideak eskuratzeko administrazio-espeditenteak azkarrago izapidetzeko. Azkenik, adin txikikoei (14-18 urte) zuzendutako tailerrak egin dira, indarkeria matxistari aurre egiteko eta modu goiztiarrean detektatzeko.

Laudioko Udalak, Barakaldokoak bezala, Berdintasun Zerbitzuan egin ohi diren jarduerak nabarmendu ditu, eta adierazi du banakako arreta eta bazterketa-arriskuan dauden emakumeekin egindako lan pertsonaleko planak mantendu eta finkatu direla (elkarte batek garatu du dirulaguntza bitartez).

Genero-indarkeriaren biktimentzako arreta bultzatzeari dagokionez, zerbitzu eta baliabideak eskuragarritasun gutxienekoak badira, Arabako Foru Aldundiak ondokoak nabarmendu ditu: esku-hartze Sozialeko Arloan genero-indarkeriako egoeren aurrean jarduteko protokoloa prestatzea; Desgaitasuna duten Pertsonen Arloan genero-indarkeriako egoeren aurrean jarduteko protokoloaren jarraipena egitea, eta Adingabeen eta Familiaren Arloaren onarpeneko genero-indarkeriaren egoeretan jarduteko protokoloaren jarraipena egitea. Bestalde, Gipuzkoako Foru Aldundiak Lehen-mailako Arretarekiko eta Oinarrizko Gizarte Zerbitzuekin eta Ertzaintzarekin duen koordinazioa nabarmendu du.

Arretaren kalitatean eta emakumeen aurkako indarkeriari aurre egiteko baliabideen sarbidean eta zuzkiduran lurraldeen eta udalen artean dauden aldeak murrizte aldera, arreta berezia jarriz landa-udalerrietan, Arabako Foru Aldundiak nabarmentzen du, 2020an eta modu deszentralizatuan, "Hegoak" arreta soziojuridikoko eta psikosozialeko foru-zerbitzua ezarri dela, Amurrión, Laudion, Guardian, Agurainen eta Agurainen. Era berean, nabarmentzekoa da 20.000 biztanletik beherako Arabako udalerrietan bizi diren indarkeria matxistaren biktimentzako esku-hartze psikoedukatiboko eta gizarte-laguntzako zerbitzua ezartzea. Zerbitzu hori salaketarik jarri gabe eta harremana eten gabe ematen da, xede dituen emakume, haur eta/edo nerabeen beharretara egokitutako inplementazioarekin.

EAEn dauden baliabide eta zerbitzu espezifikoei erantzuten zaien giza salerosketaren biktima diren emakumeei eta neskatoei ematen zaien arretari dagokionez, 2020an Arabako Foru Aldundiak, Poliziarekin eta Emakunderekin lankidetzan jarraitzen du salerosketa-egoeran dauden pertsonak detektatzeko eta artatzeko, Nahikari Programaren bitartez, Arabako Hiesaren Aurkako Herritarren Batzordearekin hitzartu dena. Era berean, nabarmentzekoa da Emakunderen Erakunde arteko Batzordea den emakume eta nesken salerosketaren kontrako mahaian parte hartu izana.

Azkenik, Arabako Foru Aldundia bermatzen ari da emakumeen aurkako indarkeriaren biktimen laguntza ekonomikoko premien estaldura, emakume biktimak laguntzak ematen dituzten erakundeetara bideratuz, eusteko laguntzak emanez eta indarkeria matxistaren biktimentzako harrera-zentroetan bizi diren biktimen oinarrizko premiei erantzunez.

35. Euskadiko Hirugarren Sektorre Soziala garatzen laguntzea

Erantzukizun publikoko zerbitzuak emateko eredu mistoa bultzatzea eta Hirugarren Sektorreko erakundeetan arretarako eredu komunitarioa bultzatzea.

2020an, Euskadiko Hirugarren Sektorre Soziala Sustatzeko Estrategia hedatzen jarraitu da. Estrategia horretan, eredu mistoa eta eredu komunitarioa bultzatzearekin lotutako bi ekintza jasotzen dira, garapen-fasean daudenak. Gaur egun, jardunbide egokiak identifikatzen ari dira bi ereduie dagokienez, eta Sareen Sarea eta Kataluniako Hirugarren Sektorre Sozialeko erakundeen Taula akordio batera iritsi ziren, oraindik ez baitute garatu.

Bestalde, oso aurreratuta dago Gizarte Zerbitzuen Euskal Sistemako itunen araubidea eta hitzarmenak arautzen dituen dekretua onartzeko prozedura.

Nolanahi ere, gainerako jarduketetan adierazi den bezala, administrazio publikoen eta Hirugarren Sektorreko erakundeen arteko lankidetzak, de facto, hainbat eremutan gertatzen da (etxebizitzak lagapena, hitzarmenak eta zerbitzuak emateko hitzarmenak, etab.).

Ondorioz, Artikulazioaren eta Koordinazioaren esparruan garapen txikiena izan duten –Edo informazio-txostenik gabe egon diren – Esku-hartzeen artean, 2020an ondokoak nabarmentzen dira:

- Langabezia-tasa handia duten eremuetan enplegua sortzeko inbertsio-proiektuak sustatzea.
- Zorroari buruzko Dekretuan jasotako gizarte-zerbitzuen eremuan parte-hartzea eta gizarteratzea sustatzeko zerbitzua garatzea.
- Inguruneko hezkuntza-planak egitea, lurraldean desabantaila-egoeran dauden adingabeekin gizarte- eta hezkuntza-arloko esku-hartzea antolatzen.
- Lurralde-mailan dauden gizarteratzeko baliabideak eta eragileak identifikatzea, garapena ahalbidetzeko.
- DSBE arautzen duen araudian sartzea egiturazko xedapenak, DSBE jasotzen duen pertsona bakoitzari enplegu-zerbitzuetako kasu-erreferente bat esleitzeko beti.
- Gizarte-bazterketako egoeran dauden pertsonen eta/edo haien ordezkari diren erakundeen parte-hartze zuzena sustatzea gizarteratzeko, zentroak kudeatzeko eta gizarte-politikak aplikatzeko programen diseinuan.
- Diskurtso eta mezu inklusiboak zabaltzeko ekimenak indartzea, gizarteratzeko politiken gizarte-legitimitasuna bultzatzeko.
- Gizarteratzeko Euskal Kontseiluaren txostena egitea urtero, gizarteratzearen arloan indarrean dagoen araudian ezarritakoaren arabera.
- Gizarteratzearen arloan lan egiten duten eta programazioetan emakumeen eta gizonen berdintasuna lortzeko helburuak dituzten gizarte-erakundeen kopurua zabaltzea.
- Emakumeen presentzia eta eragina handitzea erabaki- eta zuzendaritza-eremuetan, gizarte-bazterkeriaren esparruan lan egiten duten erakundeen barruan.

5. PLANAREN BALORAZIOA

Metodologiaren atalean adierazi den bezala, lehen aldiz, Planaren hedapenean zuzenean inplikaturako erakundeek informazio baloratiboagoa eskatu zaie, 2018-2020 indarraldian Planaren inguruan dituzten pertzepzioen berri emateko galdetegi baten bitartez.

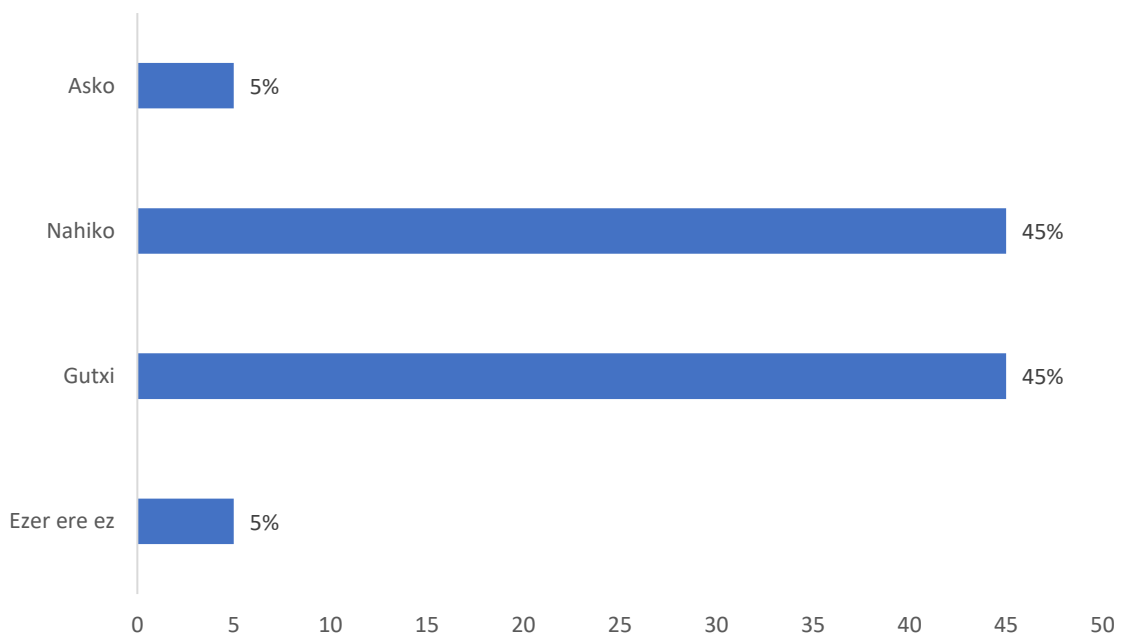
2021ean, gai horiek aditu Panel zabalago bati helaraziko zaizkio, gauzatu nahi den planaren birbideratze-prozesuaren barruan.

Atal honetan, beraz, galdera-sortari erantzun dioten erakundeek egindako ekarpen baloratiboan laburbiltzen dira: Planaren hedapenean inplikaturako 41 erakundeetatik 22k aukera hori eskaini zieten.

5.1. Planaren ezagutza-maila

Abiapuntu gisa, hedapenean inplikaturako erakundeek Gizarteratze Planaren (2017-2021) **ezagutza-mailaren** inguruan galdetu zitzairen.

1. grafikoa. Planaren ezagutza-maila

5.2. Planaren balorazio orokorra

Bigarrenik, planean inplikaturako erakundeei planaren balorazio orokorra egiteko eskatu zitzaien. Jasotako erantzunen batez besteko balorazioa 10etik 6,3koa da Plan osorako.

Osagarri gisa, Planaren indarguneei eta hobetu daitezkeen alderdiei buruzko pertzepzioaren berri emateko eskatu zitzaien. Hona hemen laburbildutako ekarpen nagusietako batzuk:

13. taula. Planaren indarguneak eta hobetu daitezkeen alderdiak

Indarguneak

- Sailen arteko eta erakundeen arteko ikuspegia (aldundiak, udalak).
- Beste sistema eta plan batzuekin harmonizatzeko espiritua (aldundiak, udalak).
- Jomuga eta jarduketan ikuspegi errealista eta zehatza, eta eraginkortasun handia (aldundia eta udala).
- Jarraipen- eta ebaluazio-adierazleen sistema (Haurreskolak, aldundiak).
- Bazterkeriaren inguruko arazoak erabat eta sakon onartzea (aldundia, Eusko Jaurlaritza).
- Gizarteratzearekin lotutako neurrien katalogoa biltzeko izaera (Eusko Jaurlaritza, udala).
- Gizarte-ekimeneko erakundeekiko lankidetzaren bultzatzea (aldundia).

Hobetu daitezkeen alderdiak

- Sistemen arteko lan integratu eta eraginkorrari buruzko gabeziak, bereziki premia konplexuagoei erantzuteko (aldundiak, udalak).
- Arau-garapen handiagoa gizarte-zerbitzuen arloan (udala).
- Zailtasunak sailen eta administrazioen arteko koordinazioan (aldundiak).
- Erakundeen konpromiso-mailaren desberdintasuna, batez ere aurrekontu-mailan (udalak).
- Zenbait jarduera eta adierazleren zehaztasunik eza (Eusko Jaurlaritza, udala).
- Zerbitzuen zentraltasuna eta ez pertsonena, ikuspegi indibidualizatuen gabezia (udala).
- Neurri zehatz bihurtzen diren trakzio-jardunbide egokiak aktibatzea (Eusko Jaurlaritza, udala).
- Planak onuradunengan (aldundia) duen benetako eragina baloratzeko zailtasunak (aldundia).
- Gizarte-zerbitzuen sistema publiko bat mugatzeari uko egitea, ekimen pribatuaren zeregina alde batera utzita (udala).

5.3. Planaren lanketa-prozesuaren balorazioa

Planaren lanketa-prozesuari buruzko balorazioa eskatu zitzaien erakundeei. Erakundeek 10etik 6,7rekin baloratu dute Plana lantzearen prozesua.

Puntuazio altuena ematen duten erakundeen artean, prozesuaren partaidetza-osagai handia, diagnostikoaren egokitasuna eta Planaren beraren integritasuna eta sektoreartekotasuna nabarmentzen dira. Aitzitik, puntu negatiboagoak ematen dizkiotenen ustean, Plana jarduketan bilketatzat hartzeko arriskua omen dago.

5.4. P lanaren koordinazio-, dinamizazio- eta jarraipen-prozesuaren balorazioa (2018-2020)

Planaren hiru urteetako koordinazio-, dinamizazio- eta jarraipen-prozesuak zalantzan jarri dituenek, erakundeek 5,8ko balorazioa eman dute.

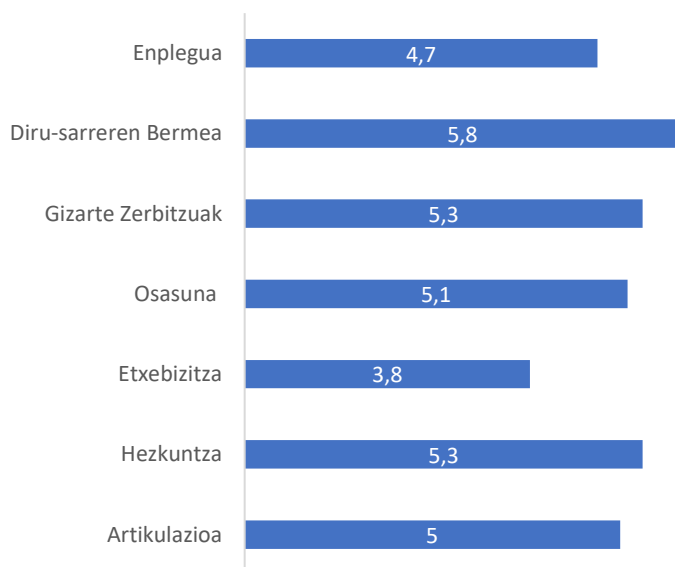
Indarguneen artean, urtero egiten diren jarraipen-prozesuen sistematizazioa eta aldizkakotasuna nabarmentzen dira. Aitzitik, plana sustatzeko dinamizazio eta koordinazio handiagoa eskatzen da, baita jarraipen-adierazleak hobeto definitzea ere.

5.5. Planaren garapen-mailaren balorazioa (2018-2020)

Planaren hedapenaren eremu zehatzean, 2018-2020 aldian Planaren 7 helburu estrategiko bakoitzari lotutako neurrien edo jardueren garapen-mailaren balorazioa eskatu zitzaien erakundeei –0 ez edo gutxi garatuta eta 10 erabat garatuta–.

Erantzunen azterketak Planaren helburu bakoitzaren garapenari buruzko balorazio hau eskaintzen du:

2. grafikoa. Planaren helburuen garapenari buruzko balorazioa (2018-2020)

Planaren 2020ko helburuen garapenari buruzko balorazio-datuen azterketak erakusten du helburu guztiek, etxebizitzarenak izan ezik, 5 inguruko balorazioa lortuko luketela, eta, beraz, garapen-maila ertainekotzat hartuko lirakeela. Nabarmentzekoa da Diru-sarrerak Bermatzeko helburua dela haren garapenari buruzko balorazio altuena duen helburua, eta, ondoren, Gizarte Zerbitzuen eta Hezkuntzaren helburuak.

Alde horretatik, esan daiteke, orokorrean, erakundeek Planaren garapenari buruz duten pertzepzioa txikiagoa dela jardueren benetako betearazpen-mailari buruz bildutako informazioa baino –dokumentu honen 4. atala–. Funtsean, bi helburutan nolabaiteko desfasea dagoela egiaztatu behar da: jasotako jardueren arabera, Diru-sarreraren Bermea betearazpen-maila txikieneko helburutzat jotzen da, baina erakundeek pertzepzioa da garapen handieneko Planaren helburua dela; aldiz, etxebizitzaren kasuan, jardueren betearazpen-mailari buruz bildutako informazioak aukera ematen du ezarrita dagoela kalifikatzeko, eta erakundeek, berriz, helburu guztien artean txikientzat jotzen dute haren garapena.

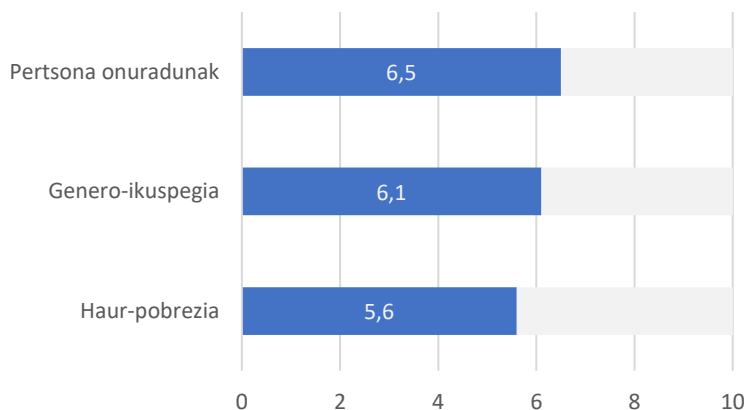
Zaila da zehaztea zer dela-eta dagoen uniformetasun-gabezia itxurazko hori gauzatutako jarduketei buruzko informazioaren eta horien garapenari buruzko pertzepzioaren artean, baina hainbat faktorek eragin dezakete, hala nola:

- Plan osoari eta beste erakunde batzuek eta beste eremu batzuetan garatutako jardueri buruzko ezagutzarik eza; adibidez, egiaztatu da helburu jakin batean zuzenean inplikaturako erakundeek –hala nola, Haur Eskolak Hezkuntza Partzuergoa, Lanbide Enpleguan eta Diru-sarrerak Bermatzeko Partzuergoa edo Bizkaiko Foru Aldundia Gizarte Zerbitzuetan– puntuazio oso altua ematen dietela dagozkien eta hobekien ezagutzen dituzten helburuei. Alderantziz, erakunde bakoitzaren zuzeneko eskumen ez diren helburuek puntuazio baxuagoa lortzen dute erakunde horien aldetik,
- ez dago irizpide uniformerik informazioa emateko orduan –ez dago informazio-sistema egituraturik–, eta zailtasunak daude arlo bakoitzaren betearazpen-maila baloratzeko, erakunde bakoitzak oso atomizatua duen informazio batetik abiatuta.
- erantzun-indize txikiagoa balorazio-galdetegietan –lortutako erantzunen %46– betetze-matrizean baino –%70–,
- betearazpen-mailaren balorazioa 2020ko ekitaldiari dagokio soilik; garapen-mailari buruzko balorazioak, berriz, Planaren indarraldi osoa hartzen du, hau da, 2018, 2019 eta 2020ko ekitaldiak.

5.6. Planaren neurrien eragin orokorra (2018-2020)

Planaren hedapenean parte hartzen duten erakundeei ere galdetu zitzaien ea zer pertzepzio duten 2018-2020 aldian planeko neurriek onuradunengan duten eraginari buruz, eta otik 10era bitarteko eskalan baloratu zen.

3. grafikoa. 2018-2020 Planaren eraginaren balorazioa

Kontsultatutako hamar erakundek emandako erantzunen azterketak 10etik 6,5eko balorazioa ematen dio planaren neurriek onuradunen artean duten eragin orokorrari. Planaren indargune gisa, 2018. eta 2020. urteen artean pobrezia murrizteari dagokionez, ondokoak nabarmentzen dira:

- diru-sarrerak lortzeko eta etxebizitza eskuratzeko laguntzak indartzea,
- akonpainamendu soziolaboraleko jarduera integralak,
- berariazko jakineko programa batzuk ezartzeko aurrerapenak.

Aitzitik, hobetu beharreko alderdien artean, pandemiaren eragina 2020an pandemiaren eragina alde batera utzita, ondokoak aipa daitezke:

- arreta partekatuko eredurik ez izatea,
- sarearen atomizazioa eta arreta integratua emateko zailtasunak,
- ikuspegi asistentzialistegiarekin jarraitzea,
- baztertuta dauden pertsonentzako ostatu-baliabideetan dauden gabeziak,
- hartutako neurrien benetako eragina baloratzeko zailtasunak.

5.7. Planaren neurrien eragina, genero-ikuspegitik (2018-2020)

Planaren eragina genero-berdintasunari buruzko ikuspegi zehatzago batetik aztertzerakoan, balorazioa 10etik 6,1ekoa da.

Alderdi baikorren artean aipatzen dira koordinazio administratiboan egindako aurrerapenak, besteak beste, enpleguaren kalitatea, programetarako sarbideko diskriminazio positiboa edo kontratazio-klausulak hobetzeko. Aitzitik, garatzeko dauden esparruen artean, indarkeria matxistatik harago baztertuta dagoen genero-ikuspegia sartzeari aipatzen da –adibidez, prestazio jakin batzuetarako sarbidean–, edo bereziki kalteberak diren egoeren balorazioa arautzea: babesgabetasuna, gurasobakar izatea, tratatu txar matxistak, prostituzioa, immigrazioa, espetxea, etab.

5.8. Planaren neurrien eragina, haur-pobreziari dagokionez (2018-2020)

Azkenik, haur-pobrezia murrizteari dagokionez, balorazioa zertxobait murriztu da, 5,6/10 baita, baina positibotzat jotzen da oraindik ere.

Alderdi positibo gisa nabarmentzen dira hobekuntza sozioekonomikoa eta enpleguaren sorrera – COVID-19 krisiaren aurretik– eta diru-sarreraren prestazioak eskuratzeko erraztasuna –DSBE, GLL eta udal-laguntzak–. Egiteke dauden ekintza-eremuak baloratzerakoan, adingabeak dituzten unitateentzako prestazio ekonomikoen eredia zabaltzeko beharra nabarmentzen da, bereziki kalteberenak direnentzat (egoera kronifikatua, guraso bakarrekoak), baita familiari laguntzeko beste neurri batzuk garatzeko beharra ere, hala nola pizgarri fiskalak.

GEHIGARRIAK

I. GEHIGARRIA. BAREMOA: BALORAZIO IRIZPIDEAK

Hurrengo baremoak 2017-2021 aldiko Gizarteratze Planaren jomugen eta helburuen gauzatzea baloratzeko ezarritako irizpideak zehazten ditu.

1. HELBURUAK

Helburuen azterketa 7 esparru tematikoren inguruan egituratu da: Enplegua, Diru-Sarreraren Bermea, Gizarte Zerbitzuak, Osasuna, Etxebizitza, Hezkuntza, eta Koordinazioa eta Artikulazioa⁵. Aurrekoen garapen-maila irizpide hauen arabera sailkatu da:

- ✓ **Ezarritako helburua** % ≥ 60 jomugak hasita, haietatik gutxienez 1 ezarrita.
- ✓ **Hasitako helburua:** Jomuga/jarduketan % ≥ 60 aktiboak, baina haietatik bat ere ez ezarrita
Jomuga/jarduketan % ≥ 30 hasita, eta haietatik behintzat bat ezarrita
- ✓ **Hasi gabeko helburua:** Hasitako jomugen % < 30 , edo % > 70 informazio-txostenik gabe

2. JOMUGAK

Plana 34 jomugetan egituratzen da. Jomugetan lortutako garapen-maila irizpide hauen arabera sailkatu da:

- ✓ **Ezarritako jomuga:** % ≥ 60 jomugak hasita, haietatik gutxienez 1 ezarrita.
- ✓ **Hasitako jomuga:** Jomuga/jarduketan % ≥ 60 aktiboak, baina haietatik bat ere ez ezarrita
Jomuga/jarduketan % ≥ 30 hasita, eta haietatik behintzat bat ezarrita
- ✓ **Hasi gabeko jomuga:** Jomuga/jarduketan < 30 hasita daude
ez dago % > 70 bitartekoari buruzko informaziorik

3. JARDUKETAK/EKINTZAK

Jarduketak erakunde arduradun bakarra duenean, erakunde horrek egindako ekintzen garapen-maila hartu da kontuan.

Planak jarduketan garapenean erantzukizun partekatua ezartzen duen kasuetan, erakundeak garapenean duen inplikazio-irizpide honen arabera sailkatu dira:

- Hasi gabea:** oraindik ez zaio hasiera eman edo ez da informaziorik jaso.
- Hasitakoa:** %50etik beherako betearazpena.
- Ezarritakoa:** %50 edo gehiagoko betearazpena.

⁵ Plana 3 helburutan egituratzen da, hala ere, helburu bakoitzaren betetze-mailaren azterketa fintzeko, 1. eta 2. helburuak horietako bakoitzaren eremu tematikoeen arabera banatu dira.

2. GEHIGARRIA. TESTUINGURU-ADIERAZLEEN BILAKAERA (2020ko abenduko datuak)

Jarraian, 2017-2021 aldirako Gizarteratzeko Euskal Planaren jarraipen-txostenean jasotako testuinguru-adierazle nagusien bilakaera erakusten da. Taula eta grafiko horietan jasotzen diren datuak hainbat txosten eta estatistika-iturritatik datoz, eta euskal biztanleriaren egoera orokorra islatzea dute helburu, Planaren eragina zuzenean edo zeharka neurtzen duten alderdiak kontuan hartuta. Informazioa 2020ko abenduan eskuragarri zegoen informazioaren arabera eguneratuta dago. Nolanahi ere, estatistika-iturriek ez dute oraindik islatzen COVID-19ren krisiaren eragina. Bilakaerari buruzko datuari dagokionez, eskuragarri dagoen azken datuak abiapuntuko datuarekin alderatuta duen aldea erakusten da, kontuan hartuta erreferentziako lehen urtea, kasu gehienetan, 2016. urtea dena.

1. ENPLEGUA ETA DIRU SARREREN BERMEA

1.1. Enplegua

ID	Adierazlea	2016ko datua	2017ko datua	2018ko datua	2019ko datua	Bilakaera	Iturria:
01	Jarduera-tasa	57,0	56,2	56,3	56,2	↓ 0,8	INE. BAI
02	Jarduera ekintzailearen tasa (%)	3,3	5,8	5,1		↑ 1,8	GEM Euskadi
03	Enplegu-tasa (%)	49,8	49,8	50,7	51,0	↑ 1,2	INE. BAI
04	Laneko behin-behineko tasa (%)	24,1	24,5	25,9	24,3	↑ 0,2	INE. BAI
05	Lanaldi partzialeko langileen tasa (%)	17,8	17,2	16,3	16,7	↓ 1,1	INE. BAI
06	Lan-errotazio indizea (kontrataturako pertsonako kontratu kopurua)	3,14	3,09	3,26	3,31	↑ 0,17	SEPE
07	Langile bakoitzeko urteko batezbesteko irabazia (eurotan)	27.481	28.204	28.471		↑ 990	INE. Soldata-egituraren inkesta.
08	Langabezia-tasa (%)	12,6	11,3	10,0	9,2	↓ 3,4	INE. BAI
09	Iraupen luzeko langabezia-tasa (%), sexuaren arabera.	6,5	5,5	4,7	3,7	↓ 2,8	INE. BAI
10	Lan-pobreziaren tasa (%)	7,5	--	8,3	--	↑ 0,8	Estatistikarako OB. PGEI
11	Enplegu-pizgarrien modalitatean DSBE jasotzen duten pertsonen tasa (1.000 biztanleko), sexuaren arabera.	5,7	5,5	3,0	4,7	↓ 1,0	Lanbide
12	Langabezia-prestazioen estaldura (%)	37,6	36,8	38,5	44,9	↑ 7,3	Lan, Migrazio eta GS Ministerioa.

1.2. Diru-sarrerren bermea

a) Diru-sarrerak, pobrezia eta desberdintasuna

ID	Adierazlea	2016ko datua	2017ko datua	20168ko datua	20196ko datua	Bilakaera	Iturria:
13	Batezbesteko errenta pertsonala (eurotan)	20.295	21.083	21.458		↑ 1.163	EUSTAT. Errenta pertsonala
14	Batezbesteko errenta pertsonalaren eskualdeko dispertsio-tasa (%)	8,14	8,20	7,57		↓ 0,57	EUSTAT. Errenta pertsonala
15	Pobrezia erlatiboaren tasa (%)	16,4	--	17,7	--	↑ 1,3	Estatistikarako Organo Berezia. PGEI
16	Gabezia material larriaren tasa (%)	6,4	--	5,6	--	↓ 0,8	EOB. PGEI
17	Lan-intentsitate apaleko tasa (%)	10,2	--	9,1	--	↓ 1,1	EOB. PGEI
18	AROPE tasa (%)	20,6	--	20,7	--	↑ 0,1	EOB. PGEI
19	Giniren koefizientea	25,8	--	26,7	--	↑ 0,9	EOB. PGEI
20	S80/S20 ratioa	3,9	--	4,1	--	↑ 0,2	EOB. PGEI
21	Pobreen den %10-aren partaidetza (guztizko diru-sarrerren %-aren arabera)	3,5	--	3,4	--	↓ 0,1	EOB. PGEI
22	Pobrezia errearen eskualdeko dispertsio-tasa (%)	49,0	--	46,4	--	↓ 2,6	EOB. PGEI

b) Diru-sarrereren bermea

ID	Adierazlea	2016ko data	2017ko data	2018ko data	2019ko data	Bilakaera	Iturria:
23	DSBEren estaldura (1.000-ko)	29,1	27,5	25,2	23,8	↓ 5,3	Lanbide
24	Jasotako batezbesteko zenbatekoa (eurotan)	6.315	6.349	6.256		↓ 59	Lanbide; ESSEC
25	Gizarte Larrialdietarako Laguntzaren batezbesteko zenbatekoa (eurotan)	679	545	553	594	↓ 85	Eusko Jaurlaritza; ESSEC
26	Gizarte-larrialdietarako laguntzen finantzaketa autonomikoa (%-ko finantzaketa publikoaren arabera)	78,8	78,8	81,8		↑ 3,0	EOB. ESSEC
27	Diru-sarrerak bermatzeko sistemak artatutako arriskuan dagoen biztanleria (%)	69,3	--	69,3	--	=	EOB. PGEI
28	Diru-sarrerak bermatzeko sistemaren bitartez artatu ondoren pobreziatik irteten den arrisku-biztanleria (%)	36,8	--	33,6	--	↓ 3,2	EOB. PGEI
29	Ardurapean seme-alabak dituzten familientzako dirulaguntzak (guztizkoaren%)	94,4	94,9	93,9	93,7	↓ 0,7	Eusko Jaurlaritza

2. GIZARTE ZERBITZUAK, OSASUNA, ETXEBIZITZA ETA HEZKUNTZA

2.1. Gizarte Zerbitzuak

ID	Adierazlea	2016ko datua	2017ko datua	2018ko datua	2019ko datua	Bilakaera	Iturria:
30	Biztanleko gastua pertsonentzako zentroetan eta zerbitzuetan (eurotan)	21,0	21,7	23,7		↑ 2,7	EOB. ESSEC
31	Gizarte-bazterkeria pairatzen duten lagunentzako zentro-estaldura	22,7	23,5	25,1		↑ 2,4	EOB. ESSEC

2.2. Osasuna

ID	Adierazlea	2016ko datua	2017ko datua	2018ko datua	2019ko datua	Bilakaera	Iturria:
32	Hautemandako osasun eskasaren prebalentzia (%)	--	--	3,4	--	--	ESCAV
33	Gehiegizko pisua edo obesitatea duten pertsonen tasa (%)	--	--	46,0	--	--	ESCAV
34	Osasun mentalaren indizea (MHI-5)	--	--	74,9	--	--	ESCAV
35	Bizitzan noizbait bere buruaz beste egitea pentsatu duten pertsonen tasa (%)	--	--	3,1	--	--	ESCAV
36	Alkoholaren eguneroko kontsumo-tasa (%)	--	--	14,4	--	--	ESCAV
37	Tabakoaren eguneroko kontsumo-tasa (%)	--	--	16,7	--	--	ESCAV
38	Psikofarmakoen kontsumoa, azken 12 hilabeteetan (%)	--	15,4	--	--	--	Euskadiko Adikzioei buruzko Inkesta.
39	Haurdunaldia borondatez eteteko tasa (1.000 emakumeko)	9,05	9,19	9,69		↑ 0,64	EAEko HBE txostena
40	Emakumeen aurkako indarkeriaren biktimizazio-tasa (1.000 emakumeko)	4,2	4,4	4,7	4,9	↑ 0,7	Emakunde
41	Genero-indarkeriaren biktima diren emakume tasa (1.000 emakumeko)	3,4	3,6	3,8	4,0	↑ 0,6	Emakunde
42	GIBaren diagnostiko berrien zenbatekoa	158	133	169	147	↓ 11	Hies Planaren memoria
43	Hies-kasu berrien zenbatekoa	39	26	32	27	↓ 12	Hies Planaren memoria
44	GIB bidezko infekzioen diagnostiko berantiarren tasa (%)	52,5	45,9	51,5	51,1	↓ 1,4	Hies Planaren memoria

2.3. Etxebizitza

ID	Adierazlea	2016ko datua	2017ko datua	2018ko datua	2019ko datua	Bilakaera	Iturria:
45	Bizitegi-bazterketa larriar dauden pertsonen kopurua	2.009	--	2.320	--	↑ 311	EAEko bizitegi-bazterketa azterlana
46	Birgaitze-premia duten etxebizitza-tasa (%)	--	8,6	--	7,7	↑ 0,9	EOB. EBEI
47	EPO jasotzaile-tasa (1.000 biztanleko)	13,4	12,7	11,7	11,1	↓ 2,3	Lanbide
48	Tenperatura egokia mantentzeko ezintasuna duten etxebizitza-tasa	8,9	--	9,3	--	↑ 0,4	EOB. PGEI
49	Hornidura-mozketak dituzten etxeen tasa (ura, argia, telefonoa) (%)	2,0	--	1,4	--	↓ 0,6	EOB. PGEI
50	Energia-gasturako (% guztizkoaren arabera)	--	26,4	29,7	25,7	↓ 0,7	Eusko Jaurlaritza

2.4. Hezkuntza

ID	Adierazlea	2016ko datua	2017ko datua	2018ko datua	2019ko datua	Bilakaera	Iturria:
51	0-3 urte bitarteko biztanleriaren eskolatzetasa (%)	64,0	64,6	65,8		↑ 1,8	EUSTAT. Eskola-jardueraren estatistika.
52	Haurreskolak partzuergoko zentzuen estaldura (plaza-kopurua 0-3 urteko 100 umeko).	14,6	14,9	15,6	16,5	↑ 1,9	Haurreskolak Partzuergoa
53	Helduen Hezkuntzan matrikulatutako pertsonen tasa (%)	7,7	7,3	6,6		↓ 1,1	EUSTAT. Eskola-jardueraren estatistika.
54	Gaitasun zientifikoaren emaitzen desberdintasun sozioekonomikoak eta kulturalak (%)	--	--	Daturik gabe	--	--	PISA Euskadi txostena*
55	Irakurtzeko gaitasunaren emaitzen desberdintasun sozioekonomikoak eta kulturalak (%)	--	--	Daturik gabe	--	--	PISA Euskadi txostena*
56	Matematika-gaitasunari buruzko emaitzen desberdintasun sozioekonomikoak eta kulturalak	--	--	Daturik gabe	--	--	PISA Euskadi txostena*

* Oraindik ez da argitaratu, 2020ko abenduan, PISA 2018 Euskadiren emaitzei buruzko txosten xehatua.

2.4. Hezkuntza (jarraipena)

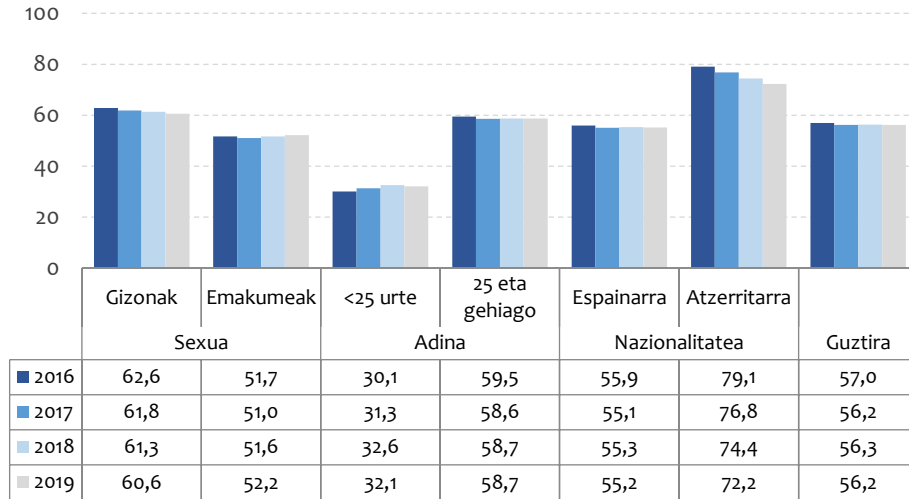
ID	Adierazlea	2016ko datua	2017ko datua	2018ko datua	2019ko datua	Bilakaera	Iturria:
57	DBH errepikatzen duten ikasle matrikulatuak (ikasle guztien %-aren arabera)	6,0	6,2	5,7		↓ 0,3	EUSTAT. Eskola-jardueraren estatistika.
58	Batxilergoa errepikatzen duten ikasle matrikulatuak (ikasle guztien %-aren arabera)	5,2	4,9	4,7		↓ 0,5	EUSTAT. Eskola-jardueraren estatistika.
59	Eskola-uzte goiztiarraren tasa (%)	7,9	7,0	6,9	6,7	↓ 1,2	Hezkuntza eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Espainiako hezkuntzaren zifrak
60	Hezkuntza-laguntzako berariazko premiak dituzten ikasleak	--	19.640	21.097	23.412	↓ 3.772	Euskadiko Eskola Kontseilua
61	Ikastetxe arruntetan integratutako hezkuntza-premia bereziak dituzten ikasleak (ikasleen %-ko guztiarekiko).	2,2	2,1	2,4		↑ 0,2	Hezkuntza eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Unibertsitatez kanpoko irakaskuntza estatistika
62	Eskola-jazarpena, tratu txarrak edo gaitzespena jasandako ikasleak	--	--	1,1	--	--	EOB. ENS
63	Eskolan tratu txarrak jasan dituztela dioten lehen-hezkuntzako ikasleak	22,7	--	20,2	--	↓ 2,5	ISEI-IVEI. Parekoen arteko tratu txarrak
64	Eskolan tratu txarrak jasandako bigarren-hezkuntzako ikasleak	19,2	--	16,2	--	↓ 3,0	ISEI-IVEI. Parekoen arteko tratu txarrak

TESTUINGURU ADIERAZLEEI BURUZKO DATU ZEHATZAK

1. ENPLEGUA ETA DIRU SARREREN BERMEA

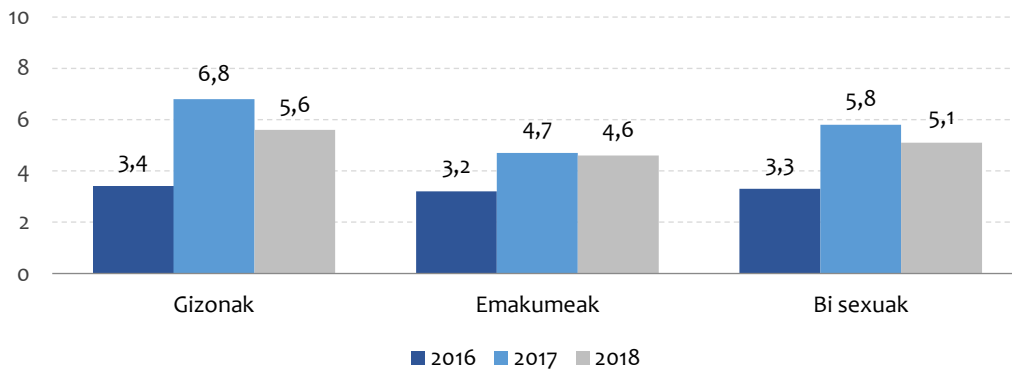
1.1. Enplegua

1. grafikoa. Zenbait ezaugarri soziodemografikoren arabeko jarduera-tasa (%). EAE 2016-2019

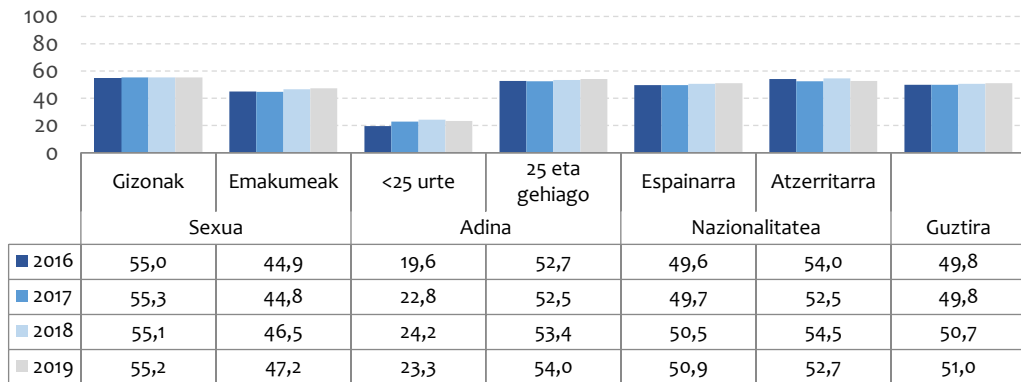
Iturria: INE. Biztanleria Aktiboaren Inkesta.

2. grafikoa. Ekintzaitzaren jarduera-tasa (%), sexuaren arabera. EAE 2016-2018

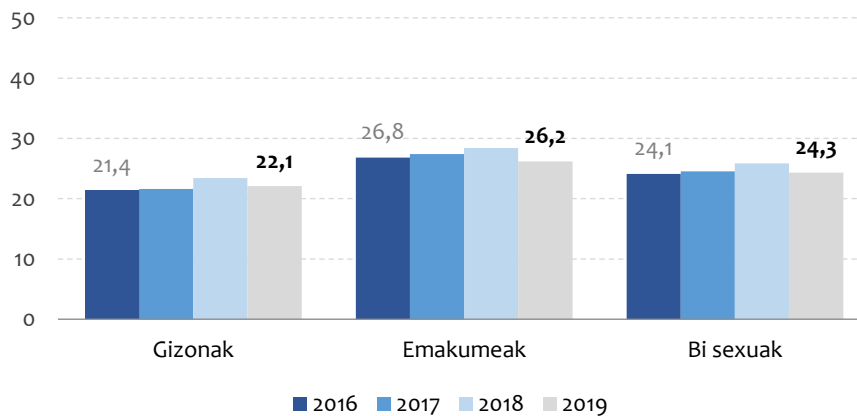
Iturria: GEM Euskadi.

3. grafikoa. Zenbait ezaugarri soziodemografikoren araberako lan-tasa (%). EAE 2016-2019

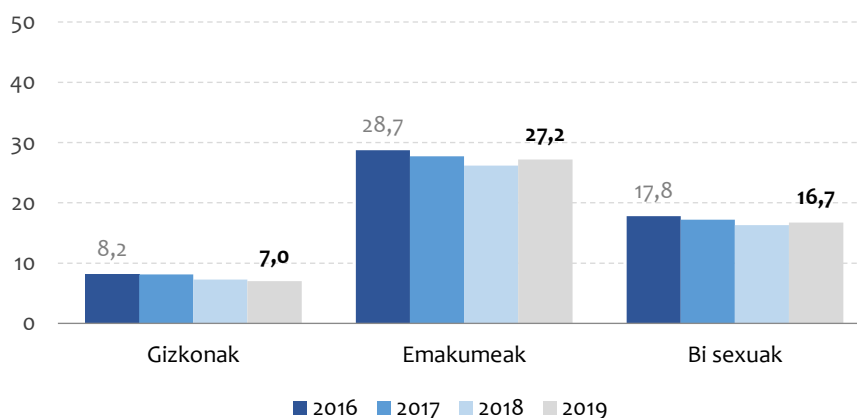
Iturria: INE. Biztanleria Aktiboaren Inkesta.

4. grafikoa. Enpleguaren behin-behinekotasunaren tasa (%), sexuaren arabera. EAE 2016-2019

Iturria: INE. Biztanleria Aktiboaren Inkesta.

5. grafikoa. Lanaldi partzialeko langile-tasa (%), sexuaren arabera. EAE 2016-2019

Iturria: INE. Biztanleria Aktiboaren Inkesta.

1. taula. Kontratazioari lotutako adierazleak EAE 2016-2019

	2016	2017	2018	2019
Erregistratutako kontratu-kopurua	926.599	958.100	1.001.181	1.008.175
Kontratutako pertsona-kopurua	295.352	310.566	307.179	304.324
Lan-errotazioaren indizea (Kontratutako pertsona bakoitzeko kontratu-kopurua)	3,14	3,09	3,26	3,31
Kontratuen batez besteko iraupena (egunetan)	30	31	41	--

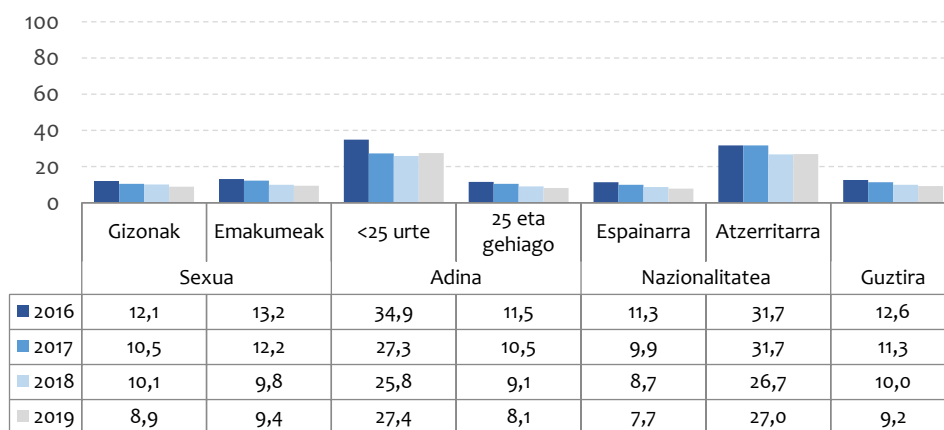
Iturria: Estatuko Enplegu Zerbitzu Publikoa (SEPE).

2. taula. Soldatari lotutako adierazleak, sexuaren arabera. EAE 2018

	Gizonak	Emakumeak	Bi sexuak
Ohiko lanordu bakoitzeko irabazia	19,95	17,57	18,87
Langile bakoitzeko urteko irabazien batezbestekoa	31.970	24.757	28.471
- Beheko kuartila	20.908	13.332	16.813
- Goiko kuartila	40.391	33.684	37.659
- Beheko/goiko kuartileko soldata-arrakala	1,93	2,53	2,24

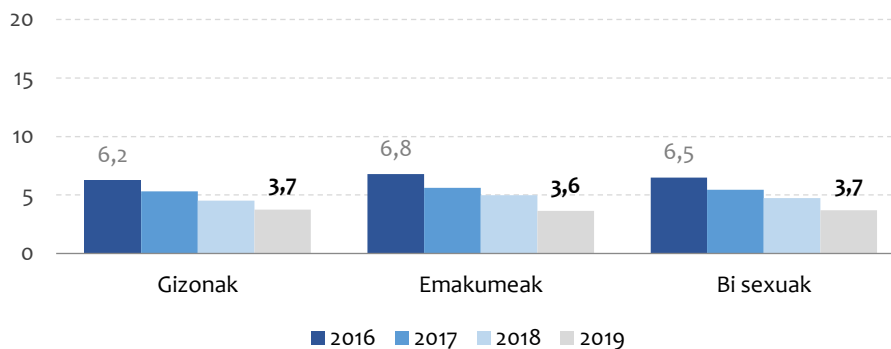
Iturria: INE. Soldata-egiturari buruzko inkesta.

6. grafikoa. Zenbait ezaugarri soziodemografikoren arabera langabezia-tasa (%). EAE 2016-2019

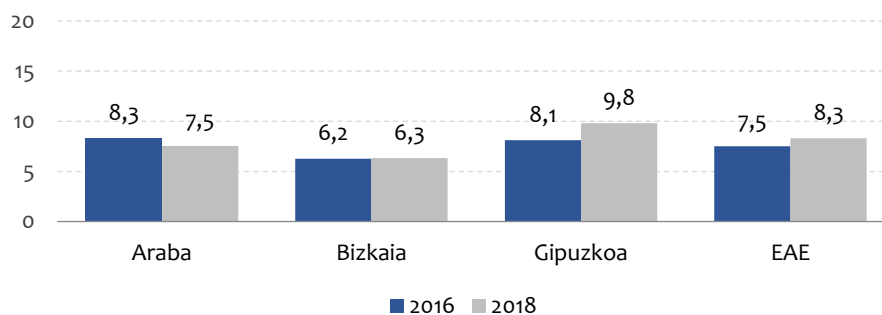
Iturria: INE. Biztanleria Aktiboaren Inkesta.

7. grafikoa. Iraupen luzeko langabezia-tasa (%), sexuaren arabera. EAE 2016-2019

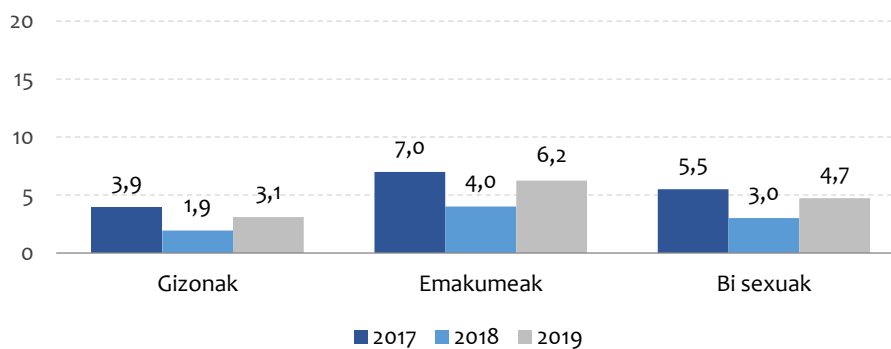
Iturria: INE. Biztanleria Aktiboaren Inkesta.

8. grafikoa. Lan-pobreziaren tasa (%)⁶, lurralde historikoen arabera. 2016-2018

Iturria: Estatistikarako Organo Berezia. Pobreziari eta Gizarte Desberdintasunei buruzko Inkesta.

9. grafikoa. Enplegu-pizgarrien modalitatean DSBE jasotzen duten pertsonen tasa (1.000 biztanleko), sexuaren arabera. EAE 2017-2019

Iturria: Lanbide.

⁶ 18 eta 64 urte bitarteko langileen proportzioa adierazten du, pertsonen kontsumo-unitateko diru-sarreraren medianaren % 60tik behera daudenak.

3. taula. Langabezia-prestazioei buruzko adierazleak. EAE 2016-2019

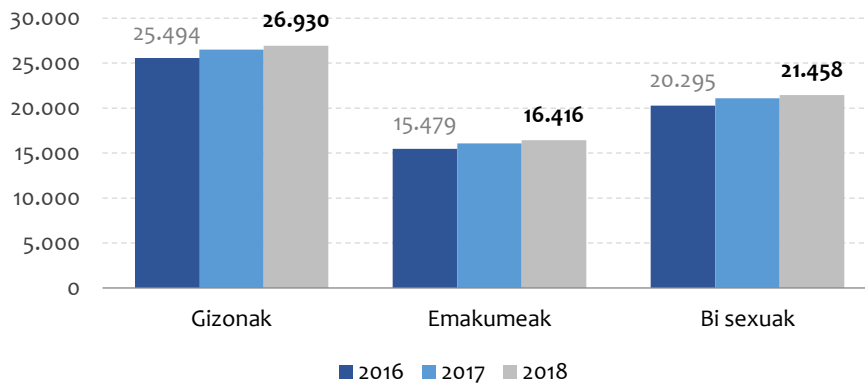
	2016	2017	2018	2019
Langabezia-prestazioen onuradunen kopurua	51.222	46.890	46.045	51.273
Erregistratutako langabeen kopurua	136.173	127.547	119.674	114.162
Langabezia-prestazioen estaldura (%)	37,6	36,8	38,5	44,9

Iturria: Lan, Migrazio eta Gizarte Segurantzza Ministerioa. Langabezia-prestazioen estatistikak.

Diru-sarreraren bermea

a) Diru-sarrerak, pobrezia eta desberdintasuna

10. grafikoa. Batezbesteko errenta pertsonala (eurotan), sexuaren arabera. EAE 2016-2018

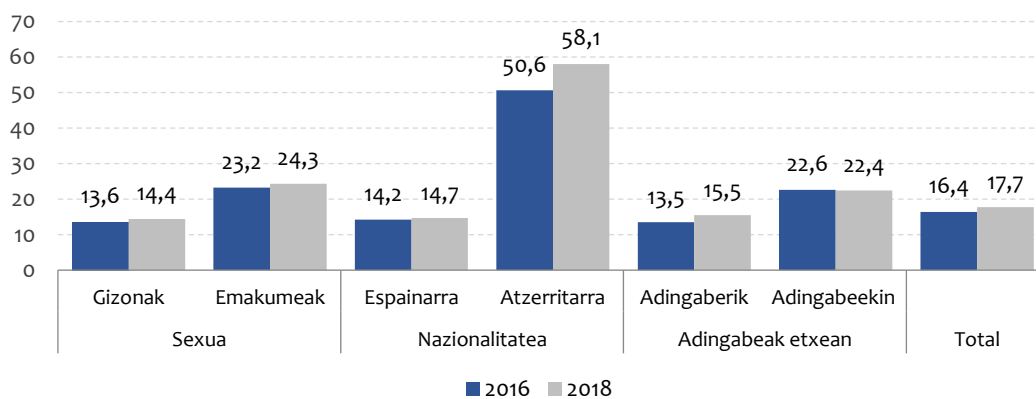

Iturria: EUSTAT. Pertsonen eta Familien Errentaren Estatistika.

4. taula. Batezbesteko errenta pertsonala (eurotan) eta Eskualdeko Dispersio Tasa (%). EAE 2018

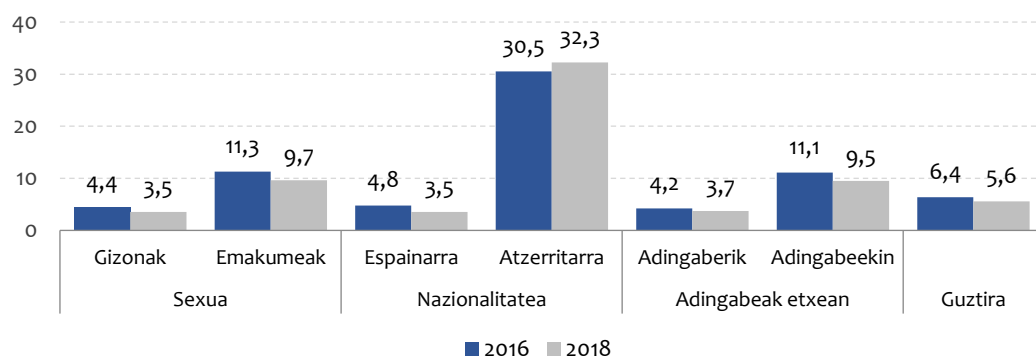
Eskuinaldea	24.898
Debagoiena	23.670
Tolosa-Goierrri	22.736
Donostialdea	22.471
Debarrena	22.415
Bizkaia Kosta	22.250
Bilbo	21.538
Durungaldea	21.269
Gasteiz	21.016
Aiara	20.811
Ezkerraldea	18.124
EDT (%)	7,6

11. grafikoa. Zenbait ezaugarri soziodemografikoren arabera pobrezia-tasa erlatiboa (%). EAE 2016-2018

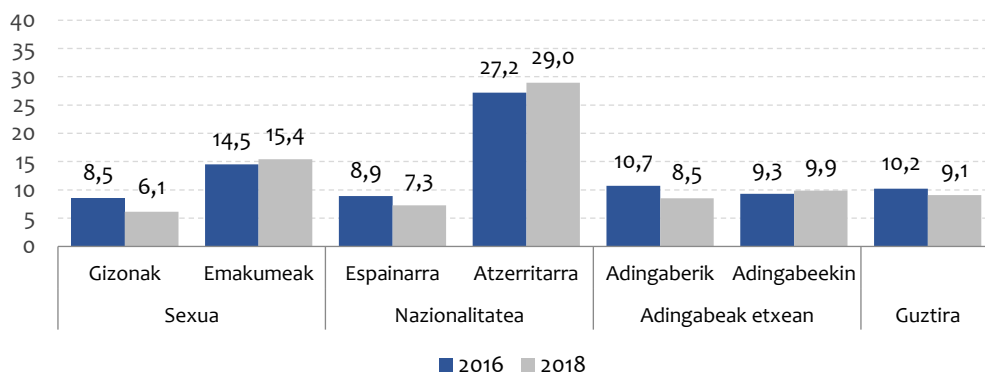
Iturria: Estatistikarako Organo Berezia. Pobrezia eta Gizarte Desberdintasunei buruzko Inkesta.

12. grafikoa. Gabezia material larriaren tasa (%), ezaugarri soziodemografikoen arabera. EAE 2016-2018

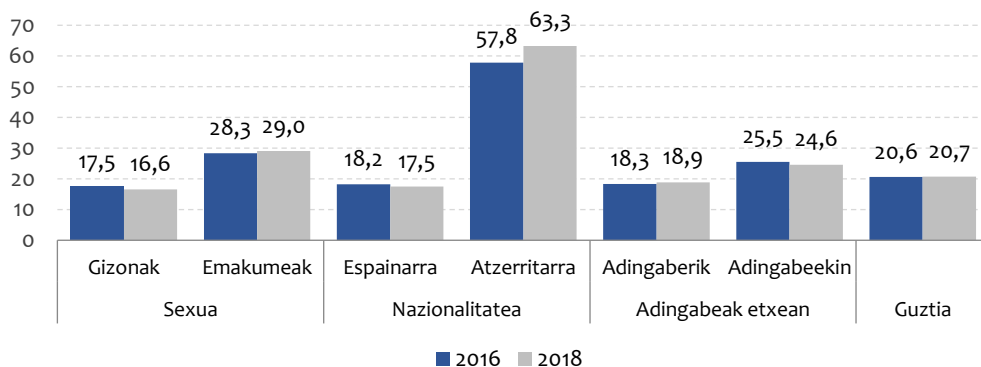

Iturria: Estatistikarako Organo Berezia. Pobrezia eta Gizarte Desberdintasunei buruzko Inkesta.

13. grafikoa. Lan-intentsitate urriko tasa (%), ezaugarri soziodemografikoen arabera. EAE 2016-2018

14. grafikoa. AROPE tasa (%), ezaugarri soziodemografikoen arabera. EAE 2016-2018

Iturria: Estatistikarako Organo Berezia. Pobreziari eta Gizarte Desberdintasunei buruzko Inkesta.

5. taula. Desberdintasun-adierazleak. EAE 2016-2018

	2016	2018
Giniren koefizientea	25,8	26,7
S80/S20 ratioa	3,9	4,1
%10 pobreenaren partaidetza (guztizko diru-sarreraren arabera)	3,48	3,35

Iturria: Estatistikarako Organo Berezia. Pobreziari eta Gizarte Desberdintasunei buruzko Inkesta.

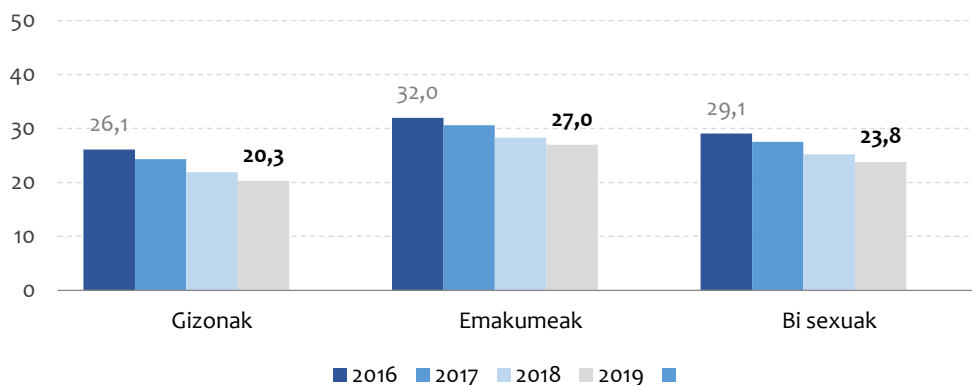
6. taula. Pobrezia errealaren tasa (%) eta Eskualdeko Dispertsio Tasa (%). EAE 2018

Bilbo	10,1
Ezkerraldea	7,7
Gasteiz	6,9
Debabarrena	5,9
Donostialdea	5,0
Bizkaia Kosta	4,6
Durungaldea	4,0
Eskuinaldea	3,3
Debagoiena	3,1
Tolosa-Goierrri	2,4
Aiara	2,2
EDT (%)	46,4

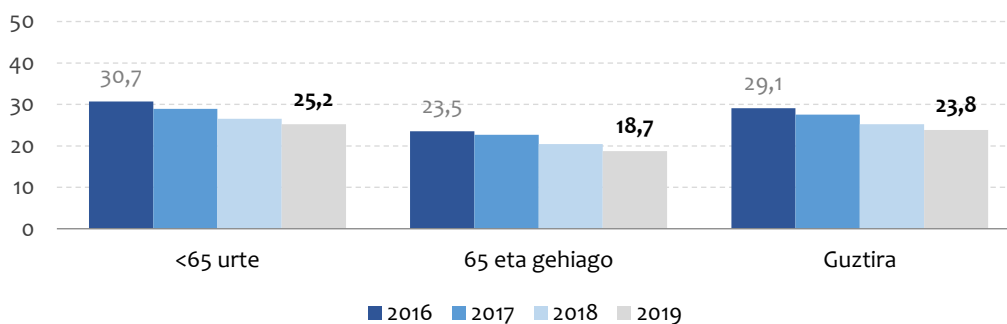
Iturria: Estatistikarako Organo Berezia. Pobreziari eta Gizarte Desberdintasunei buruzko Inkesta.

b) Diru-sarreraren bermea

15. grafikoa. Diru-sarrerak Bermatzeko Errentaren estaldura (1.000 biztanleko), sexuaren arabera. EAE 2016-2019

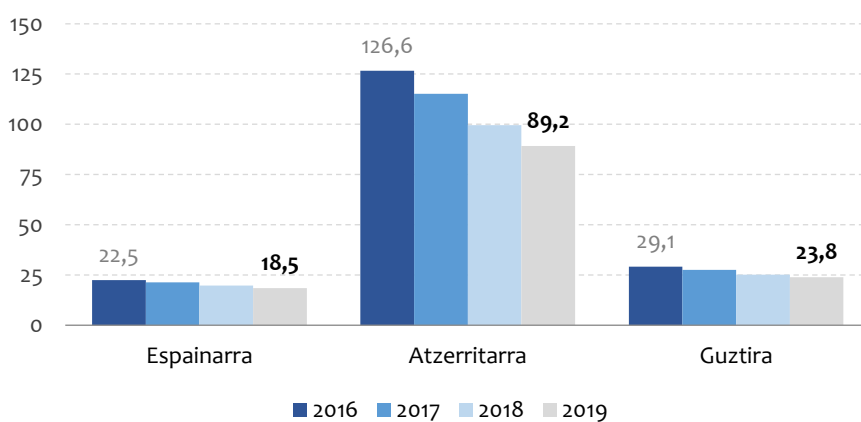

16. grafikoa. Diru-sarrerak Bermatzeko Errentaren estaldura (1.000 biztanleko), adin-taldearen arabera. EAE 2016-2019

Iturria: Lanbide.

17. grafikoa. Diru-sarrerak Bermatzeko Errentaren estaldura (1.000 biztanleko), nazionalitatearen arabera. EAE 2016-2019

Iturria: Lanbide.

**7. taula. Diru-sarrerak bermatzeko errentarekin lotutako urteko adierazleak
EAE 2016-2018**

	2016	2017	2018
Guztizko gastua (milaka eurotan)	492.334	483.662	453.563
Hartzaile-kopurua	77.957	76.183	72.502
Jasotako batezbesteko zenbatekoa (eurotan)	6.315	6.349	6.256

Iturria: Lanbide; Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzaren Estatistika

Oharra: Ez dago daturik 2019an DSBEn egindako gastuari buruz; beraz, ezin da informaziorik eman jasotako batezbestekoaren zenbatekoari buruz.

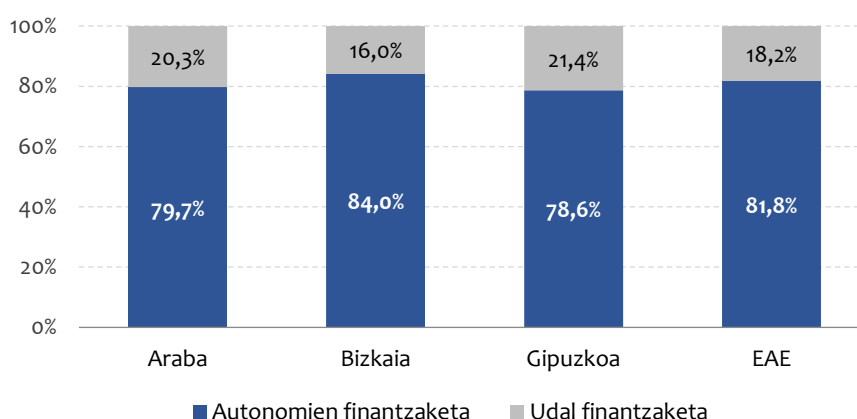
8. taula. Gizarte Larrialdietarako Laguntzekin lotutako urteko adierazleak. EAE 2016-2019

	2016	2017	2018	2019
Emandako laguntza-kopurua	43.813	59.365	59.719	57.341
Bizikidetz-unitate hartzaile-kopurua	28.882	29.554	29.035	28.467
Guztizko gastua (milaka eurotan)	29.760	32.382	32.996	34.053
Laguntza bakoitzeko batezbestekoaren zenbatekoa (eurotan)	679,2	545,5	552,5	593,9

Iturria: Lanbide; Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzaren Estatistika

Oharra: 2019ko gastuari buruzko datua, eta, beraz, jasotako batez besteko zenbatekoari buruzkoa, Eusko Jaurlaritzatik dator; aurrekoak, berriz, ESSEC-i dagozkio. Beraz, datu horien bilakaera aztertzean zuhurtziaz hartu behar dira.

18. grafikoa. GLLen finantzaketa-banaketa (%), finantzaketa-motaren eta Lurralde Historikoaren arabera. 2018

Iturria: Estatistikarako Organo Berezia. Lanbide; Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzaren Estatistika

9. taula. Diru-sarrerak bermatzeko sistemak pobrezia errearen prebentzioan duen eragina. EAE 2018

	Pertsonen zenbatekoa	Guztizko biztanleria
Sistemak artatutako biztanleria	136.567	6,3
> Ez da pobreziatik ateratzen	70.348	3,3
> Pobreziatik ateratzen da	66.219	3,1
Sistemak artatu gabetako biztanleria	60.618	2,8
Pobrezia-arriskuan dauden biztanleak, guztizkoa	197.185	9,1

Iturria: Estatistikarako Organo Berezia. Pobrezia eta Gizarte Desberdintasunei buruzko Inkesta.

10. taula. Diru-sarrerak bermatzeko sistema egotetik eratorritako pobrezia murriztea. EAE 2016-2018

	2016	2018
Pobreziatik ateratzen diren pertsonen kopurua	71.494	66.219
Artatutako biztanleriaren arabera %	53,1	48,5
Pobrezia-arriskuan dauden biztanleen %-aren arabera	36,8	33,6

Iturria: Estatistikarako Organo Berezia. Pobrezia eta Gizarte Desberdintasunei buruzko Inkesta.

11. taula. Ardurapean seme-alabak dituzten familientzako diru-laguntzei buruzko adierazleak. EAE 2016-2019

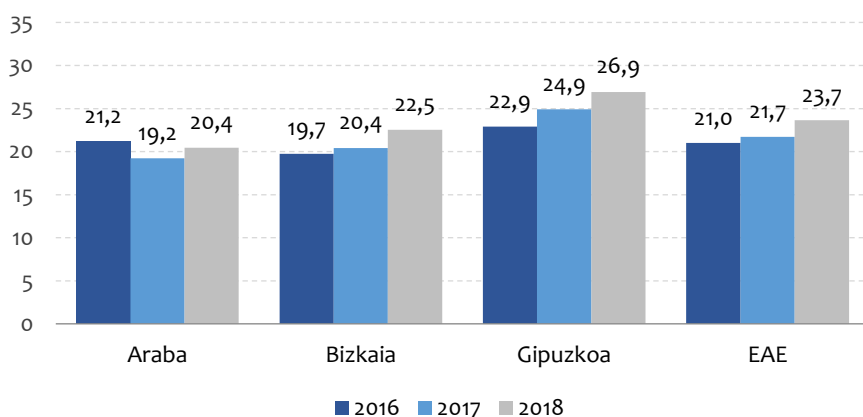
	2016	2017	2018	2019
Jasotako eskaeren kopurua	31.266	30.251	35.724	33.286
Diruz lagundutako eskabideen kopurua	29.502	28.695	33.545	31.194
Diruz lagundutako eskabideak (guztizkoarekiko)	94,4	94,9	93,9	93,7

Iturria: Eusko Jaurlaritza.

2. GIZARTE ZERBITZUAK, OSASUNA, ETXEBIZITZA ETA HEZKUNTZA

2.1. Gizarte Zerbitzuak

19. grafikoa. Biztanleko gastua (eurotan) gizarte-bazterketa egoeran dauden pertsonentzako zentroetan eta zerbitzuetan, Lurralde Historikoaren arabera 2016-2018

Iturria: Estatistikarako Organo Berezia. Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzaren Estatistika.

12. taula. Gizarte-bazterketako egoeran dauden pertsonentzako zentroetako plaza-kopurua eta estaldura (10.000 biztanleko)⁷, Lurralde Historikoen arabera. 2018

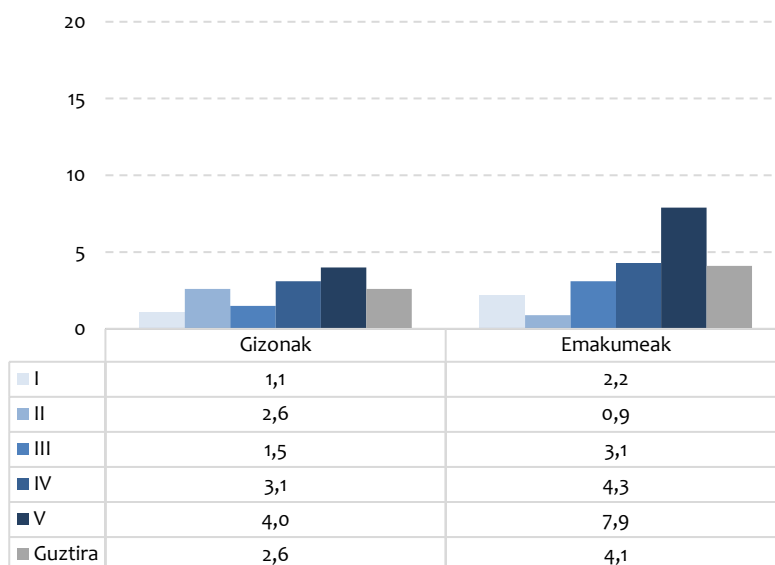
	Araba		Bizkaia		Gipuzkoa		EAE	
	N	10.000 biztanleko	N	10.000 biztanleko	N	10.000 biztanleko	N	10.000 biztanleko
Egoitza-zentroak	318	9,7	1.412	12,3	1.262	17,5	2.992	13,6
Gaueko harrera-egoitzak	117	3,6	288	2,5	163	2,3	568	2,6
Beste ostatu batzuk	70	2,1	-	-	-	-	70	0,3
Eguneko zentroak	122	3,7	859	7,5	252	3,5	1.233	5,6
Jantoki sozialak	120	3,7	533	4,6	-	-	653	3,0
Guztizkoa	747	22,9	3.092	26,9	1.677	23,3	5.516	25,1

Iturria: Gizarte Zerbitzuen eta Gizarte Ekintzaren Estatistika.

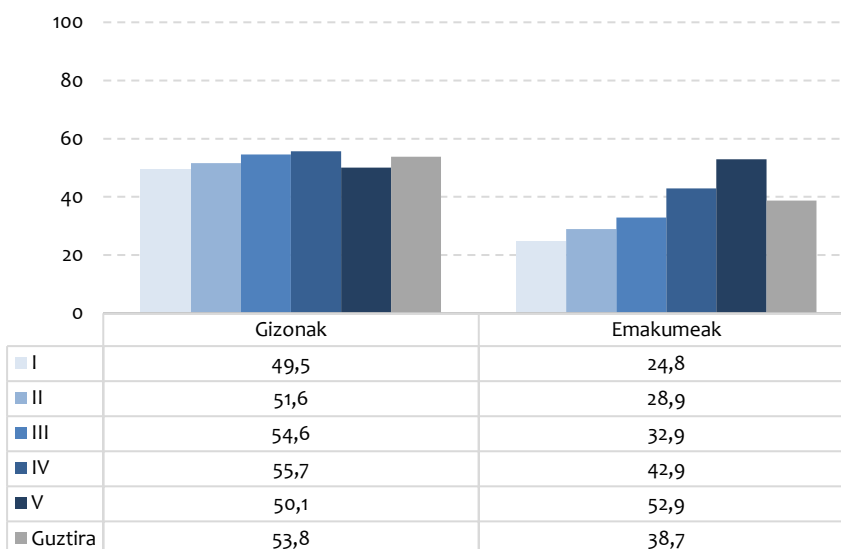
⁷ Zerbitzu eta prestazioen zorroari buruzko Dekretuan jasotako zentroak baino ez dira sartzen.

2.2. Osasuna

20. grafikoa. Hautemandako osasun eskasaren prebalentzia (%), sexuaren eta gizarte-mailaren arabera⁸.
EAE 2018

21. grafikoa. Gehiegizko pisua edo obesitatea duten pertsonen tasa (%), sexuaren eta gizarte-mailaren arabera. EAE 2018

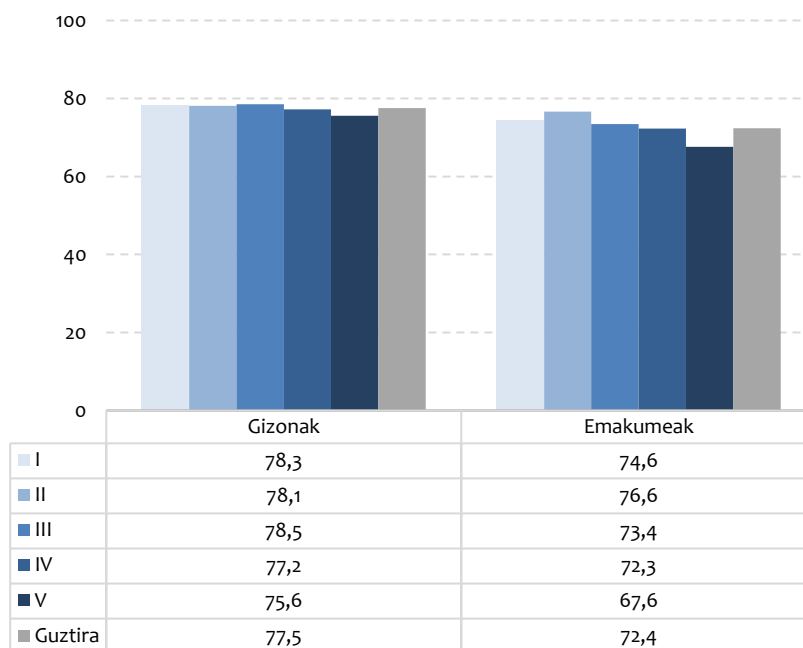

Iturria: Euskadiko Osasunari buruzko Inkesta.

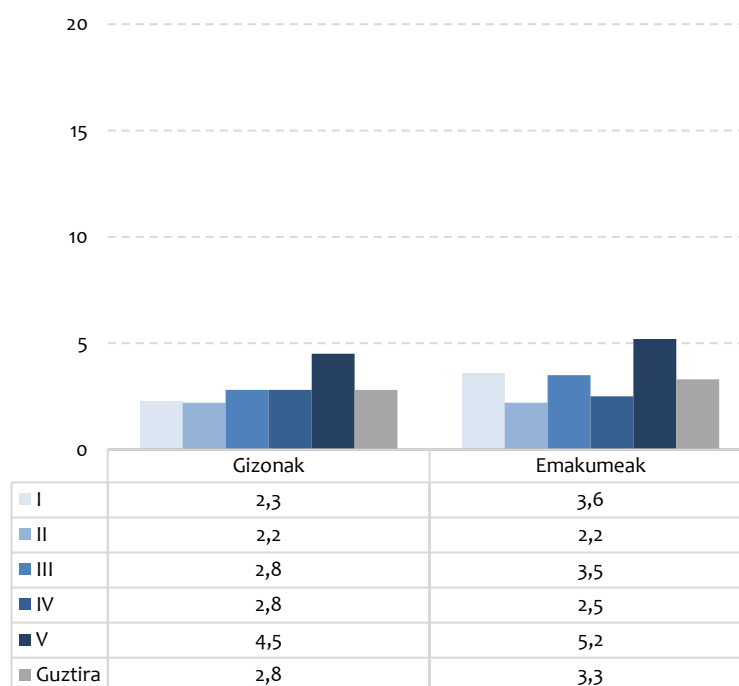
⁸ La asignación de la clase social se basa en la ocupación laboral remunerada de las personas encuestadas, a partir de la Clasificación Nacional de Ocupaciones de 2011. Las cinco categorías empleadas en esta clasificación son:

- I) Directores/as y gerentes de establecimientos de 10 o más asalariados/as y profesionales tradicionalmente asociados/as a licenciaturas universitarias;
- II) Directores/as y gerentes de establecimientos de menos de 10 trabajadores/as, profesionales tradicionalmente asociados/as a diplomaturas universitarias y otros/as profesionales de apoyo técnico. Deportistas y artistas;
- III) Ocupaciones intermedias y trabajadores/as por cuenta propia;
- IV) Supervisores/as y trabajadores/as en ocupaciones técnicas cualificadas y semicualificadas;
- V) Trabajadores/as no cualificados/as.

22. grafikoa. Osasun mentalaren indizea (MHI-5), sexuaren eta gizarte-mailaren arabera. EAE 2018

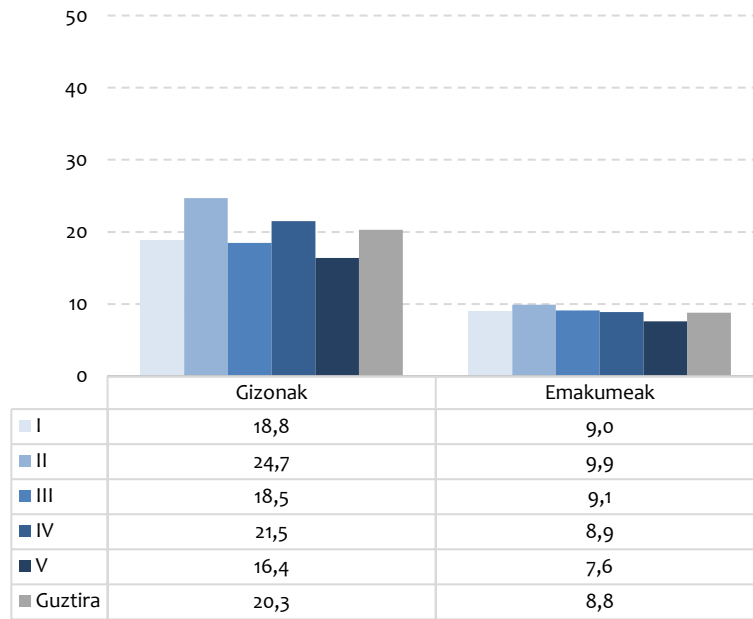

23. grafikoa. Bizitzan noizbait bere buruz beste egitea pentsatu duten pertsonen tasa (%), sexuaren eta gizarte-mailaren arabera. EAE 2018

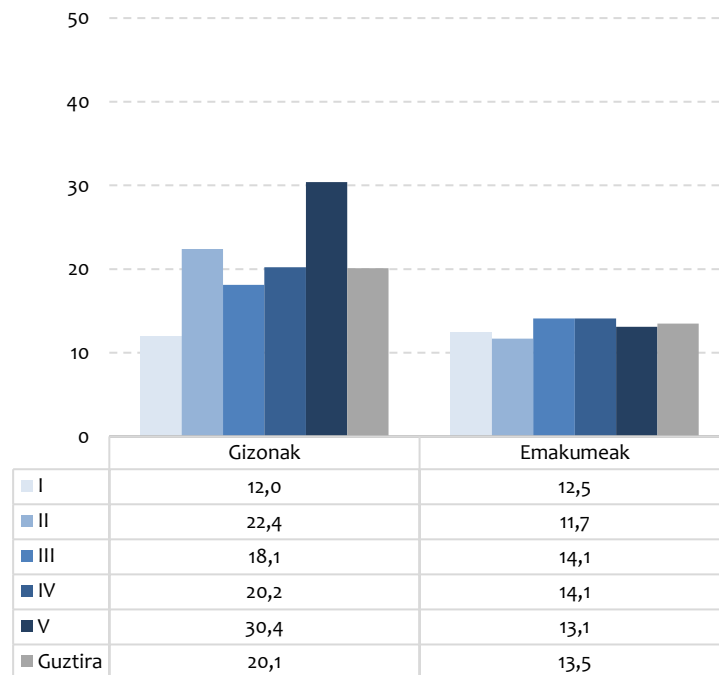

Iturria: Euskadiko Osasunari buruzko Inkesta.

24. grafikoa. Alkohol-kontsumoaren eguneroko tasa (%), sexuaren eta gizarte-mailaren arabera. EAE 2018

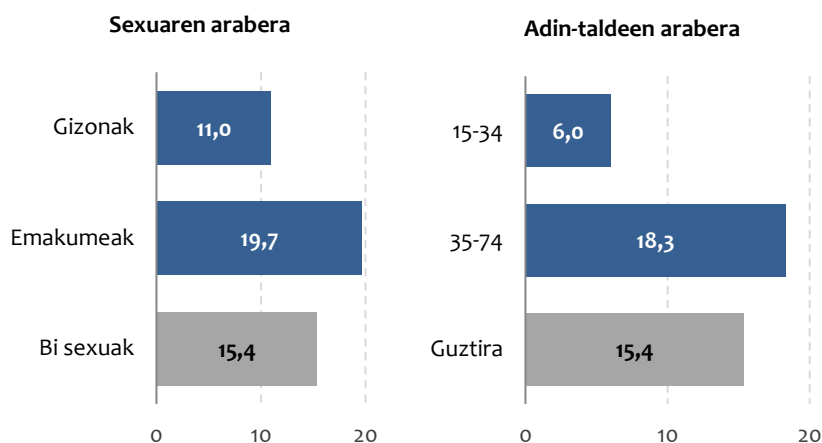

25. grafikoa. Tabako-kontsumoaren eguneroko tasa (%), sexuaren eta gizarte-mailaren arabera. EAE 2018

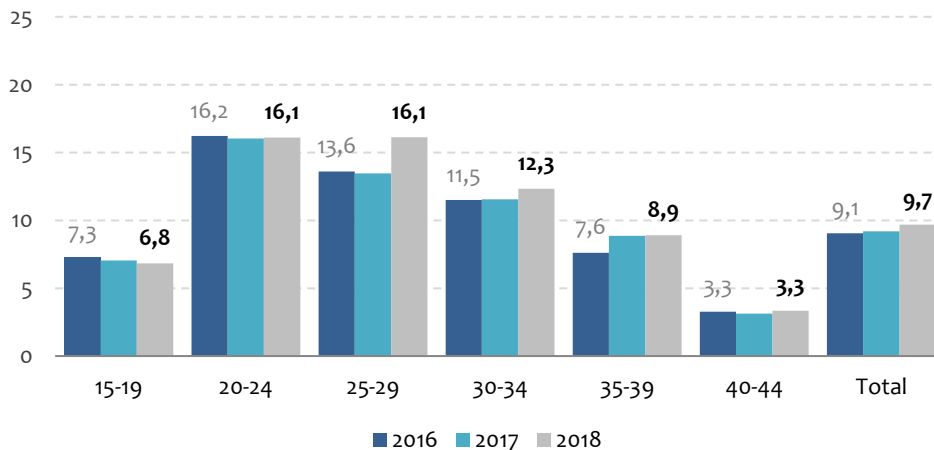
Iturria: Euskadiko Osasunari buruzko Inkesta.

26. grafikoa. Psikofarmakoien kontsumoa (mediku-errezetarekin edo gabe) azken 12 hilabeteetan, sexuaren eta adin-taldearen arabera. EAE 2017

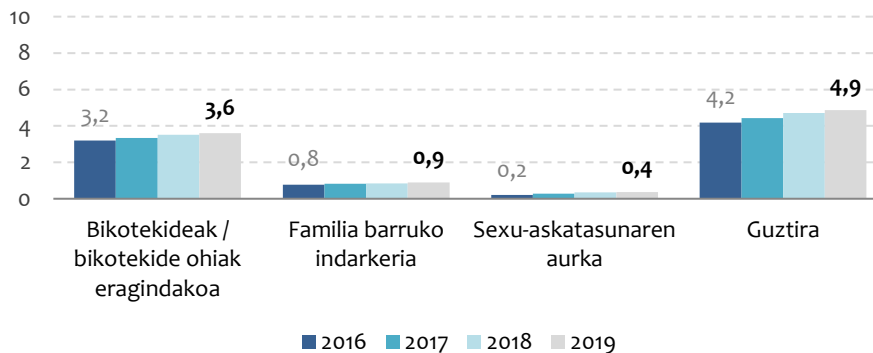
Iturria: Euskadiko Adikzioei buruzko Inkesta.

27. grafikoa. Haurdunaldia borondatez eteteko tasa (1.000 emakumeko) adin-taldearen arabera. EAE 2016-2018

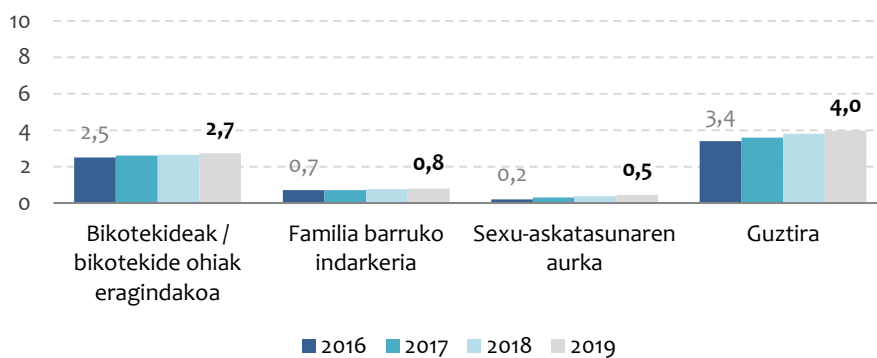

Iturria: EAEko haurdunaldiaren borondatezko etenduren erregistroaren txostena.

28. grafikoa. Emakumeen aurkako indarkeriagatiko biktimizazio-tasa (1.000 emakumeko), indarkeria motaren arabera. EAE 2016-2019

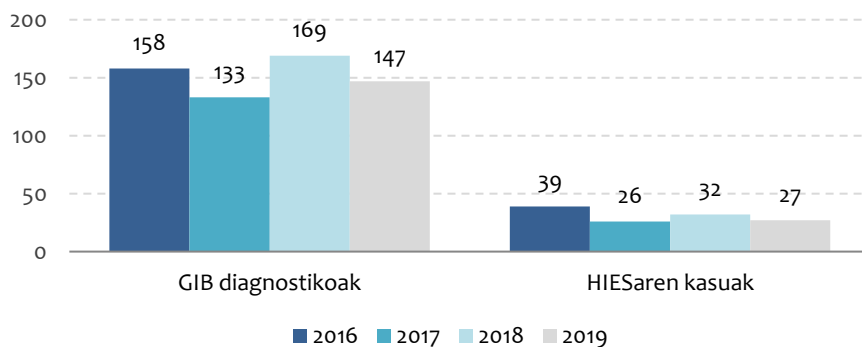

29. grafikoa. Genero-indarkeriaren biktima diren emakumeen tasa (1.000 emakumeko). indarkeria motaren arabera. EAE 2016-2019

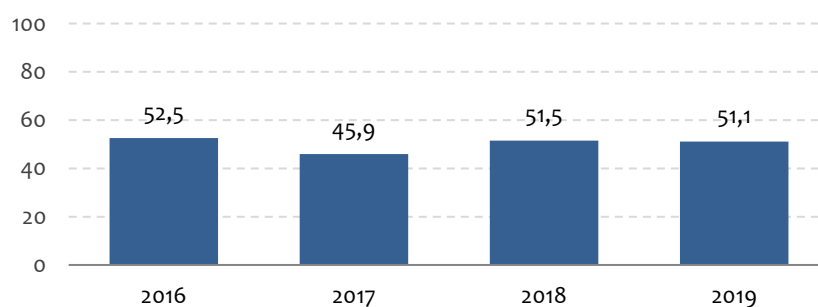

Iturria: Emakunde.

30. grafikoa. GIB diagnostiko berrien eta hies-kasuen kopuruaren bilakaera. EAE 2016-2019

31. grafikoa. GIB bidezko infekzioen diagnostiko berantiarraren tasa (%)⁹. EAE 2016-2019

Iturria: Hiesa eta Sexu Transmisiozko Plana.

⁹ Diagnostiko berantiartzat jotzen dira diagnostikoaren unean 350 CD4 baino gutxiago dituzten GIB infekzioak.

2.3. Etxebizitza

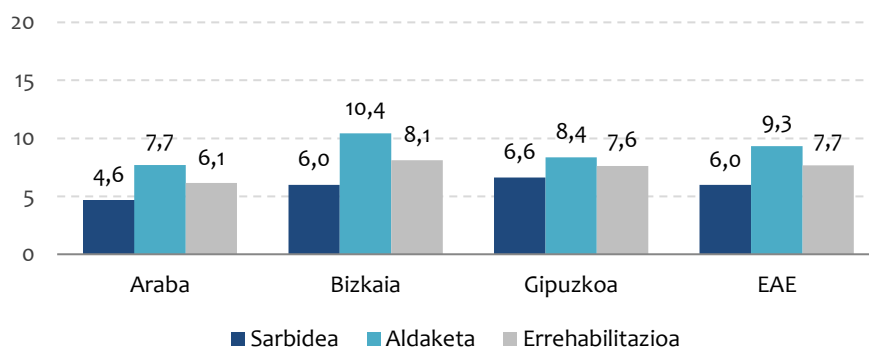
13. taula. Bizitegi-bazterketa larrian dauden pertsonen kopurua eta tasa, Lurralde Historikoen arabera. 2018

	Kalean		Ostatuetan	
	N	Tasa (‰)	N	Tasa (‰)
Araba	23	0,083	302	0,988
Bizkaia	267	0,357	831	0,955
Gipuzkoa	140	0,328	757	1,245
EAE	430	0,296	1.890	1,055

Oharra: Kaleko tasak zenbaketan parte hartu duten 26 udalerrietako biztanleriatik abiatuta kalkulatu dira. Gainerako kasuetan, Lurralde Historiko bakoitzeko biztanleria hartu da kontuan. Taula honetan ez dira sartu ez iragaitzazko migratzaileak, ez errefuxiatuak.

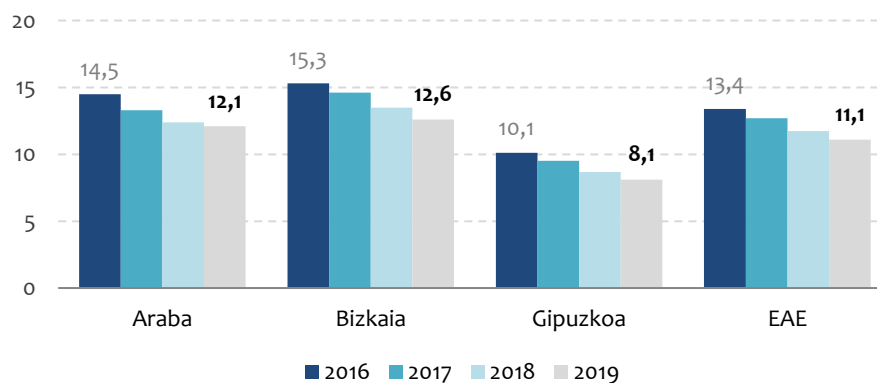
Iturria: EAEn bizitegi-bazterketa larrian dauden pertsonen egoerari buruzko azterlana.

32. grafikoa. Etxebizitza-premia desberdinak dituzten familien tasa (etxe guztiekiko), lurralde historikoen arabera. 2019

Iturria: Estatistikarako Organo Berezia. Etxebizitzaren beharren eta eskariaren inkesta.

33. grafikoa. Etxebizitzako Gastuak Osatzeko Prestazioa jasotzen duten pertsonen tasaren bilakaera (1.000 biztanleko), Lurralde Historikoen arabera. 2016-2019

Iturria: Lanbide.

14. taula. Etxeak mantentzeko arazoekin lotutako adierazleak, Lurralde Historikoen arabera. 2018

	Tenperatura egokia mantentzeko ezintasuna		Hornidura-mozketak (ura, argia, telefonoa)	
	N		N	
Araba	24.173	7,6	2.765	0,9
Bizkaia	114.849	10,2	19.611	1,7
Gipuzkoa	60.832	8,5	7.398	1,0
EAE	199.854	9,3	29.774	1,4

Iturria: Estatistikarako Organo Berezia. Pobreziari eta Gizarte Beharrei buruzko Inkesta.

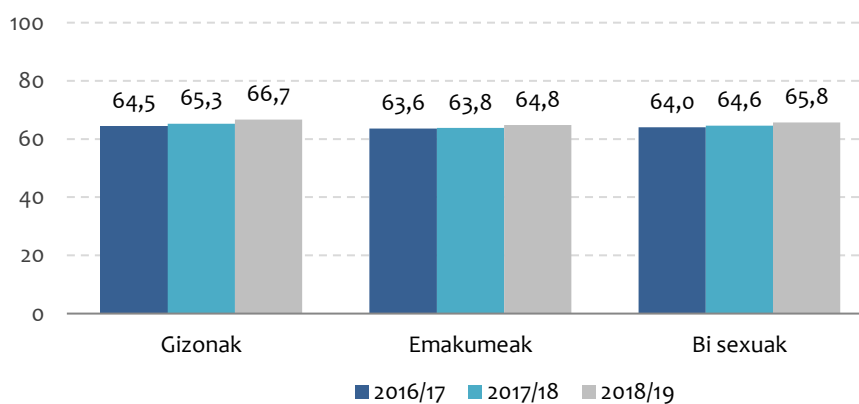
15. taula. Energia-gastuetarako emandako Gizarte Larrialdietarako Laguntzei buruzko adierazleak, Lurralde Historikoen arabera. 2019

	Araba	Bizkaia	Gipuzkoa	EAE
Emandako laguntza-kopurua	1.787	9.790	3.148	14.726
Laguntzen guztizkoaren gaineko %	20,5	28,3	22,5	25,7
Laguntza bakoitzeko batezbestekoaren zenbatekoa (eurotan)	338	332	419	351

Iturria: Eusko Jaurlaritzako Gizarte Zerbitzuetako Zuzendaritza

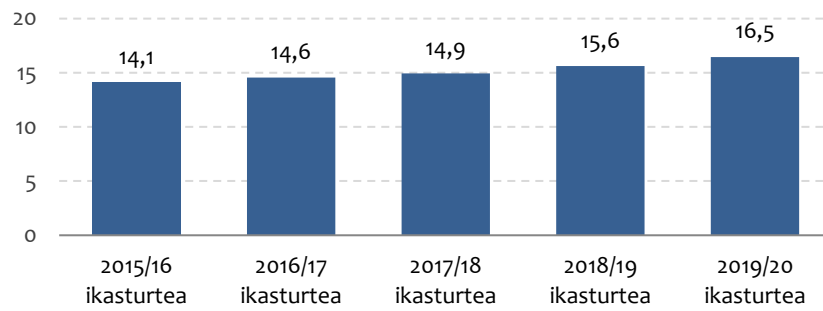
2.4. Hezkuntza

34. grafikoa. 0-3 urte bitarteko biztanleriaren eskolatzetasa (%), sexuaren arabera. EAE 2016/17-2018/19 ikasturteak

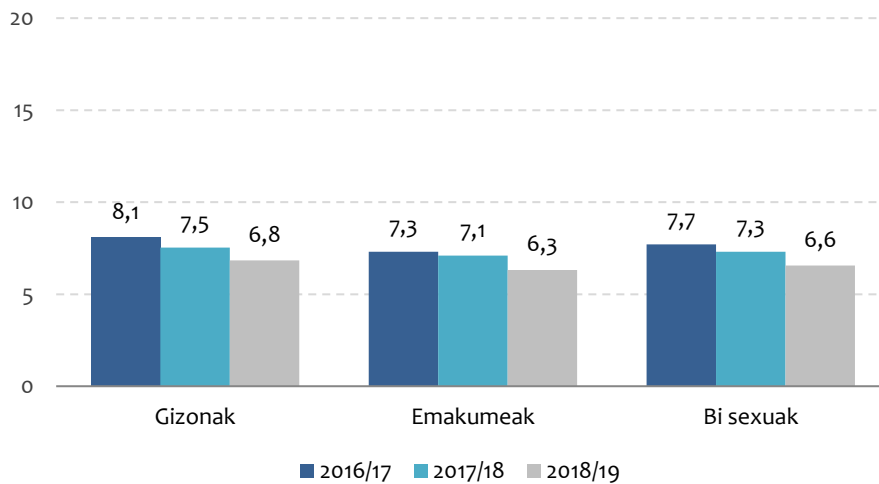
Iturria: EUSTAT. Eskola-jardueraren estatistika.

35. grafikoa. Haurreskolak partzuergoko zentroen estaldura (plaza-kopurua 0-3 urteko 100 umeko). EAE 2015/16-2019/20 ikasturteak

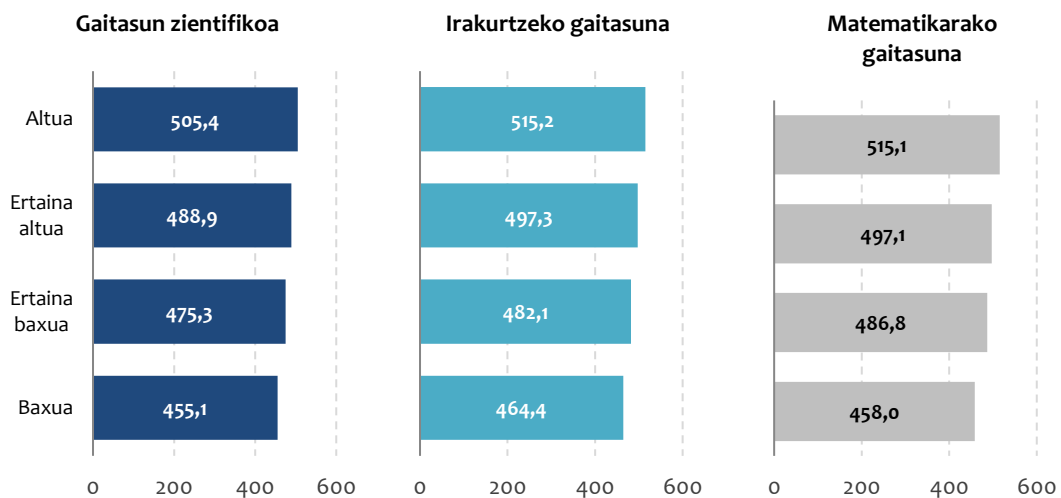
Iturria: Haurreskolak Partzuergoa.

36. grafikoa. Helduen Hezkuntzan matrikulatutako pertsonen tasa, sexuaren arabera. EAE 2016/17-2018/19 ikasturteak

Iturria: EUSTAT. Eskola-jardueraren estatistika.

37. grafikoa. Zenbait gaitasunen emaitzak, maila sozioekonomikoaren eta kulturalaren arabera. EAE 2015

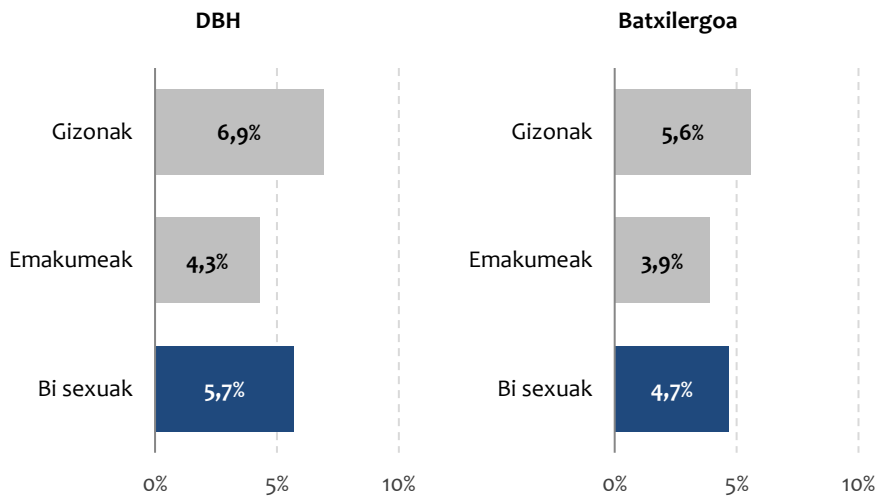

16. taula. Zenbait gaitasunen emaitzen desberdintasun sozioekonomikoak eta kulturalak. EAE 2015

	Maila altua	Maila baxua	Maila altu/baxuaren aldea	
	Puntu-kopurua	Puntu-kopurua	Puntu-kopurua	%
Gaitasun zientifikoa	505,4	455,1	-50,3	-10,0
Irakurtzeko gaitasuna	515,2	464,4	-50,8	-9,9
Matematikarako gaitasuna	515,1	458,0	-57,1	-11,1

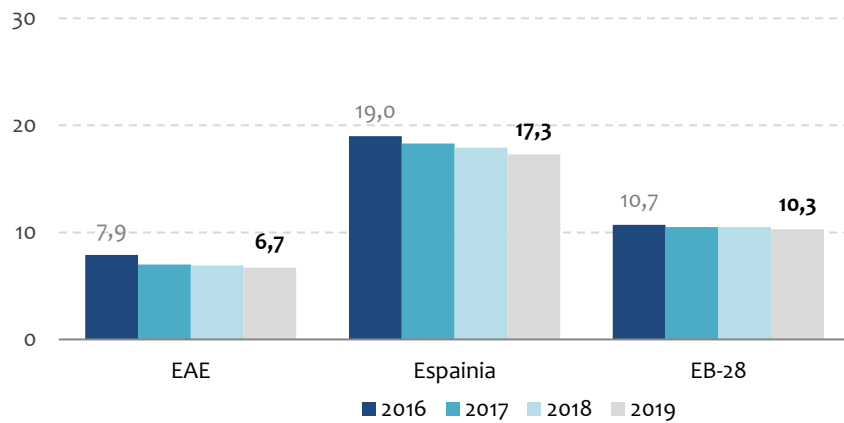
Iturria: ISEI-IVEI. PISA Euskadi txostena.

38. grafikoa. Unibertsitateaz kanpoko arubide orokorreko irakaskuntzetan errepikatzen duten matrikulatutako ikasleak, sexuaren arabera (ikasle guztiekiko). EAE 2018/19 ikasturtea

Iturria: EUSTAT. Eskola-jardueraren estatistika.

39. grafikoa. Eskola uzte goiztiararen tasaren lurralde-konparazioa (%). 2016-2019

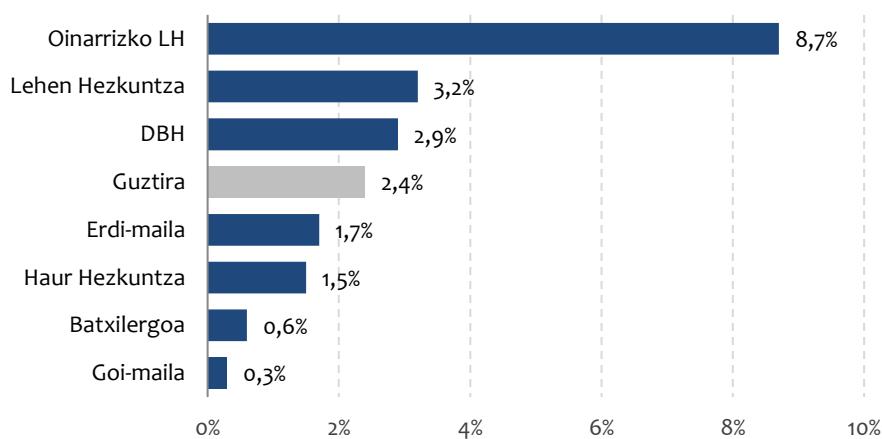
Iturria: MEFP. Hezkuntza eta Lanbide Heziketako Ministerioa.

17. taula. Hezkuntza-laguntzako berariazko premiak dituzten ikasleak EAE 2016/17-2018/19 ikasturteak

	2016/17 ikasturtea	2017/18 ikasturtea	2018/19 ikasturtea
Hezkuntza-premia bereziak	8.019	8.498	8.979
Hezkuntza-laguntzako berariazko premiak	11.133	11.869	13.835
Banaketa gabea	488	730	598
Guztizkoa	19.640	21.097	23.412

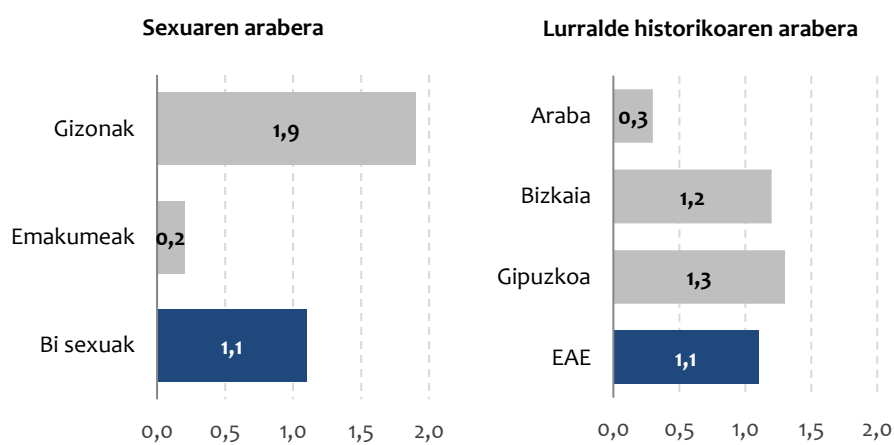
Iturria: Euskadiko Eskola Kontseilua.

40. grafikoa. Ikastetxe arruntetan integratutako hezkuntza-premia bereziak dituzten ikasleak, hezkuntza-mailaren arabera (ikasle guztiekiko). EAE 2018/19 ikasturtea

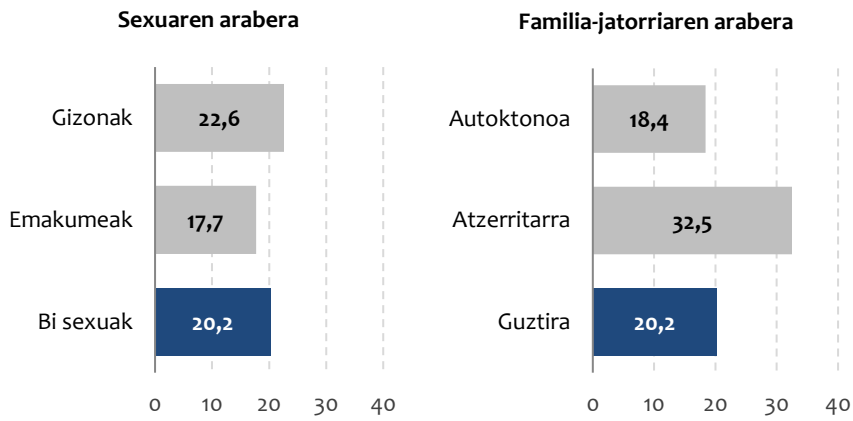
Iturria: Hezkuntza eta Lanbide Heziketako Ministerioa. Unibertsitatez kanpoko Irakaskuntzen Estatistika.

41. grafikoa. Eskolan jazarpena, tratu txarrak edo gaitzespena jasan duten ikasleak. EAE

Iturria: Estatistikarako Organo Berezia. Gizarte Zerbitzuen Eskariaren Estatistika – Gizarte Premiak

42. grafikoa. Eskolan tratu txarrak jasan dituztela dioten lehen-hezkuntzako ikasleak EAE

43. grafikoa. Eskolan tratu txarrak jasan dituztela dioten bigarren-hezkuntzako ikasleak EAE 2018

